

E-ŠPORTINFORM

ELEKTRONICKÝ ČASOPIS NÁRODNÉHO ŠPORTOVÉHO CENTRA

ČÍSLO 04 | 2020

Zdroj: Iľovský NOV

UDRŽATEĽNÁ ŠPORTOVÁ
INFRAŠTRUKTÚRA

18

ROZHOVOR S...
PETROM KORČOKOM

37

APLIKÁCIA PROGRAMU
OVEP NA SLOVENSKU

51

OBSAH

04/2020

**DOBROVOĽNÍCTVO V ŠPORTE
NA SLOVENSKU**
STR. 11

**SVETOVÝ ANTIDOPINGOVÝ
KÓDEX 2021**
STR. 47

- 4 OD ÚPLNEJ VÝLUKY ŠPORTOVÉHO ŽIVOTA
PO VÝNIMKY PRE PÄŤ ŠPORTOV**
- 11 DOBROVOĽNÍCTVO V ŠPORTE NA SLOVENSKU**
- 18 UDRŽATEĽNÁ ŠPORTOVÁ INFRAŠTRUKTÚRA**
- 25 DOZREL ČAS NA ROZHODCOVSKÝ SÚD SOŠV?**
- 29 SLOVENSKÝ ŠPORT – AKO ĎALEJ?**
- 37 ROZHOVOR S PETROM KORČOKOM**
- 44 FTVŠ UK SA PODIEĽALA NA PROJEKTE ERASMUS+
“LUDUS – JUST MOVE AND HAVE FUN!”**
- 47 SVETOVÝ ANTIDOPINGOVÝ KÓDEX 2021**
- 51 APLIKÁCIA PROGRAMU OVEP NA SLOVENSKU
ÚSPEŠNE NAPREDUJE**
- 56 EURÓPSKY TÝŽDEŇ ŠPORTU 2020**
- 58 KRONIKA ŠPORTU 2020 S PEČAŤOU COVID-19**
- 59 ZAUJÍMAVOSTI Z MEDZINÁRODNÉHO
DIANIA V ŠPORTE**
- 64 SLOVENSKÉ ŠPORTOVÉ HNUTIE
V ROKOCH 1945 - 1992**
- 75 AKTUÁLNY ADRESÁR ZVÄZOV**

ISSN 2585-8270

Vydavateľ: Národné športové centrum, Trnavská cesta 39, 83104 Bratislava

IČO: 30853923, email: office@sportcenter.sk, www.sportcenter.sk

Zodpovedný redaktor: Mgr. Igor Kováč

Redakčná rada: PhDr. Igor Machajdík, PhDr. Zdenko Kríž, Ing. Alica Fisterová, Ing. Ján Mižúr, Mgr. Lýdia Babiaková,
PaedDr. Božena Gerhátová

Fotografie: archív NŠC, archív SOŠV, Pixabay, Wikipedia Creative Commons, litovský NOV, Jozef Jurášek, Zuzana Moravčíková, Peter Korčok, Andrej Galica, SAZ, SADA, SPF, Flickr

Redakcia nezodpovedá za obsahovú stránku článkov a príspevkov.

Grafické spracovanie: trueCreative

Milí čitatelia a športoví priatelia,

som veľmi rád, že sa pred časom obnovilo vydávanie Športinformu v jeho elektronickej forme a vítam aj možnosť prihovoriť sa Vám – našim čitateľom, v mene vydavateľa a tiež zo súčasnej pozície riaditeľa Národného športového centra.

Šport ma sprevádzal už od detstva, prinášal mi radosť a formoval moju osobnosť. No niekedy, až keď človek prekoná ťažké chvíle a musí sa popasovať v živote aj so zložitými situáciami, vie oceniť aj iné benefity športu, nielen výhry, góly a body...

Všetci to v súčasnosti zažívame v tejto situácii s COVIDom 19. Pociťujeme pritom potrebu pohybu a zdravia, potrebu budovania imunity a psychickej pohody. Prínosy športu pre mentálne zdravie sa často podceňujú. Je dôležité poukazovať na to, že fyzická aktivita pozitívne vplýva na duševnú pohodu. Športovanie má nespočetne veľa výhod z hľadiska fyzického zdravia, od zvyšovania celkovej kondície až po znižovanie telesnej hmotnosti.

Verím, že aj náš časopis Vám pomôže spríjemniť aktuálne ťažké obdobie a bude pre Vás zaujímavým a prínosným čítaním, najmä v tomto predvianočnom čase.

Naše posledné tohtoročné číslo obsahuje zaujímavé príspevky a zamyslenia sa nad slovenským športom. Venujeme sa podmienkam a obmedzeniam v športe v súčasnej situácii spojenej s pandémiou a opatreniami, aby sa mohol vykonávať šport na profesionálnej a súťažnej úrovni, zaoberáme sa dôležitosťou dobrovoľníctva v športe a píšeme aj o udržateľnej športovej infraštruktúre.

V oblasti legislatívy v športe sa v ostatnom čase diskutuje o potrebe rozhodcovského súdu, možno dozrel čas.... Prinášame aj informáciu o nových opatreniach v antidopingu v súvislosti s novelou zákona o športe a WADA kódexom 2021.

Veľmi sa teším, že priestor v našom časopise dostali aj predškolské pohybové aktivity a šport pre všetkých, čo je veľmi dôležitá téma v rámci EÚ. Taktiež sa venujeme programu OVEP a jeho aplikácii, ktorá úspešne napreduje.

Som veľmi rád, že napriek obmedzeniam v čase pandémie, Národné športové centrum zorganizovalo úspešne Európsky týždeň športu 2020.

V rozhovore nám na otázky tentoraz odpovedal Peter Korčok, opätovne zvolený prezident Slovenského atletického zväzu a viceprezident Slovenského olympijského a športového výboru.

Zaujímavosti z medzinárodného diania v športe a história športu na Slovensku sú už tradične súčasťou nášho časopisu.

Veríme, že do budúcnosti sa nám podarí pripraviť a publikovať aj ďalšie zaujímavé príspevky z diania v športe a pre budúci rok pripraví redakčná rada časopisu aj novinky, o ktorých bližšie napíšeme už v prvom čísle roku 2021. Uvítali by sme aj príspevky od športovcov a športových organizácií, ktoré nám môžete zaslať na adresu bozena.gerhatova@sportcenter.sk.

Záverom mi dovoľte, aby som Vám zaželel zaujímavé čítanie, pokojné a šťastné vianočné sviatky a úspešný športový rok 2021.

Ing. Vladimír Baluška
riaditeľ
Národné športové centrum

OD ÚPLNEJ VÝLUKY ŠPORTOVÉHO ŽIVOTA PO VÝNIMKY PRE PÄŤ ŠPORTOV

PETER PAŠUTH

Od vypuknutia pandémie koronavírusu žijú športovci vo veľkej neistote. Celý šport čelí vážnym výzvam od výkonnostných až po finančné. Profesionálny šport sa musí vyrovnávať s neúčast'ou divákov na tribúnach, amatérsky s meniacimi sa opatreniami a zatváraním a následným otváraním športovísk. Šport utrpel výrazné straty, nielen finančné a materiálne, ale predovšetkým morálne.

V nasledujúcich riadkoch si zmapujeme chronologicky jednotlivé udalosti, ktoré ovplyvnili športový život na Slovensku.

Od 9. marca, kedy prišlo na Slovensku prvýkrát k úplnej výluke športového života, sa opatrenia pre športovcov a možnosti športovania viackrát menili. Pôvodné opatrenie z 9. marca bolo vydané predbežne na dva týždne, napokon sa však pre obavy zo šírenia koronavírusu poriadne natiahlo. Postupne sa predčasne ukončili s výnimkou dvoch najvyšších futbalových líg a hokejbalovej extraligy všetky ligové súťaže, organizátori museli zrušiť či presunúť desiatky podujatí. Bez tréningu zostali všetci športovci, zostal im iba pobyt v prírode.

Až po šiestich týždňoch sa otvorili prvé vonkajšie športoviská bez šatní a sociálnych zariadení, využívať ich mohli vrcholoví i rekreační športovci v bezkontaktných odvetviach. Od stredy 20. mája boli v rámci štvrtej fázy otvárania sa Slovenska po prvej vlne koronavírusu sprístupnené aj plavárne a vnútorné športoviská pre organizované športové kluby. Zároveň sa umožnilo aj prevádzkovanie kontaktných športov vo vonkajších priestoroch. Verejnosť sa do vnútorných priestorov plavární a športových hál dostala až začiatkom júna.

UŽ AJ S FANÚŠIKMI NA TRIBÚNACH

Od 3. júna boli na Slovensku povolené aj súťažné podujatia. Postupne sa začala hrať najvyššia futbalová súťaž, pridala sa II. liga, dohral sa aj pohárový Slovnafť Cup či hokejbalová extraliga. Fanúšikovia sa na tribúny dostali od 10. júna, aj to

ešte v obmedzenom režime, keďže na športovisku mohlo byť maximálne 500 osôb. Od 1. júla prišlo k zvýšeniu počtu účastníkov na podujatiach na tisíc, na tribúnach v prípade šachovnicového sedenia, neskôr upraveného na obsadenie každého druhého radu, však mohlo byť aj viac ľudí, maximálne 50 percent z celkovej kapacity športoviska. Pôvodne sa uvažovalo, že bude povolených maximálne tisíc ľudí v hľadisku, viaceré kluby na čele s hokejovými Slovanom Bratislava a HC Košice to označili za devastačné. Prezident Slovenského zväzu ľadového hokeja Miroslav Šatan naznačil, že za tohto obmedzenia by sa najvyššia súťaž ani nemusela začať. „Aktivita zo strany Únie ligových klubov, Slovenského futbalového zväzu, ale aj zo strany klubov padla na úrodnú pôdu. Percentuálny model, o ktorý sme spolu žiadali, nakoniec vyhodnotili odborníci ako dobré riešenie. My sme sa snažili po celý čas priniesť správne argumenty, ktoré sú podľa nás dôležité,“ zareagoval pre TASR na rozhodnutie prezident ÚLK Ivan Kozák.

Až do augustového stretnutia predstaviteľov športových zväzov u hlavného hygienika Jána Mikasa nemal šport zastúpenie v Ústrednom krízovom štábe. Splnomocnenec vlády SR pre mládež a šport Karol Kučera preto požiadal, aby tam mohol chodiť niekto za športovú obec. Odvtedy sa na rokovaníach zúčastňuje štátny tajomník ministerstva školstva Ivan Husár a predkladá návrhy za športovcov. „Po prvej vlne, ktorá nás dala na kolena, nemôže druhá vlna

spôsobiť to isté,“ povedal po stretnutí Karol Kučera.

Radosť z jednoduchšieho prístupu na tribúny trvala len do 31. augusta. Od 1. septembra sa vzhľadom na nástup druhej vlny koronavírusu opatrenia opäť sprísnil. Zakázali sa hromadné športové podujatia s účasťou 1000 a viac divákov. Interiérové hromadné podujatia nad 500 ľudí sa tiež nemohli konať. V červených a oranžových okresoch platili polovičné počty. Výnimku z tohto zákazu mali hromadné podujatia, ktorých všetci účastníci mali v dobe začiatku hromadného podujatia disponovať negatívnym výsledkom testu na ochorenie Covid-19 nie starším ako 12 hodín. „Nie je dôležité, aký veľký je štadión. Dôležité sú interakcie ľudí počas zápasu i po zápase. Oslavy, východ masy ľudí zo štadióna spoločnými priestormi, vytvárajú sa veľké skupiny a častokrát idú spoločne do mesta,“ odôvodňoval prijatie opatrenia minister zdravotníctva Marek Krajčí.

HROMADNÉ PODUJATIA LEN V OBMEDZENOM REŽIME

Zavedené opatrenia nepotešili zástupcov najväčších kolektívnych športov u nás – futbalu a hokeja. Jasne to pomenovali predstavitelia Asociácie profesionálnych hokejových klubov: „Hokej s minimálnym počtom fanúšikov na tribúnach nedáva zmysel. Hokej totiž potrebuje sponzorov a tí požadujú divákov na tribúnach. Sú to spojené nádoby a ovplyvňujú aj

financovanie klubov. Príjmy od sponzorov a ticketingu sú v hokeji oveľa dôležitejšie ako vo futbale. Ak by pre september prijaté opatrenia pokračovali aj v ďalších mesiacoch, pre kluby to môže byť likvidačné. Navyše, keď sa stále nedočkali žiadnej pomoci zo strany štátu a až doteraz boli odkázané iba na svoje zdroje, prípadne podporu a ústretovosť svojich partnerov, ktorí investovali financie do produktu napriek tomu, že sa nehralo.“

Veľkú smolu mali organizátori 15. ročníka ČSOB Bratislava Marathonu. Najskôr ho krátko pred začiatkom museli presúvať z jarného termínu a napokon zopár dní pred jeho konaním v septembri prišla ďalšia jóbová zvesť. Na základe epidemiologickej situácie v Bratislave sa podujatie definitívne pre rok 2020 zrušilo a konalo sa len vo forme virtuálnych pretekov. Na špeciálne pripravenom okruhu pri Dunaji sa konali len majstrovstvá Slovenska v polmaratóne.

Nariadenia vlády, hlavného hygienika i Medzinárodnej cyklistickej únie museli dodržiavať účastníci septembrových cyklistických pretekov Okolo Slovenska. Cyklisti sa pohybovali v bezpečnej vzdialenosti od divákov, pri vyhlasovaní výsledkov na pódiu sa dodržiavali rozostupy, samozrejmosťou boli testy jazdcov i personálu pretekov. Z logistického hľadiska bolo najkomplikovanejšie zabezpečiť, aby

každý tím býval v hoteli na vyhradenom poschodí a mal vlastné stravovacie priestory. Aj keď išlo o podujatie v exteriéri a septembrové opatrenia si to nevyžadovali, platila povinnosť nosiť rúška. V priestoroch štartu a cieľa boli vyhradené zóny, do ktorých sa dostalo maximálne tisíc ľudí. S cyklistami mohli komunikovať len vybraní novinári, ďalší dostávali informácie od mediálneho tímu pretekov.

ĎALŠIE SPRÍSŇOVANIE OPATRENÍ

V polovici septembra navrhla pandemická komisia opatrenia ešte sprísniť, v exteriéroch malo byť na podujatiach maximálne 200 osôb, v interiéroch stovka. Pre oranžové a červené okresy mali platiť polovičné počty. S týmto opatrením sa nestotožnil Ústredný krízový štáb a športový život pokračoval bez zmeny. „Rozhodnutie Ústredného krízového štábu SR vnímame ako prvý krok na ceste predísť likvidácii slovenského profesionálneho športu. Veríme, že ho vláda nenechá padnúť na dno a profesionálny šport tu bude naďalej. Očakávame ďalšie ústretové kroky k športovým klubom,“ hovorila šéfka Asociácie profesionálnych hokejových klubov Aneta Bůdi.

Koncom septembra vyšla najskôr informácia, že od 1. októbra sa na Slovensku nemôžu konať žiadne hromadné podujatia vrátane športových. Výnimku

roule de slovaquie
OKOLO SLOVENSKA

64
ROČNÍK

OKOLO
Medzinárodné
cyklistické preteky
16.-19.9.2020
UCI 2.1
KATEGÓRIA

niké
je tipovanie

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝD,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SPORT & SLOVAKIA
GOOD IDEA

SKODA

Cofidis

www.okoloslovenska.com

mali mať opäť len tie, na ktorých organizátor dokázal zabezpečiť negatívne testy na koronavírus všetkých účastníkov nie staršie ako 12 hodín. Pôvodný návrh pobúrili športovú verejnosť, takmer všetky zväzy a organizácie zverejnili stanoviská, v ktorých nesúhlasili s navrhovanými opatreniami a upozornili na likvidačné dôsledky pre športové organizácie. V stredu 30. septembra sa na stretnutí zástupcov slovenského športu, organizovanom SOŠV, prijal apel smerom na vládu, aby sa zriadil na ministerstve školstva permanentný krízový štáb pre šport, jeho zástupca bol členom Ústredného krízového štábu. Športovci prostredníctvom SOŠV žiadali o zriadenie karanténneho strediska v Šamoríne a prijatie finančných kompenzácií pre šport, keďže ten dovtedy prepadal sitom štátnej pomoci. *„Situácia sa rýchlo mení a ja som za SOŠV prezentoval názor, že podávame ruku každému na dialóg a participáciu. Máme skúsenosti a zástupcov, aby sa pokúšali presviedčať vládne authority, že situácia v slovenskom športe je už dlhodobo neudržateľná,“* hovoril po skončení rokovania prezident SOŠV Anton Siekel.

Pred Úradom vlády SR sa tiež 30. septembra predpoludním zišlo aj početné zhromaždenie hokejistov, na nepriaznivú situáciu prišli upozorniť zástupcovia všetkých klubov najvyššej súťaže a niektorých z nižších súťaží. Premiérovi cez podateľňu odovzdali list, v ktorom ho žiadali o prehodnotenie opatrení a podporu športu. Podľa pôvodného návrhu by neodštartoval nový ročník hokejovej Tipos extraligy a musela by sa prerušiť sezóna vo futbalovej Fortuna lige. Ťažko by sa zabezpečilo konanie Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach (4. októbra), či zápasu futbalistov Slovenska s Írskom v baráži ME (8. októbra v Bratislave).

MMM V OBMEDZENOM REŽIME

V čase stretnutia zväzov i akcie pri Úrade vlády sa už pripravovalo opatrenie, že na podujatiach malo byť maximálne päťdesiat účastníkov, do limitu sa však počítali aj hráči a tréneri. V hokeji a futbale by boli ligové duely neuskutočniteľné. Podľa predsedu vlády Igora Matoviča mal na všetkých platiť rovnaký meter: *„Zdá sa mi to v súlade so zdravým rozumom, aby sa nerobili žiadne výnimky a aby sa všetci cítili rovnako pred týmito opatreniami. Je to férový postoj ku každému.“* Úrad verejného zdravotníctva SR napokon prijal rozhodnutie, podľa ktorého bola účasť obmedzená na 50 účastníkov, avšak ak počet športovcov či organizátorov prekročí číslo 50, podujatie sa môže tiež uskutočniť, avšak bez

prítomnosti obecnstva.

Rozhodnutím sa športový život utlmil, ale len čiastočne. Futbalisti odohrali úspešnú baráž o ME s Írskom i domáci duel Ligy národov s Izraelom, hokejisti začali Tipos extraligu, SHL, rozbehli sa mládežnícke súťaže vo všetkých športoch. V obmedzenom režime sa uskutočnil aj Medzinárodný maratón mieru. V nedeľu 4. októbra sa na trať vydali len takmer dve stovky maratónco, ostatné disciplíny organizátori zrušili. Všetci účastníci sa podrobili pred štartom testovaniu antigénovými testami a vydať sa na trať mohli len tí, u ktorých sa nezistila choroba COVID-19. Organizátori pripravili novú trať v centre mesta, bežci absolvovali dokopy desať okruhov s dĺžkou 4,2 km. *„Je to odmena za našu trpezlivosť, argumentáciu a vytváranie presných potrieb, ako zachrániť jednu z dominánt slovenského športu,“* komentoval podľa agentúry TASR rozhodnutie povoliť podujatie riaditeľ MMM Branislav Koniar.

NA ĎALŠIE OPATRENIA DOPLATILI NAJMÄ PLAVCI

Rastúci počet prípadov prinútil vládu a Ústredný krízový štáb opäť konať. Od 15. októbra sa na Slovensku nemohli konať žiadne hromadné podujatia. Výnimku malo len deväť ligových súťaží v hokeji (Tipos Extraliga, IceHL), futbale (Fortuna liga), hádzanej (extraliga mužov, WHIL), basketbale (SBL, extraliga žien) a volejbale (extraligy mužov a žien). Aj tie však mohli pokračovať bez divákov a hráči museli byť minimálne raz za týždeň pretestovaní. Po 17. novembri sa mohli obnoviť za rovnakých podmienok aj druhé najvyššie súťaže vo futbale a hokeji.

Zmenil sa aj systém tréningov, keďže na jednom mohlo byť podľa rozhodnutia Ústredného krízového štábu len šesť ľudí. Bol to maximálny počet osôb, ktoré sa mohli stretávať. Pôvodne sa objavili informácie, že na jednom športovisku môže byť za splnenia ďalších podmienok aj viac skupín s maximálne šiestimi osobami a vo vnútri je potrebné dodržiavať obmedzenie jedného človeka na 15 m². Ministerstvo školstva však toto usmernenie na svojom webe po dvoch hodinách zmenilo. Športovci nemuseli mať pri tréningu rúško, no jeho použitie sa odporúčalo. Toto pravidlo platilo aj v úvode decembra. *„Slovensko sa, žiaľ, vydalo českou cestou. Stúpajú nám počty infikovaných, krivka má podobný priebeh ako v Česku, rozdiel je zhruba dva týždne. Vedeli sme, že ak v tejto situácii neprijmeme razantné opatrenia, krivka sa bude vyvíjať rovnako ako v Českej republike,“*

hovoril pri októbrovom prijímaní opatrení minister zdravotníctva Marek Krajčí.

Športovanie v školách (telesná výchova, športové súťaže a aktivity na školách) v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu bolo rovnako obmedzené, telocvične pre žiakov od začiatku školského roka zostávali zatvorené. Pohybové návyky žiakov druhého stupňa základných škôl a študentov stredných a vysokých škôl ovplyvnilo aj zavedenie on-line vyučovania. „Rastie obezita, pribúdajú mentálne problémy detí a mládeže, majú choroby srdcovocievneho charakteru. Tvorí sa generácia covid detí, ktoré nie dobrovoľne sú doma. Šport v čase koronakrízy utrpel nielen finančne, ale v mnohých prípadoch aj mentálne straty,“ povedal v októbri v televízii Markíza generálny sekretár Slovenského olympijského a športového výboru Jozef Liba.

Opatrenia sa najviac dotkli plavcov, keďže prírodné a umelé kúpaliská vrátane akvaparkov sa po 15. októbri zatvorili a športovci zrazu nemali kde trénovať. Zatvorené boli aj prevádzky poskytujúce služby wellness a fitnesscentrá. S výnimkou piatich športov museli ostatné obmedziť svoju činnosť na minimum a boli znevýhodnené. Viacerí predstavitelia toto rozhodnutie nechápali. „Nezávidím žiadnemu športu, no zdá sa mi to nelogické, keď môže trénovať päť športov, navyše k tomu kontaktných. V prvej vlně to bolo presne naopak. Teraz sú individuálne športy v podstate úplne odstavené, vrátane toho nášho, hoci chlórovaný bazén je v podstate celotelová dezinfekcia,“ sťažoval sa prezident SPF Ivan Šulek.

Prezident SPF Ivan Šulek

Minister zdravotníctva Marek Krajčí priznal, že iná požiadavka na výnimku ako na deviatku profesionálnych ligových súťaží na Ústrednom krízovom štábe nezaznela. Vysvetlenie si pýtal aj

od štátneho tajomníka pre šport Ivana Husára, no odpoveď ho neuspokojila: „Dostal som odpoveď, že týchto päť športov je profesionálnych a zamestnávajú tisíce ľudí. Ja si dovoľm verejne pripomenúť, že členovia nášho hnutia trpia dvakrát. Nedokážeme ich na plný úväzok zamestnať my a po zavretí bazénov si nemôžu privyrábať ako tréneri plávania ani súkromne.“

ZÁKAZ VYCHÁDZANIA NEZASTAVIL CHODCA MATEJA TÓTHA

Ivan Šulek viackrát zdôraznil, že nechce ísť proti opatreniam, len chce, aby boli jednoznačné a mali všetci rovnaké podmienky. Argumentoval aj tým, že v hokejovej Tipos extralige sa odkladal jeden zápas za druhým, keďže tímy boli premorené koronavírusom. Rovnako neskôr sa choroba COVID-19 prevalila cez šatňu futbalistov Serede, bojovali s ňou aj v Slovane Bratislava a ďalších tímoch.

Od 24. októbra vstúpil do platnosti zákaz vychádzania a prakticky celá športová činnosť na týždeň do celoštátneho testovania ustala. Rekreačným, vrcholovým i amatérskym športovcom i mládeži opäť zostával iba pobyt v prírode, keďže návšteva športovísk sa medzi povolenými činnosťami nespomínala. Naďalej malo výnimku iba deväť profesionálnych súťaží, ich športovci museli naďalej chodiť minimálne raz za týždeň na antigénové testy.

V dobe zákazu vychádzania sa úspešne pokúšal o olympijský limit chodec Matej Tóth. Aj keď usporiadanie z marca na október presunutého 39. ročníka Dudinskej päťdesiatky bolo dlho ohrozené, napokon sa Slovenskému atletickému zväzu podarilo splniť všetky podmienky a podujatie sa konalo.

Matej Tóth vďaka veľkému úsiliu všetkých zainteresovaných a komunikácii s kompetentnými orgánmi dostal šancu splniť olympijský limit do Tokia a stal sa po strelcovi Jurajovi Tužinskom len druhým slovenským športovcom, ktorý sa tento rok na olympijské hry kvalifikoval. Celkovo má Slovensko k dispozícii do Tokia devätnásť miesteniek. Dudinská päťdesiatka sa konala vďaka tomu, že pretekári, tréneri, rozhodcovia, časomerači, ďalší personál i médiá sa deň pred začiatkom podrobili certifikovanému antigénovému testu na ochorenie COVID-19. „Zrušenie, presun, neistota – tieto slová nás sprevádzali celou tohtoročnou Dudinskou päťdesiatkou. Aj vo štvrtok, dva dni pred štartom, keď sme nevedeli, aké opatrenia vláda chystá, a či

organizátori nebudú musieť zrušiť preteky, som bol naladený optimisticky. Veril som, že sa Dudinská päťdesiatka uskutoční. Tridsať hodín pred štartom bola šanca, vzhľadom na zavedené protiepidemiologické opatrenia, možno len päťdesiat ku päťdesiat. Ak by ju zrušili, nič by sa nedialo. Taký je život, išlo by sa ďalej. Určite by som neuvažoval o konci kariéry. Bol som nad vecou, nepripúšťal som si tlak, moja myseľ bola čistá a jasná," hovoril po úspešnom štarte pre atletika.sk Matej Tóth.

Plavci či športová gymnastka Barbora Mokošová sa na časť prípravy presunuli do zahraničia. Po 17. novembri sa síce mohli otvoriť bazény i fitnesscentrá, avšak maximálne len pre šesť zákazníkov. Z ekonomických dôvodov bolo otváranie kúpalísk nerentabilné. Reprezentačným plavcom výrazne pomohlo otvorenie karanténneho centra v Šamoríne, ktoré vzniklo po iniciatíve Slovenského olympijského a športového výboru. Myšlienku si po dlhšom váhaní zobralo za svoju aj ministerstvo školstva prostredníctvom štátneho tajomníka Ivana Husára. Veci sa pohli predovšetkým po návšteve zástupcov SOŠV u hlavného hygienika Jána Mikasa, ktorý vyjadril projektu karanténneho centra podporu. Do Šamorína zavítalo 150 reprezentantov rôznych vekových kategórií v plávaní, ale týždňové sústredenie tam absolvovali aj rýchlostní kanoisti. Okrem Šamorína sa vytvorilo karanténne centrum aj pre hokejistov do 20 rokov, ktorí sa na svoj šampionát pripravovali vo Zvolene.

Postupne niektoré športové zväzy začali organizovať aj súťaže, atléti pripravili na začiatok decembra majstrovstvá Slovenska v chôdzi i krose, cyklokrosári súťažili na podujatiach Slovenského pohára. Platili

však na nich prísne obmedzenia a opatrenia, každý sa pred vstupom na športovisko musel podrobiť antigénovému testu na zisťovanie prítomnosti vírusu SARS-CoV-2.

FINANČNÁ POMOC ŠPORTOVCOM DLHO NEPRICHÁDZALA

Koronavírus výrazne ovplyvnil financovanie športu. Najmä zástupcovia profesionálneho športu, ale aj mnohí ďalší viackrát upozornili, že ak štát nepomôže klubom, športovcom, trénerom, športovým odborníkom, organizátorom podujatí, či prevádzkovateľom rekreačných športových zariadení, rozsype sa celý systém fungovania slovenského športu - vrcholového aj amatérskeho. Šport totiž podľa nich patril k odvetviam, ktoré boli vládnyimi opatreniami proti šíreniu nového koronavírusu z marca 2020 ovplyvnené ako prvé. Dopady na túto oblasť boli veľmi tvrdé a športová obec sa napriek tomu dočkala len minimálnych kompenzácií.

Konkrétnu pomoc v ťaživej situácii predstavovala za prvý polrok od vypuknutia pandémie iba novela Zákona o športe, ktorá zohľadňovala mimoriadnu situáciu a športovým subjektom umožnila zmenu účelu čerpania financií na rok 2020. Pomohla predovšetkým zväzom, časť z uvoľnených peňazí mohli uvoľniť aj pre jednotlivé svoje zložky.

„Predstavte si, že máte na sebe skafander a obmedzené množstvo kyslíka. Momentálne sme v takej fáze, že čoskoro už prestaneme dýchať,“ opísal aktuálny stav financovania slovenského športu v októbrovej debате televízie Markíza prezident Slovenského futbalového zväzu Ján Kováčik. Od

začiatku pandémie stratil slovenský futbal podľa neho 20 miliónov eur. Na jeho slová hneď zareagoval Ivan Husár: „Irituje ma predstava, že šport je na kolenách, že nikto nemá dostatok peňazí. Napríklad taký hokej. Tento zväz má peňazí ako pliev.“ Toto vyjadrenie sa vôbec nepozdávalo šéfovi Slovenského zväzu ľadového hokeja Miroslavovi Šatanovi.

V septembri sa všetci kompetentní na stretnutí organizovanom Ivanom Husárom zhodli, že šport je mimoriadne dôležitou oblasťou a zaslúži si, aby mu štát podal pomocnú ruku.

V októbri začali zväzy dostávať štvrtú kvartálnu splátku vyplývajúcu zo Zákona o športe v celkovej hodnote 12 miliónov eur a ďalších 5 miliónov eur štát zaplatí zväzom z nadvýťažkov lotériových spoločností. „Na národné zväzy budeme apelovať, aby z týchto financií sanovali v maximálnej možnej miere svojich členov - kluby či trénerov. Aby to, čo majú možnosť pomôcť, realizovali. Nemôžu teraz míňať prostriedky na reprezentáciu, talentovanú mládež a často ani na súťažné náklady. Chceme teda, aby až do marca 2021 míňali šetrne a účelovo,“ povedal Ivan Husár.

Profesionálne kluby z piatich športov (futbal, hokej, hádzaná, basketbal, volejbal) dostali koncom októbra z prostriedkov ministerstva školstva aj finančné výpomoci. Ministerstvo ich vyplatenie v celkovej výške 2 milióny eur podmienilo aj príspevkom od samotných zväzov.

„Ušetrili sme túto sumu, pretože sa nenaplnili očakávania okolo niektorých výziev. Dohodli sme sa so zväzmi, že zo svojich zdrojov dajú klubom ešte polovicu z nami pridelennej sumy,“ informoval štátny tajomník pre šport.

Ešte v septembri sumu 20 miliónov pre šport sľúbil aj minister financií Eduard Heger a rovnakú čiastku z eurofondov potvrdila aj ministerka Veronika Remišová.

ZVLÁŠTNÝ ROK NA KONCI

Slovenský šport má za sebou veľmi zvláštny rok, v ktorom čelil mnohým výzvam. Športovci sa museli vyrovnávať s množstvom nečakaných situácií. Tí, čo boli zvyknutí na pravidelné cestovanie, zrazu zistili, aké je to byť doma a pripravovať sa v domácich podmienkach.

Mnohým sa plány počas roka menili prakticky z minúty na minútu. Športové federácie im pripravili aj množstvo domácich súťaží, aby zmenili zaužívaný rytmus a nemuseli len trénovať. Špecifický rok prežívali zástupcovia dvoch medailovo úspešných slovenských športov - rýchlostnej kanoistiky a vodného slalomu. V roku 2020 sa nepredstavili na žiadnom zahraničnom podujatí a štartovali len v domácom prostredí.

Ivan Husár

DOBROVOL'NÍCTVO V ŠPORTE NA SLOVENSKU

IGOR KOVÁČ

Škandinávske krajiny sú všeobecne známe svojím ojedinelým prístupom k dobrovoľníckej činnosti. Podľa informácií Dánskeho olympijského výboru a Konfederácie športových zväzov (DIF) sa v marci 2017, napríklad, až 40% Dánov venovalo dobrovoľníckej práci v priebehu posledných 12 mesiacov. Ak by sa k tomu prirátali aj tí, ktorí sa dobrovoľníctvu venovali aj predtým, podiel tých, čo participovali na dobrovoľníckej činnosti v niektorom období života, stúpne na 65%.

DIF ako jedna zo strešných organizácií dánskeho

športu tiež uvádza, že v roku 2017 iba v rámci jeho štruktúr bolo v dobrovoľníctve aktívnych 470 922 ľudí. Ich pôsobenie v dánskom športe má mimoriadne dôležitú úlohu, či už v rámci športových klubov alebo pri organizácii domácich i medzinárodných športových podujatí. O význame dobrovoľníctva v dánskom športe svedčí aj skutočnosť, že ho DIF zaradila aj do svojej stratégie trvalo udržateľného rozvoja. Dobrovoľníctvo sa totiž považuje, okrem zrejmých prínosov pre spoločnosť ako celok, aj za fenomén, ktorý má vedecky dokázaný pozitívny vplyv na fyzické a duševné zdravie dobrovoľníkov.

Foto: SOŠV, A. Galica

Podľa štúdie Wisconsinskej univerzity prospieva dobrovoľníctvo, napríklad, činnosti mozgu. Neurológ Richard Davidson, ktorý študuje vplyv emócií na činnosť mozgu, uvádza, že mozog sa správa úplne inak pri akte štedrosti, ako pri hedonistickom či ziskuchtivom čine. *„Ak robíme niečo len sami pre seba, sú pozitívne emócie, ktoré prežívame, prchavé a závislé na vonkajších podmienkach. Naopak, ak robíme niečo nezištne pre druhých, pozitívne pocity majú dlhšie trvanie a presahujú okamih, kedy sme niečo urobili.“*

Iná štúdia Exeterskej univerzity vo Veľkej Británii tiež zistila, že ľudia, ktorí sa venujú dobrovoľníckej práci, sú spokojnejší sami so sebou aj so svojím životom. Na základe analýzy 40 výskumov týkajúcich sa pôsobenia dobrovoľníctva zistili, že pomoc druhým zvyšuje celkový pocit pohody. Štúdia jasne poukázala na skutočnosť, že dobrovoľníctvo prospieva duševnému zdraviu a je účinnou prevenciou pred úzkosťami a depresiami.

Niektoré štúdie tiež uvádzajú, že dobrovoľná práca môže až o 20% znížiť úmrtnosť. Nezištná pomoc druhým má priaznivý vplyv na neuroendokrinný a imunitný systém celého organizmu, a tým aj na dĺžku života. Výskum skupiny dôchodcov ukázal, že dobrovoľnícka činnosť vykonávaná viac ako 200 hodín ročne znižuje riziko vysokého krvného tlaku. Iný výskum medzi mládežou zas poukázal na priaznivý vplyv dobrovoľníctva na duševnú pohodu i znižovanie hladiny cholesterolu či udržiavanie váhy.

Doktor John Rowe z Kolumbijskej univerzity v New Yorku na margo pozitívnych zdravotných účinkov nezištnej dobrovoľníckej činnosti priznáva, že existuje dostatok vedeckých informácií na to, aby mohla byť považovaná za významný prínos v rámci verejného zdravia. Tak, ako sa lekári pacientov pýtajú, či nefajčia, cvičia alebo sa zdravo stravujú., J. Rowe nevylučuje, že príde doba, keď podobne začnú odporúčať ako zdravotné opatrenie aj angažovanosť v dobrovoľníckych aktivitách.

Ako definovať dobrovoľníctvo?

Podľa dánskeho ministerstva sociálnych vecí je dobrovoľníctvo definované ako neplatená, dobrovoľne vybraná a organizovaná aktivita, vykonávaná z dôvodov solidarity a uskutočňovaná pre dobro spoločnosti viac ako pre dobro jednotlivca. Za dobrovoľnú činnosť však ministerstvo nepovažuje

vykonávanie čestných funkcií v asociáciách a organizáciách, do ktorých bol kandidát riadne zvolený.

Pochopiteľne vo svete existuje rôzny pohľad na fenomén dobrovoľníctva. V snahe zjednotiť tieto rôznorodé prístupy vypracovala v roku 1999 celosvetová expertná skupina, reprezentujúca dobrovoľníctvo vo všetkých regiónoch sveta, jeho tri základné charakteristiky:

- 1) Dobrovoľníctvo je aktivita, ktorá nie je vykonávaná primárne pre finančný zisk, aj keď môže zahŕňať náhradu nákladov spojených s jej výkonom, prípadne symbolickú odmenu;
- 2) Dobrovoľnícke aktivity sú vykonávané dobrovoľne, na základe individuálnej, slobodnej vôle;
- 3) Dobrovoľnícke aktivity prinášajú prospech inému človeku ako dobrovoľníkovi alebo sú prospešné spoločnosti vo všeobecnosti, pričom sa uznáva, že dobrovoľníctvo prináša významný benefit aj pre dobrovoľníka.

Za dobrovoľníctvo sa tak vo všeobecnosti považuje neplatená, uveďme činnosť, ktorá je vykonávaná z vlastnej vôle, v prospech druhých. Dobrovoľník je človek, ktorý bez nároku na finančnú odmenu venuje svoj čas, svoje schopnosti, vedomosti a energiu v prospech iných ľudí alebo spoločnosti.

Slovenský šport funguje prioritne na báze dobrovoľníctva

Aj keď nároky, ktorým je vystavené fungovanie športových organizácií u nás, si vyžaduje podstatnú mieru ich profesionalizácie, v slovenskom športovom hnutí nie je dobrovoľníctvo vôbec ojedinelý jav.

Výsledky výskumu, ktorý bol realizovaný v gescii Úradu splnomocnenca vlády SR pre občiansku spoločnosť, ktorej súčasťou je aj šport, poukázali na skutočnosť, že až 65 % ľudí pracujúcich v športe na Slovensku tak robí bez nároku na finančnú odmenu.

Z výskumu zároveň vyplynulo, že slovenské športové organizácie pociťujú nedostatok dobrovoľníkov v športe, a že by ich dokázali využiť oveľa viac. Ako problém sa však ukazuje aj absencia pripraveného „dobrovoľníckeho programu“ v oblasti športu, ktorý by športových dobrovoľníkov dokázal vychovať. Autori výskumu odporúčajú vytvorenie takéhoto

programu v spolupráci Národného športového centra a Slovenského olympijského a športového výboru, ktorý by bol financovaný zo štátnych prostriedkov.

Aj s ohľadom na dánske skúsenosti ohľadom prínosov dobrovoľníctva, sa táto myšlienka ukazuje byť viac než užitočná. Potvrdzujú to aj názory dvoch zástupcov slovenských športových zväzov s vlastnými skúsenosťami s dobrovoľníckou činnosťou.

Ján Mižúr, ako zástupca Slovenského zväzu orientačných športov tvrdí, že ich fungovanie je do nezanedbateľnej miery odkázané práve na dobrovoľnú činnosť jeho členov.

„Dobrovoľníctvo nie je v našom zväze neznámy pojem. Možno to vyplýva aj z toho, že náš šport vznikol zo základov turistického hnutia a turistika ako taká nikdy nebola a nie je až tak podporovaná ako ostatné športy. Aby sme si od začiatkov zabezpečili hlavne naše podmienky na športovanie, zvykli sme si robiť veci dobrovoľne, bez nároku na nejaké finančné plnenie.“

Ďalším dôvodom, prečo je u nás dobrovoľníctvo tak rozšírené, je skutočnosť, že orientačné športy sú rodinný šport, a tak sa do činností hlavne klubov

zapájajú celé rodiny. To, že dobrovoľníctvo nie je u nás problémom, hovoria aj údaje predovšetkým o organizovaní školských súťaží na najnižšej, okresnej úrovni, ktoré sú technicky a organizačne zabezpečované klubmi a ich členmi. Odmenou pre nás dobrovoľníkov je potom radosť z účasti mladých adeptov pre náš šport.

Dobrovoľnícku činnosť však využívame aj pri organizovaní súťaží na najvyššej medzinárodnej úrovni. Naposledy sme organizovali ME v presnej orientácii v Bratislave v roku 2018 a hneď po vyhlásení organizačného výboru o náboře dobrovoľníkov sa nám prihlásilo 70 nadšencov. Pri tejto akcii mali všetci dobrovoľníci zabezpečenú stravu, ubytovanie a usporiadateľské oblečenie formou jednotných overalov a dvoch polokošiel, ktoré im zostali ako odmena za vykonanú prácu.

Dobrovoľnícku prácu v našich podmienkach chápeme naozaj ako výkon prác bez nároku na nejaké finančné plnenie. Aj keď momentálna legislatíva priniesla možnosť vyplatenia dobrovoľníkovi v úhrne 500 eur v priebehu kalendárneho roka, nevyužívame ju hlavne z dôvodu, že si vyžaduje ďalšie nároky na administratívu.“

V podobnom duchu sa vyjadruje aj Zdenko Kríž, ktorý začal už 38. rok pôsobenia vo funkcii predsedu Slovenského stolnotenisového zväzu (z toho štyri roky bol aj predsedom Československého stolnotenisového zväzu), pričom celý tento čas pôsobí ako dobrovoľný, neplatený funkcionár.

„Dobrovoľníctvo sprevádza šport vlastne už od jeho vzniku a je i dnes jeho významnou súčasťou. V mnohých vyspelých krajinách, najmä na severe Európy, podiel dobrovoľných funkcionárov a organizátorov stúpa. Na Slovensku je však už niekoľko rokov skôr opačný trend. Hoci v našich športových kluboch a zväzoch je ešte stále pomerne veľký počet dobrovoľných funkcionárov i organizátorov športových podujatí, časť z nich za svoju prácu, najmä za posledné roky, už poberá určitú malú mzdu, resp. honorár. Napríklad členovia exekutívy viacerých športových zväzov dostávajú za každé zasadnutie predsedníctva, či výkonného výboru okrem cestovných náhrad aj nejakú mzdu (honorár).

Zdenko Kríž

Podaktorí členovia exekutívy, najmä právnici, sa neboja zapýtať si za svoje právne rady a služby aj osobitne honorovanú zmluvu, či paušál...

Väčšina funkcionárov, predovšetkým v menších zväzoch, však pracuje ešte stále bez nároku na finančné ocenenie. Aj časť dobrovoľných organizátorov, ktorí sa v minulosti podieľali na zabezpečovaní športových podujatí zdarma, z lásky k športu, dnes nepríde, ak ich zväz, či klub nemotivuje aspoň malou finančnou odmenou. Nedostanú síce reálnu hodnotu odvedenej práce, ale už to nie sú klasickí dobrovoľníci. Väčšinou ide o dôchodcov, alebo študentov, a tí si takto vylepšujú svoju nepriaznivú finančnú situáciu. Je to však iba jeden z dôvodov poklesu počtu dobrovoľníkov v našom športe. Dalším je slabé alebo žiadne morálne ocenenie takejto činnosti. Svoju rolu tu zohráva aj nepochopenie zo strany zamestnávateľov vytvárať väčší priestor pre svojich zamestnancov na takúto zásluhnú činnosť – ak sa netýka priamo ich firmy.“

Foto: SOŠV, A. Galica

Foto: SOŠV, A. Galica

Olympijské kluby – dobrovoľná činnosť v prospech olympijskej výchovy na Slovensku

Samostatný segment športového dobrovoľníctva u nás predstavujú olympijské kluby. Tie začali vznikať začiatkom 90. rokov v čase formovania Olympijskej spoločnosti Slovenska, predchodcu Slovenského olympijského výboru. Nadšenci z radov bývalých olympionikov a priaznivcov olympizmu začali zakladať regionálne združenia s úmyslom prispieť k šíreniu jeho myšlienok na práve sa formujúcom samostatnom Slovensku. Ich počet v priebehu rokov stúpал, až sa zastavil na súčasnom počte 25 klubov. Popri bývalých olympionikoch sa kluby začali formovať aj z iniciatívy pedagógov na školách, pracovníkov centier voľného času či nadšencov z radov zamestnancov regionálnych či miestnych samospráv.

V súčasnosti kluby združujú 1491 individuálnych členov, ktorých je možné považovať za regionálnych dobrovoľníkov olympijskej výchovy. V rámci olympijských klubov sa rozlišujú aj tzv. kolektívni členovia, väčšinou v podobe základných a stredných škôl, ale tiež športových klubov, voľnočasových centier a pod., s ktorými olympijské kluby zvyknú spolupracovať pri realizácii svojich aktivít. Takýchto

kolektívnych členov je v súčasnosti 158.

V priebehu rokov sa regionálne olympijské kluby stali partnerom bývalého Slovenského olympijského výboru, dnes už Slovenského olympijského a športového výboru (SOŠV), resp. jeho oddelenia rozvoja olympizmu na poli olympijského vzdelávania a šírenia olympijských myšlienok. V praxi to znamená, že sa kluby angažujú v rámci osláv Olympijského dňa, príp. sú iniciátormi či realizátormi ďalších aktivít, ktoré organizujú v priebehu roka, a snažia sa tak osloviť komunitu v ich regionálnej pôsobnosti.

Je treba priznať, že v celosvetovom kontexte sú slovenské olympijské kluby vcelku ojedinelou iniciatívou. Sieť olympijských klubov existuje aj v susednom Maďarsku. Tie sú však založené výlučne bývalými olympionikmi združenými v rámci tamojšej asociácie olympionikov. V porovnaní so Slovenskom tak je ich členská základňa homogénnejšia, keďže nie je rozšírená do radov učiteľov na školách, pracovníkov centier voľného času či predstaviteľov regionálnych a miestnych samospráv.

Sféra vplyvu jednotlivých klubov je rôzna, a do určitej miery zohľadňuje kontext, v akom bol daný klub založený. Sú kluby, ktoré svoju činnosť obmedzujú

viac menej iba na školu, v ktorej boli vytvorené. Kluby, ktoré boli založené v rámci miestnej či regionálnej samosprávy však dokážu svojím vplyvom zasiahnuť celé mesto (napr. OK Šahy) či dokonca kraj (OK Banská Bystrica). Niektoré z olympijských klubov zastávajú pomerne dôležité miesto v športovom živote regiónov, keďže sa podieľajú napríklad na organizácii oceňovania najlepších regionálnych športovcov (napr. OK Prievidza pri vyhlasovaní ankety najlepších športovcov hornej Nitry).

Aj napriek tomu, že činnosť klubov je dobrovoľná, SOŠV sa podieľa na jej financovaní. Každému klubu

prispieva na jeho aktivity jednorazovým ročným príspevkom a dotáciou, ktorej výška je stanovená na základe ročného hodnotenia ich činnosti. SOŠV každý rok financuje aj všetok propagačný materiál, ktorý je klubom distribuovaný. Kluby, ktoré participujú na projekte „Vykročte za zdravím“, dostávajú od SOŠV zvláštnu dotáciu na prenájom priestorov a honoráre lektorov. Zvláštny príspevok dostávajú vybraní členovia klubov aj v podobe dohôd o vykonaní práce na činnosti súvisiace s aktivitami Olympijského dňa. Zo zdrojov SOŠV sú organizované a hradené aj valné zhromaždenia Združenia olympijských klubov.

Prehľad financovania činnosti olympijských klubov zo zdrojov SOŠV v olympijskom cykle 2017-2020

Rok (počet olympijských klubov)	2017 (21 klubov)	2018 (21 klubov)	2019 (24 klubov)	2020 (24 klubov)
Príspevky na činnosť OK (v EUR)	10 000	10 000	11 000	12 000
Príspevky na aktivity OK na základe ročného hodnotenia klubov (v EUR)	9 668	9 460	9 303	9 998
Materiálne zabezpečenie (v EUR)	88 028	115 899		
Príspevky na účasť v projekte „Vykročte za zdravím“ (v EUR)	16 115	14 720	15 940	
Dohody a odmeny za činnosti v rámci Olympijského dňa (v EUR)	-	2 253	2 400	
Zasadnutia ZOK (v EUR)	4 191	5 625	7 624	
SPOLU (v EUR)	128 002	157 957	46 267	21 998

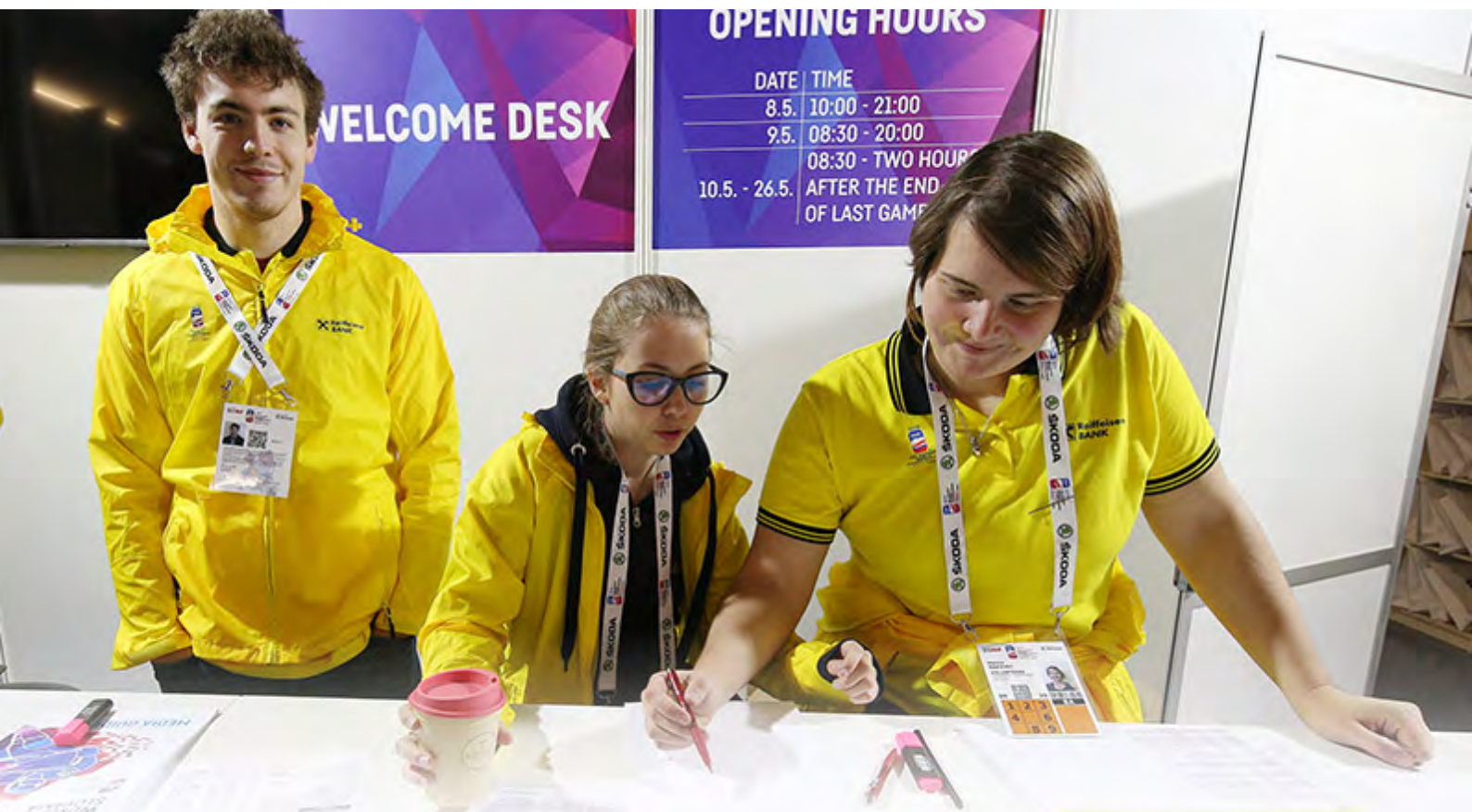
Aj napriek nezanedbateľnej finančnej podpore zo strany SOŠV je možné konštatovať, že s ohľadom na vyššie spomenutú definíciu dobrovoľníctva si činnosť olympijských klubov stále zachováva štatút dobrovoľnosti (napr. náhrada nákladov, či v princípe symbolické a jednorazové odmeňovanie niektorých členov v súvislosti s vykonávaním niektorých činností).

Dobrovoľnosť však so sebou nesie aj riziko, že kvalita a intenzita, s akou je činnosť klubov vykonávaná, môže byť rôzna. Skúsenosť hovorí, že v priebehu rokov je možné pozorovať veľmi aktívne a nadšené kluby, ale aj také, ktoré na svoje pôvodné poslanie skôr zanevreli. To, aká je skutočná aktivita jednotlivých členov z deklarovanej takmer jeden a pol tisícovej

základne, tiež nie je jednoduché posúdiť.

Olympijské kluby potrebujú omladnúť

Je pochopiteľné, že úprimné úsilie týchto dobrovoľných šíriteľov olympijskej výchovy si je potrebné vážiť a rešpektovať. Aj samotní predstavitelia Združenia olympijských klubov si však uvedomujú, že veľkou výzvou do budúcnosti sa ukazuje byť potreba omladenia ich členskej základne, resp. riadenia ich činnosti. Vo väčšine prípadov zostáva personálne obsadenie vedenia klubov takmer 30 rokov nezmenené. Príčinou môže byť skutočnosť, že ich činnosť funguje strategicky na dobrovoľnej báze, čo môže mladšiu generáciu nádejných šíriteľov

olympijskej výchovy odrádzať. Aj napriek nesporným prínosom nezištnej dobrovoľníckej činnosti na fyzické a duševné zdravie, sa totiž dobrovoľná práca medzi generáciou mladých príliš „nenosí“. Ak chcú však olympijské kluby aj naďalej plniť svoje vznešené poslanie, tento krok bude skôr či neskôr nevyhnutný.

EYOF 2022 – najväčšia mobilizácia športových dobrovoľníkov v slovenskej histórii

Je pochopiteľné, že na pomoc dobrovoľníkov sa vo veľkom spoliehajú organizátori významných športových podujatí. Príkladom je minuloročný svetový šampionát v ľadovom hokeji u nás, o ktorého bezproblémový chod sa ich staralo až 550.

Sila ducha dobrovoľníctva v slovenskom športovom hnutí by mala byť veľmi intenzívne preverená aj počas letného Európskeho olympijského festivalu mládeže, ktorý má v roku 2022 hostiť Banská Bystrica. Toto multišportové podujatie, ktoré prakticky združuje juniorské európske šampionáty v 11 športoch, bude najväčšou športovou akciou v doterajšej histórii Slovenska.

To si pochopiteľne vyžaduje aj zodpovedajúce nároky na počet dobrovoľníkov, bez ktorých pomoci je organizácia takéhoto podujatia nemysliteľná. Plánované čísla sa pohybujú na úrovni dvoch tisícok dobrovoľného personálu. Tí by mali plniť svoje úlohy v celom spektre pozícií od akreditácie, bezpečnosti, cateringu, ceremoniálov, cez dopravu, infraštruktúru, IT, médiá, ubytovanie až po marketing, vzťahy s NOV, protokol, zdravotné zabezpečenie či organizáciu súťaží. Ich nábor mal začať už v marci tohto roka. Z dôvodu prepuknutia pandémie koronavírusu a následného preloženia podujatia z roku 2021 na rok 2022 však bol odložený.

Pochopiteľne sa dobrovoľný personál bude hľadať medzi členmi športových klubov a organizácií. Keďže mesto Banská Bystrica je univerzitné mesto, organizátori vcelku logicky budú dobrovoľníkov „loviť“ aj v študentských vodách. Výnimočnosť podujatia na slovenské pomery však organizátorov vedie aj k úvahám využiť kapacity rádových sestier.

Vekový limit pre účasť v dobrovoľníckom programe je 16 rokov. Bližšie informácie sú k dispozícii na oficiálnej webstránke podujatia <https://eyof2022.com/dobrovolnici-2/>.

UDRŽATEĽNÁ ŠPORTOVÁ INFRAŠTRUKTÚRA

IGOR KOVÁČ

Slovenský olympijský a športový výbor (SOŠV) začal venovať zvýšenú pozornosť oblasti trvalej udržateľnosti. Od začiatku tohto roka je súčasťou medzinárodného projektu ASAP (As sustainable as possible), ktorý je financovaný z prostriedkov programu Erasmus plus a je iniciovaný a koordinovaný Českým olympijským výborom.

SOŠV nadviazal v rámci tohto programu spoluprácu s Národným olympijským výborom a Konfederáciou športových zväzov Dánska, ktorý mu v priebehu nasledujúcich troch rokov bude pomáhať pri tvorbe a následnej aplikácii vlastnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja.

SOŠV sa už momentálne nachádza vo fáze špecifikácie okruhov tém a konkrétnych cieľov, ktoré by mali byť súčasťou stratégie. Tá by mala byť schválená VV SOŠV v priebehu budúceho roka, čím sa zaviazá k jej naplneniu.

Je nepochybné, že oblasť športovej infraštruktúry má v tejto stratégii svoje dôležité miesto a ako strešná organizácia slovenského športu chce SOŠV prispieť svojim vlastným dielom k rozvoju slovenských športovísk v duchu trvalo udržateľných princípov.

Jedným z prvých krokov bolo pracovné stretnutie na tému udržateľnej športovej infraštruktúry, ktoré sa uskutočnilo 23. septembra v Bratislave. Vďaka spolupráci s nemeckým NOV zavítala na Slovensko prof. Natalie Essigová z univerzity v Mníchove, ktorá má viac ako 15-ročné praktické skúsenosti s touto problematikou.

N. Essigovej pripadla neľahká úloha komunikovať prístupnou a zrozumiteľnou formou mimoriadne širokú a odborne náročnú tému a skomprimovať ju do relatívne krátkeho vystúpenia.

Auditórium tvorené predstaviteľmi SOŠV, Fondu na podporu športu, zástupcami samospráv či športových organizácií si vypočulo široké spektrum informácií, ktoré mali byť akýmsi uvedením do problematiky a pomôcť nájsť odpoveď na otázku, čo vôbec pojem udržateľná športová infraštruktúra znamená a čo všetko zahŕňa.

Zmyslom stretnutia bolo rozprúdiť diskusiu a zvýšiť povedomie o udržateľnom prístupe k budovaniu a prevádzke športovísk u tých, ktorí takéto projekty plánujú alebo už reálne pripravujú, zvyknú ich iniciovať, príp. budú rozhodovať o ich spolufinancovaní. Prezentované informácie im môžu tiež pomôcť porozumieť a vedieť aj samostatne definovať niektoré udržateľné požiadavky a očakávania, ktoré môžu ďalej v spolupráci s odborníkmi z radov architektov a projektantov rozvíjať a realizovať.

Udržateľné športovisko je veľmi široký pojem

Z prezentovaných informácií počas pracovného stretnutia bolo zrejmé, že pojem udržateľné športovisko je mimoriadne široký a ďaleko presahuje

bežne vnímané zelené strechy, fotovoltaické panely či energetickú hospodárnosť. Udržateľnosť je navyše potrebné vnímať v celom životnom cykle budovy, od plánovania projektu, cez výstavbu, prevádzku, renováciu až po jej prípadnú demoláciu a recykláciu.

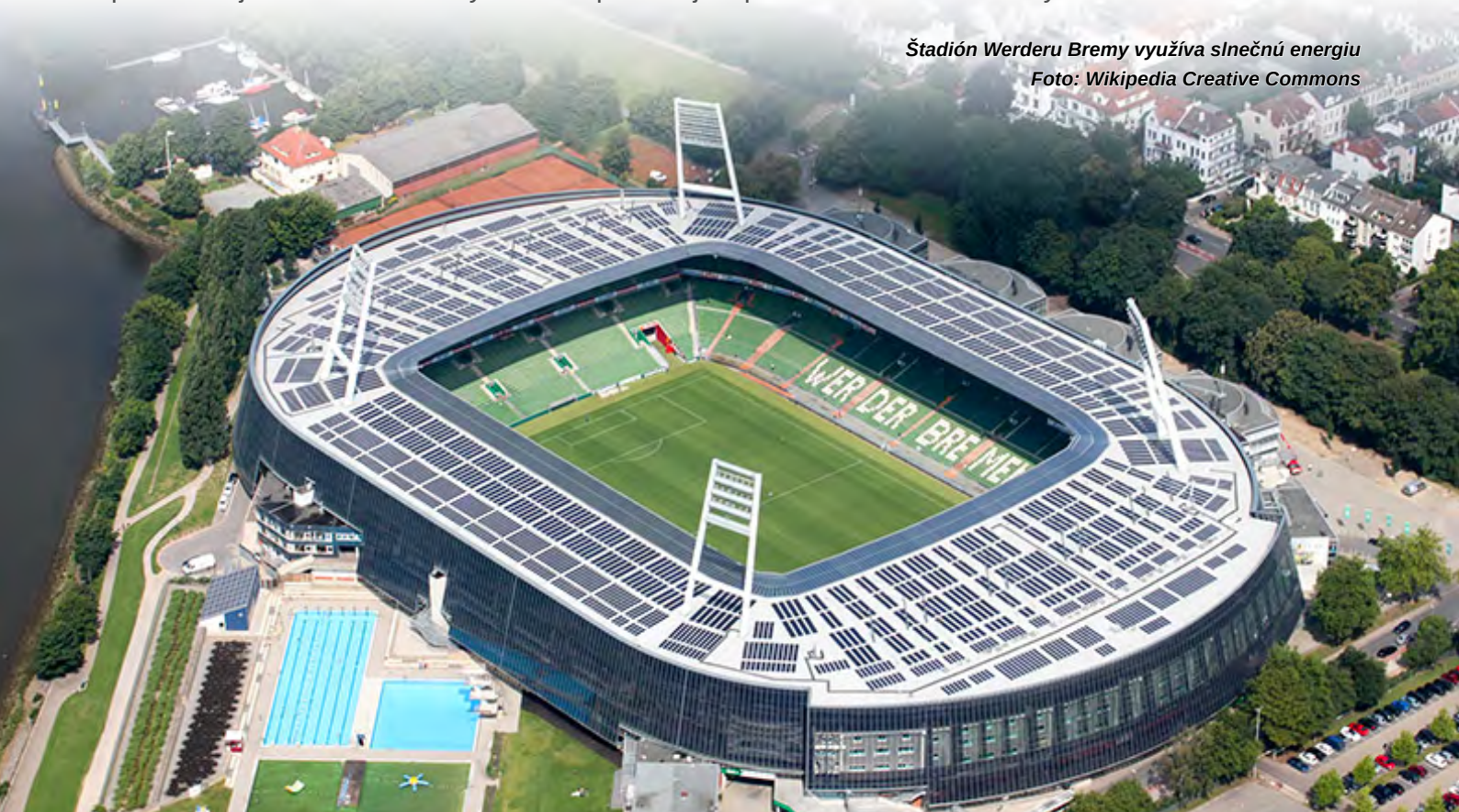
V súvislosti s udržateľnosťou športovísk sa podľa N. Essigovej sleduje celý rad indikátorov a faktorov, ktoré určujú aspekty kvality športovísk:

Ekologická kvalita zahŕňa predovšetkým energetickú hospodárnosť športoviska, s ktorou súvisia rôzne technologické riešenia, ako túto hospodárnosť dosiahnuť. Pochopiteľne sem spadá využívanie rôznych obnoviteľných zdrojov energie, príp. jej skladovanie. Ekologickú kvalitu budovy však ovplyvňuje napríklad aj manažment vody (pitnej a odpadovej), ekologickosť použitých stavebných materiálov, miera recyklácie, spotreba pozemkov a pod.

Ekonomická kvalita sa tiež podieľa na udržateľnosti športového objektu. V tejto súvislosti sa sleduje predovšetkým finančná stránka projektu športoviska počas celého životného cyklu a celková ekonomická

Štadión Werderu Bremy využíva slnečnú energiu

Foto: Wikipedia Creative Commons

efektívnosť.

Sociálno-funkčná kvalita sa na udržateľnosti športoviska podieľa napr. v podobe celkového komfortu budovy (teplotného, akustického, vizuálneho), zdravého prostredia, ktoré poskytuje (kvality vzduchu, vody, zdravotne nezávadných materiálov), bezbariérovosti, multifunkčnosti a pod.

Technická kvalita je tiež nedeliteľnou súčasťou udržateľnosti, napr. z hľadiska protipožiarnych opatrení, aplikovaných akustických riešení, spôsobu opláštenia, nárokov na údržbu, či možnosti demontáže budovy a následnej recyklácie použitého stavebného materiálu.

Procesná kvalita v sebe zasa zahŕňa celý proces plánovania a realizácie projektu športoviska. Do udržateľnosti sa premietajú napr. také faktory, ako je realizácia súťaží, výberových konaní a obstarávaní, či boli do projektu začlenené požiadavky na udržateľné produkty a služby a pod. Udržateľnosť projektu športoviska ovplyvňuje aj skutočnosť, či sa na jeho príprave a realizácii podieľa interdisciplinárny tím odborníkov, od prevádzkovateľa, cez architektov, odborníkov na technické riešenia, špecialistov na udržateľnosť a energetickú hospodárnosť, až po zástupcu dodávateľa stavby, finančného poradcu, či zástupcov miestnej samosprávy a verejnosti, ako budúci užívatelia. Rovnako sa v tomto ohľade sledujú napr. aj podmienky na stavenisku počas realizácie projektu, ako sa napr. narába so stavebným odpadom, aké sú pracovné podmienky zamestnancov podieľajúcich sa na stavbe, či sa podporuje miestna a regionálna zamestnanosť namiesto importu lacnej pracovnej sily zo zahraničia a pod.

Kvalita lokality je tiež dôležitým aspektom udržateľnosti. Poloha športoviska totiž zohráva dôležitú úlohu z hľadiska jeho dopravnej dostupnosti a jeho efektívnej prevádzky. Blízkosť rezidenčných oblastí, vzdelávacích a zdravotníckych zariadení sú podľa N. Essigovej veľmi dôležitými faktormi v súvislosti s udržateľnosťou, podobne ako dostupnosť pešo, na bicykli či prostriedkami hromadnej dopravy. Tiež sa zohľadňuje výber lokalít, ktoré rešpektujú chránené územia, či prispievajú k transformácii a revitalizácii „brownfieldov“ a pod. Dôraz sa v tejto súvislosti kladie aj na elimináciu možných rizík, napr. z hľadiska kvality ovzdušia v danej lokalite, miery hluku, kvality pôdy, prítomnosti magnetických a elektromagnetických polí, či pravdepodobnosti prírodných hazardov a hrozieb.

Športovo-funkčná kvalita ako posledný aspekt udržateľnosti športoviska spočíva napr. v spôsobe, akým sa športovisku podarilo zapadnúť do existujúcej štruktúry mesta, v jeho schopnosti slúžiť rôznym druhom športov, či vo vhodne dimenzovanej diváckej kapacite, ktorá zohľadňuje možnosti trhu, v ktorom sa športovisko nachádza.

Certifikačné systémy

Ako je vidieť rozvoj udržateľnej športovej infraštruktúry si vyžaduje vskutku komplexný prístup. Aj preto vznikli v niektorých krajinách špecializované certifikačné systémy, ktoré umožňujú pristupovať k udržateľnej výstavbe systematickým spôsobom.

Najbežnejšie používanými certifikáciami sú britský BREEAM a americký LEED, ktoré sa používajú aj u nás. Oba sa považujú za systémy prvej generácie,

Aj nové sídlo MOV získalo platinový certifikát LEED

ktoré sa zameriavajú predovšetkým na ekologickú a energeticky hospodárnu stránku budov v snahe vytvárať tzv. zelené budovy.

BREEAM bol použitý pri certifikácii niektorých športovísk pre OH 2012 v Londýne a na štadiónoch pre futbalové MS 2018. Systém LEED je tiež aplikovateľný pre športové zariadenia.

N. Essigová prezentovala aj nemecký systém DGNB. Ten vznikol v roku 2009 a je považovaný za certifikačný systém druhej generácie, ktorý sa vyznačuje viac holistickým a komplexným prístupom, čiže zameraním na tzv. udržateľné budovy. Ten presahuje čisto „zelené“ aspekty budov (ekológiu a energetickú hospodárnosť) a sústredí sa aj na ostatné aspekty trvalej udržateľnosti. Tento systém je zároveň veľmi dobre prispôsobiteľný klimatickým, právnym či kultúrnym špecifikám v rôznych krajinách. Svoje vlastné verzie tohto systému majú zavedené napríklad Čína a Dánsko. Od roku 2018 ponúka aj systém DGNB certifikáciu pre športové zariadenia.

Certifikácia budov je dobrovoľná a vyžaduje si spoluprácu špecializovaných a akreditovaných auditorov. S certifikáciou sú spojené aj určité finančné náklady, ktoré sú napríklad v Nemecku dotované štátnou rozvojovou bankou KfW. Tá pokrýva 50 percent certifikačných nákladov (maximálne 4000 eur na budovu).

V slovenských podmienkach by mohla byť certifikácia projektov športovej infraštruktúry cestou ako prispieť k jej rozvoju udržateľným spôsobom. Certifikácia by mohla byť podporovaná napríklad Fondom na podporu športu (FNPS). Ten by mohol žiadateľov motivovať k certifikácii ich projektov aj tým, že by mali nárok na vyššie percento spolufinancovania z prostriedkov FNPS.

Zavedenie udržateľných štandardov do kritérií FNPS

Jedným z hlavných motívov pri organizácii pracovného stretnutia bolo iniciovať diskusiu o integrácii udržateľných štandardov do hodnotiacich kritérií komisie infraštruktúry FNPS.

Na základe svojich skúseností N. Essigová odporučila, aby sa v tejto súvislosti nepostupovalo nemeckou cestou, keďže vo svojich začiatkoch chceli v Nemecku aplikovať cez 60 kritérií, čo viedlo

k rôznym komplikáciám. Jej odporúčanie znie, zvoliť 10, maximálne 20 hlavných kritérií, ktoré budú aplikovateľné aj na malé typy športovísk.

Pochopiteľne dôležitá je v tejto súvislosti konzultácia a spolupráca so slovenskými odborníkmi. Aj preto sa ukazuje, aké dôležité je začleniť do štruktúr FNPS, resp. jeho komisie infraštruktúry odborníkov z radov Slovenskej komory architektov či Slovenskej rady pre zelené budovy.

S udržateľnosťou by mala jednoznačne počítať aj národná koncepcia rozvoja športovej infraštruktúry u nás ako základný dokument, ktorý by mal definovať základné priority v tejto oblasti.

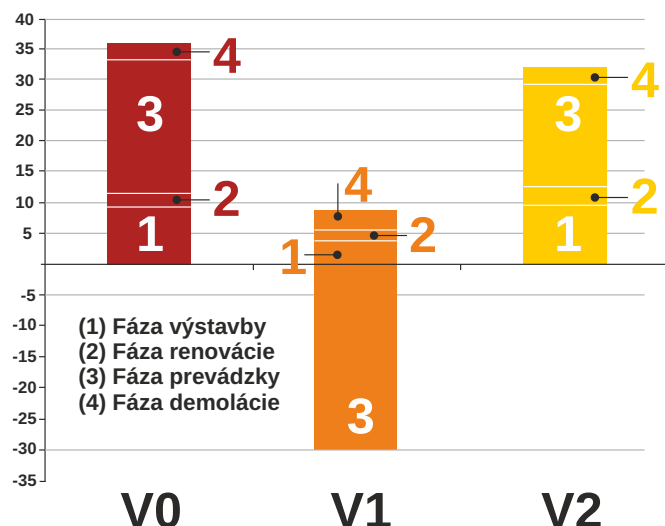
Činnosť komisie sa určite nezaobíde aj bez funkčnej databázy športovej infraštruktúry, ktorá je dôležitým predpokladom jej udržateľného rozvoja. Dôležité je preto venovať jej budovaniu dostatok prostriedkov a času. Myslieť na to má aj novela zákona o športe, kde má byť zavedený zákonný register športovej infraštruktúry s informačnou povinnosťou majiteľov športovísk. Aj na základe zahraničných skúseností sa práve zabezpečenie povinnosti zadávania údajov ukazuje byť kľúčovým prvkom pri dlhodobom rozvoji a budovaní databázy.

Drevo ako udržateľný stavebný materiál

Štandardné stavebné postupy využívajúce betón a oceľ sú známe svojou silnou uhlíkovou stopou. Ročná produkcia betónu sa pritom pohybuje na úrovni 10 miliárd ton ročne, čo z neho robí komoditu s druhou najvyššou spotrebou na svete, hneď po vode. Problémom v prípade betónu je predovšetkým cement, ktorého výroba spracovaním vápenca pri vysokých teplotách produkuje veľké množstvo uhlíkových emisií. Na celosvetových emisiách sa podieľa 8 percentami.

N. Essigová venovala tejto problematike časť svojej prezentácie, keď porovnávala uhlíkovú stopu v celom životnom cykle budovy plavárne postavennej s využitím štandardných stavebných materiálov, a to s plavárňou, kde sa ako stavebný materiál využilo drevo. Rozdiel je skutočne zásadný a je len jedným z argumentov, prečo sa drevo stále častejšie používa ako vhodná alternatíva k štandardným stavebným postupom.

Potenciál globálneho otepľovania v kg eCO₂/m²

- V0** Variant V0
Použité štandardné stavebné materiály (betón a oceľ) a štandardné zdroje energie (plyn a pod.)
- V1** Variant V1
Použité drevo ako stavebný materiál a zdroj energie
- V2** Variant V2
Použité štandardné stavebné materiály (betón a oceľ) a obnoviteľné zdroje energie

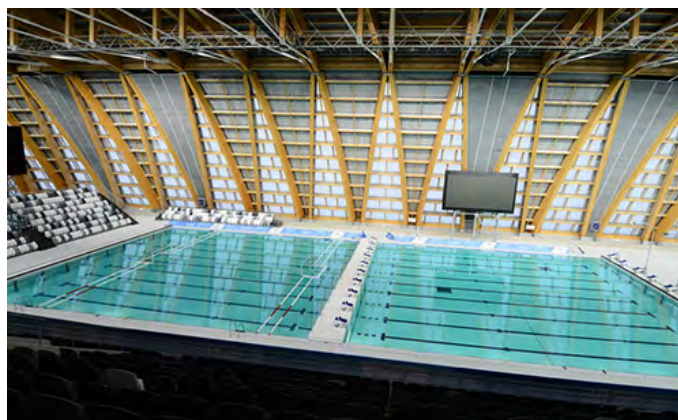
Porovnanie uhlíkovej stopy troch variantov budovy plavárne v rôznych fázach životného cyklu poukazuje na zreteľné prínosy použitia dreva ako stavebného materiálu a energetického zdroja. Zdroj: N. Essig

Pre výstavbu budov sa v súčasnosti už používa aj tzv. glulam (z angl. glue laminated wood), ktorý prechádza zvláštnym procesom lepenia a laminovania. To mu zabezpečuje vysokú pevnosť a tuhosť, je ho možné použiť na dlhšie rozpätia, väčšie zaťaženie a zložitejšie tvary, čím dokáže nahradiť klasické železobetónové a oceľové konštrukcie. Glulam predstavuje jednu desatinu hmotnosti ocele a jednu šestinú hmotnosti betónu. Jeho použitie zároveň zjednodušuje a urýchľuje proces výstavby.

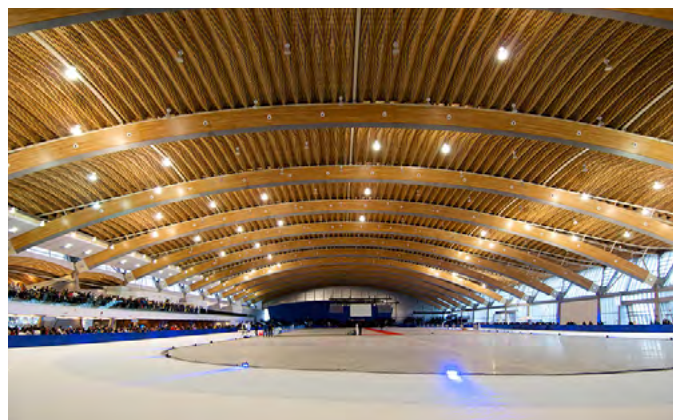
Drevo ako stavebný materiál sa stále častejšie objavuje

aj na športoviskách. Glulam bol napríklad použitý v plaveckom centre v Kazani, pretože vykazuje veľmi dobré vlastnosti aj vo vlhkom prostredí. Podobne bol použitý aj na rýchlokorčuliarskom ovále v Richmonde pri Vancouveri (strieborný certifikát LEED).

N. Essigová v súvislosti s využívaním dreva spomenula príklad samosprávy mesta Frankfurt, ktorá si sama stanovila kritérium, aby sa pri výstavbe nových budov používalo minimálne 20% tohto obnoviteľného stavebného materiálu. Jeho prínosy pochopili nielen v Nemecku. Vo fínskom hlavnom meste Helsinkách

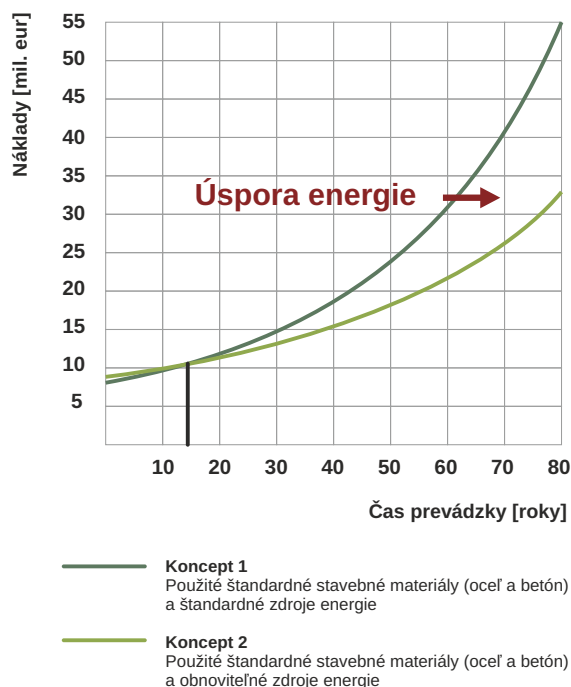

Centrum vodných športov v Kazani
Foto: Wikipedia Creative Commons

Rýchlokorčuliarsky ovál v Richmonde
Foto: Flickr

Porovnanie nákladov v celom životnom cykle budovy

Cena v €	Koncept 1	Koncept 2
Náklady na výstavbu	7 756 769 €	8 492 378
Náklady na údržbu/rok	27 688 €	26 303
Náklady na prevádzku/rok	71 341 €	29 624
Náklady na renováciu/rok	52 300 €	51 278
Náklady na monitoring/rok	5 925 €	11 373
Náklady na demoláciu	1 734 717	1 679 623

Zdroj: N. Essig

vzniká celá štvrt', kde hlavným stavebným materiálom je práve drevo.

V tejto súvislosti je však nutné pripomenúť, že nielen vo Fínsku boli príslušné regulatívy dodatočne uvoľnené, aby sa použitie dreva v takom rozsahu dalo aplikovať. Slovenská legislatíva a normy však stále neumožňujú použitie dreva v takom rozsahu, ako v iných krajinách. Dôvodom sú predovšetkým značne zastarané normy ohľadom protipožiarnej bezpečnosti. Glulam však vykazuje aj v tomto ohľade veľmi dobré vlastnosti. Pri vystavení ohňu si na rozdiel od ocele dokáže uchovať svoju konštrukčnú stabilitu a tvar a horí oveľa pomalšie ako iné materiály. Aj preto sa ukazuje byť vhodné, aby naša legislatíva reflektovala vývoj takýchto materiálov a použitie dreva v širšom rozsahu umožňovala.

Nový stavebný zákon a zvýšené nároky na energetickú hospodárnosť

Budovanie športovej infraštruktúry u nás sa pochopiteľne musí prispôbovať platnej stavebnej legislatíve a normám. Momentálne platný stavebný

zákon však pochádza ešte z roku 1976, a aj keď prešiel celým radom úprav a novelizácií, je už považovaný skôr za legislatívny relikt.

Stavebná komunita u nás už dlho volá po novom stavebnom zákone, ktorý by lepšie reflektoval súčasnú potrebu a trendy, vrátane trvalej udržateľnosti. Jeho príprava prebieha už niekoľko rokov. Nová verzia zákona, ktorý mal viac než 2700 pripomienok, bola pripravená na schválenie už v predchádzajúcom volebnom období. Jeho schválenie však bývalá vláda už nestihla. Nová vláda sa k schvaľovaniu ešte nedostala a navyše presunula kompetenciu prípravy novej stavebnej legislatívy z Ministerstva dopravy a výstavby SR na úrad podpredsedu vlády SR pre legislatívu.

Očakávaný vstup nového zákona do platnosti je január 2022. Pre športovú komunitu na Slovensku tak bude potrebné sledovať vývoj aj v tejto oblasti.

Odhládnuť od novej stavebnej legislatívy, slovenský šport musí brať už teraz na vedomie, že od 1. januára 2021 začne platiť sprísnená norma na energetickú

hospodárnosť budov, ktorá sa zmení z triedy A1 na A0. Všetky stavby so žiadosťou o stavebné povolenie podanou po tomto dátume, budú musieť spĺňať túto novú normu. Vyhláška č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov, uvádza, že v prípade športových hál a iných športových zariadení sa hodnota globálneho ukazovateľa primárnej energie pre triedu A0 pohybuje do 46 kWh/m²/rok. V prípade triedy A1 sa táto hodnota pohybovala v rozmedzí 47-92 kWh/m²/rok.

Výpočet tejto hodnoty zohľadňuje okrem reálnej spotreby energie na výrobu tepla a teplej vody aj tzv. primárnu energiu, ktorá zohľadňuje aj ekologické hľadisko, čiže emisie CO₂. Zjednodušene povedané berie do úvahy zdroj energie, ktorý sa používa na výboru tepla. Každý zdroj energie má pritom odlišný koeficient (faktor primárnej energie), pričom najnižšie hodnoty majú zdroje na báze dreva, drevené pelety a pod. (blížiaci sa 0). Zemný plyn ako jeden z najbežnejšie používaných energetických zdrojov má tento faktor o niečo vyšší ako 1. Najvyššie hodnoty, okolo 2,5 dosahuje elektrická energia, pretože jej štandardný spôsob výroby predstavuje vysokú ekologickú záťaž.

Dosiahnutie triedy A0 si už vyžaduje využitie obnoviteľných zdrojov energie, ktoré majú nízku hodnotu tohto koeficientu. Zvolený spôsob využitia obnoviteľných zdrojov má následne vplyv na použité technické riešenia, čo sa môže prejaviť aj v nákladoch spojených s realizáciou projektov nových športovísk. Ako však upozornila počas svojej prednášky N. Essigová, využitie obnoviteľných zdrojov dokáže následne až niekoľkonásobne znížiť prevádzkové náklady (pozri obrázok na strane 23).

Energetická trieda A0 pritom nie je posledným krokom smerom k udržateľným budovám. V budúcnosti sa očakáva napr. prispôsobenie normám na dosiahnutie uhlíkovej neutrality budov počas prevádzky a uhlíkovej neutrality budov počas celého životného cyklu.

Slovenský šport sa musí prispôbiť požiadavkám EÚ

Na zavádzanie trvalo udržateľných opatrení už dlhšiu dobu tlačí aj Európska únia (EÚ) a je zrejmé, že sektor športu sa im nemôže vyhnúť. Sprísnenie požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov od

januára budúceho roka je len jedným z príkladov toho, čomu všetkému sa bude musieť aj slovenský šport prispôbovať.

Len nedávno EÚ schválila záväzok znížiť uhlíkové emisie o 55 % do roku 2030 (v porovnaní s rokom 1990). Tento zámer je ešte prísnejší a ambicióznejší, ako pôvodne zvažované 40-percentné zníženie emisií. V roku 2050 chce pritom EÚ dosiahnuť úplnú uhlíkovú neutralitu a urobiť tak z Európy prvý kontinent sveta, ktorý bude fungovať na tejto báze. To samozrejme kladie enormné nároky na zodpovedajúce zmeny v jednotlivých sektoroch ekonomiky EÚ, vrátane športu.

Pochopiteľne na dosiahnutie tohto cieľa EÚ vyčleňuje aj nemalé finančné zdroje, ktoré sú súčasťou nového balíka fondov pre jednotlivé členské krajiny v novom programovom období. V novembri tohto roka Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR navyše spustilo historicky prvú Národnú konzultáciu k eurofondom, v ktorej má odborná i laická verejnosť príležitosť vyjadriť sa k návrhom priorít, na základe ktorých má SR čerpať eurofondy v rokoch 2021 až 2027. Tu vzniká priestor aj pre sektor športu, ktorý môže iniciovať použitie časti týchto prostriedkov napríklad na modernizáciu existujúcich športovísk, či budovanie nových športových zariadení v prípade, že budú spĺňať udržateľné štandardy a dokážu prispieť k neutrálnej uhlíkovej bilancii (nehovoriac o pozitívnych sociálnych efektoch).

Na naliehavosť tejto témy poukázala N. Essigová aj súvislosti s pripravovaným stretnutím pre zástupcov ministerstiev zodpovedných za šport členských krajín EÚ, ktoré mníchovská univerzita v spolupráci s EÚ a nemeckým ministerstvom vnútra plánuje zorganizovať v apríli budúceho roka. To má byť zamerané práve na oblasť udržateľného rozvoja športovej infraštruktúry.

Rozvoj udržateľnej športovej infraštruktúry má byť jednou z priorít aj v rámci českého predsedníctva EÚ v druhej polovici roka 2022.

Je preto vhodné, aby slovenský šport zachytil tento trend a čo najskôr podnikal príslušné kroky.

DOZREL ČAS NA ROZHODCOVSKÝ SÚD SOŠV?

TOMÁŠ GÁBRIŠ, PAVEL LACKO

Spolu so zákonom o fonde na podporu športu bol s účinnosťou od 1. januára 2020 novelizovaný aj zákon o rozhodcovskom konaní. Pre Slovenský olympijský a športový výbor (SOŠV) má táto novela osobitný význam v tom, že od 1. januára patrí SOŠV medzi subjekty oprávnené založiť rozhodcovský súd.

Autormi nasledujúceho textu, popisujúceho, ako by to mohlo vyzerat' a fungovať v praxi, sú dvaja poprední právnicki z Advokátskej kancelárie Motúzová & Lacko, ktorí sa témou rozhodcovského súdu pre oblasť športu odborne zaoberajú – prof. JUDr. PhDr. Tomáš Gábris, PhD., LL.M., MA (spoluautor Zákona o športe, lektor športového práva a autor početných publikácií o športovom práve) a JUDr. Pavel Lacko, PhD., LL.M. (predseda Spoločnosti pre podporu rozhodcovského konania).

Čo je rozhodcovský súd?

Rozhodcovské konanie predstavuje osobitný spôsob mimosúdneho riešenia sporov. Namiesto všeobecného súdu môžu v prípade sporu strany vec na základe ich predchádzajúceho súhlasu predložiť na to vytvorenému osobitnému orgánu, rozhodcovskému súdu. Nejde pritom o orgán štátu, ale o osobitný subjekt zriadený oprávnenými osobami (národnými športovými zväzmi, a po novom aj SOŠV). Spory v takom prípade zvyčajne riešia traja rozhodcovia, z ktorých si štandardne dvoch vyberú sporové strany z osobitného zoznamu rozhodcov a tretieho vyberú sami vybraní rozhodcovia. Rozhodcovský súd by sa pritom zásadne mal vyznačovať väčšou rýchlosťou konania a v prípade rozhodcovského súdu pre určitý sektor (napríklad pre šport) aj väčšou oboznámenosťou „sudcov“ (rozhodcov) so špecifikami daného sektora, než je to v prípade riešenia sporov pred všeobecnými súdmi.

Rozhodcovský súd pre šport?

Už pri príprave zákona o športe sa uvažovalo o vytvorení osobitného súdneho tribunálu pre šport. Od tejto myšlienky sa však napokon upustilo, a to aj vzhľadom na právne otázky ohľadne možnosti

existencie takéhoto osobitného súdu v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky. Novelizácia zákona o rozhodcovskom konaní, ktorá priznáva SOŠV možnosť utvoriť rozhodcovský súd, však potenciálne opäť vracia do hry myšlienku samostatného tribunálu pre šport – hoci nie ako orgánu Slovenskej republiky, ale ako autonómneho orgánu športového hnutia na riešenie sporov, založeného slovenskou strešnou organizáciou pre šport. Je to idea rozhodcovského súdu pre šport, podobného Športovému arbitrážnemu súdu (CAS) v Lausanne, ktorý bol založený Medzinárodným olympijským výborom.

Športový arbitrážny súd v Lausanne

Rozhodcovský súd ako orgán na riešenie sporov podľa Zákona o športe

Utvorenie rozhodcovského súdu pre šport na národnej úrovni podľa vzoru CAS si nevyžaduje žiadne ďalšie legislatívne zmeny a môže sa realizovať plne v pôsobnosti športového hnutia v SR. Veď aj Zákon o športe všeobecne hovorí o možnosti, ba dokonca o nutnosti riešenia sporov v športe pred osobitnými orgánmi národných športových zväzov (NŠZ) pre riešenie sporov. Túto požiadavku rešpektujú aj súdy SR. Odmietajú rozhodovať vo veciach, ktoré podľa stanov NŠZ patria pred osobitné orgány NŠZ na riešenie sporov.

Nedostatok členov NŠZ s právnickým vzdelaním a skúsenosťami s rozhodovaním športových sporov však v súčasnosti predstavuje praktický problém pre efektívne naplnenie tohto záväzku vyplývajúceho športovému hnutiu (národným zväzom) zo Zákona o športe – nehovoriac už o osobitne komplikovaných prípadoch rozhodovania dopingových káuz.

Práve v tejto súvislosti sa ako východisko ponúka utvorenie orgánu, ktorý by bol národnými športovými zväzmi (ale i všeobecnými súdmi SR) považovaný za orgán NŠZ na riešenie sporov v zmysle Zákona o športe. Namiesto utvárania vlastného orgánu na riešenie sporov (komisie, tribunálu, a pod.) samostatne pre každý zväz by sa totiž NŠZ mohli zhodnúť i na fakticky jednom a tom istom orgáne (rozhodcovskom súde), ktorý by pre ne plnil úlohy ich vlastného orgánu riešenia sporov. Šlo by pritom o úlohy, na ktoré možno samotné zväzy a ich orgány a členovia nestačia – či už hneď v

svojich vnútorných predpisov (stanov) ako svoj vlastný orgán riešenia sporov, alebo ako odvolací (preskúmovací) orgán vo vzťahu k rozhodnutiam svojich orgánov. NŠZ by tak museli urobiť jediný úkon – prijať príslušnú zmenu vlastných stanov, špecifikujúc konkrétnu úroveň a druh sporov, ktoré by tomuto orgánu vo svojich stanovách zverili na rozhodovanie (preskúmavanie).

Právomoc a príslušnosť rozhodcovského súdu

Základ pre právomoc a príslušnosť rozhodcovského súdu ako spoločného orgánu viacerých NŠZ na riešenie športových sporov v SR by v prvom rade vyplývala zo Zákona o športe a zo stanov jednotlivých zväzov. Práve stanovy by totiž realizovali ustanovenia Zákona o športe ukládajúce zväzom povinnosť vytvoriť si orgány na riešenie sporov – a to tým, že by si pre určitý druh sporov, prípadne pre všetky spory, určili

ako svoj prvostupňový alebo druhostupňový (odvolací alebo preskúmovací) orgán, či ako „najvyšší“ orgán na národnej úrovni, jeden a ten istý subjekt – z m i e n e n ý rozhodcovský súd.

Je síce otázne, ktoré druhy sporov m ô ž e podľa predpisov SR rozhodovať rozhodcovský súd tak, aby boli považované za tzv. exekučné tituly, t. j. rovnocenné rozsudkom všeobecných súdov a vymáhatelne cez exekučné konanie.

Špecifikom riešenia sporov v športe na národných úrovniach i na medzinárodnej úrovni je však skutočnosť, že vynucovanie rozhodnutí športových orgánov riešenia sporov nevykonávajú orgány štátu a štátom určené subjekty (exekútori), ale zásadne prebieha iba po linke športových zväzov, pod hrozbami disciplinárnych sankcií za nerešpektovanie rozhodnutí príslušných orgánov na riešenie sporov.

Podobné platí i pre celosvetovo

prvom stupni rozhodovania sporov, alebo na úrovni odvolacieho (preskúmovacieho konania).

Stačilo by pritom, aby si takýto (spoločný) orgán riešenia sporov národné zväzy inkorporovali do

najvyšší (rozhodcovský) súd v športe – CAS v Lausanne. Ten totiž rozhoduje i spory týkajúce sa športových pracovnoprávných vecí, ktoré podľa jednej časti slovenskej doktríny nie je možné rozhodovať rozhodcovskými súdmi, a teda takéto rozhodnutie CAS by na Slovensku podľa týchto názorov nebolo vykonateľné prostredníctvom exekučného konania.

To však v žiadnom prípade neznižuje význam CAS na slovenskej národnej úrovni, nakoľko rozhodnutia CAS sa aj na Slovensku vynucujú športovými disciplinárnymi orgánmi namiesto orgánov verejnej moci (exekútorov). Ak by pritom oprávnená osoba rozhodnutie CAS napadla žalobou pred slovenskými súdmi, robila by to s vedomím možných sankcií, ktoré by jej hrozili zo strany disciplinárnych orgánov príslušného športového zväzu – podobne, ako keby napadla či obišla rozhodnutie interného športového orgánu vlastného národného zväzu.

CAS ako vzor a model?

CAS v Lausanne môže nepochybne po viacerých stránkach poslúžiť ako vhodný vzor na vytvorenie obdobného spoločného „najvyššieho“ slovenského orgánu na riešenie sporov. Jednak tým, že rozlišuje rôzne druhy konaní – (I.) rozhodovanie v občianskoprávných a obchodnoprávných majetkových sporoch (kde by aj na Slovensku išlo o „pravé“ rozhodcovské konanie s rozsudkami rovnocennými súdnym rozsudkom, hoci fakticky vynucovanými namiesto exekútorov iba disciplinárnymi orgánmi

športových organizácií), ďalej (II.) rozhodovanie iných druhov sporov (kde by rozhodnutia boli vynútiteľné iba disciplinárnymi orgánmi národných zväzov), ale i (III.) osobitné preskúmavacie konanie (ako obdoba správneho súdnictva), či dokonca (IV.) mediačné konanie, alebo už dávnejšie zo strany CAS opustené (V.) konanie o výklade športovoprávných noriem.

Konečná podoba by si samozrejme vyžadovala širšiu diskusiu, a to jednak ohľadom všeobecného nastavenia právomocí (a druhov konaní) samotného orgánu – či už ho nazveme „Rozhodcovský súd pre šport“ (RSS) alebo „Športový arbitrážny tribunál“ (ŠAT), a zároveň ohľadom interného zväzového nastavenia jeho právomocí v stanovách jednotlivých zväzov (či ho využijú ako prvostupňový, alebo preskúmavací orgán, či ako orgán na rozhodovanie v dopingových kauzách a podobne). Zhodu je potrebné hľadať i v jeho organizačnom zabezpečení – na osobách predsedníctva, tajomníka, druhoch senátov (odvolací, dopingový...), spôsobe navrhovania a zostavovania zoznamu rozhodcov (za každý športový zväz dvaja alebo viacerí), spomedzi ktorých by si sporové strany vyberali „sudcov“ na riešenie vlastného sporu.

Samotné zriadenie takéhoto orgánu nie je otázkou niekoľkých dní, ale skôr mesiacov príprav, ktoré vyžadujú najprv dosiahnutie zhody v predstavách o potrebe, význame a reálnej podobe takéhoto orgánu. Tieto zhody (alebo naopak rozpory) možno začať hľadať už teraz.

V ČOM BY SA LÍŠILI ROZHODCOVSKÝ SÚD A ARBITRÁŽNY TRIBUNÁL

Rozhodcovský súd pre šport (RSS)

Spôsob vytvorenia RSS je upravený v Zákone o rozhodcovskom konaní (účinnom od 1. 1. 2020). ŠAT by však nemusel byť iba rozhodcovským súdom podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, ale zároveň i orgánom na riešenie sporov podľa Zákona o športe – tým by sa jeho agenda rozšírila.

Vzhľadom na rôzne druhy agendy by pre jednotlivé agendy boli pripravené osobitné rokovacie poriadky, napríklad pre:

- občianskoprávne a obchodnoprávne majetkovoprávne kauzy (tam by šlo o postup podľa zákona o rozhodcovskom konaní a rozsudky by boli exekučnými titulmi – čo de facto nepotrebujeme; celý ŠAT by mohol existovať aj mimo roviny Zákona o rozhodcovskom konaní – stačí, že by ho uznávali národné zväzy ako svoj orgán pre riešenie sporov),

- iné kauzy (najmä pracovnoprávne spory v športe),
- preskúvacie konanie (ak by ŠAT fungoval ako správny súd, či odvolací orgán proti rozhodnutiam iných orgánov NŠZ),
- konanie v dopingových kauzách (prvostupňové a odvolacie),
- mediáciu,
- výklad predpisov.

Rôzne agendy by riešili rôzne senáty (napr. v dopingovom musia byť podľa Zákona o športe lekári).

Vo všetkých uvedených veciach by si NŠZ mohli dať do svojich stanov, že ŠAT je ich orgánom pre riešenie sporov – vo vymedzených alebo vo všetkých druhoch sporov alebo aspoň v odvolacích konaniach, príp. špeciálne v antidopingových konaniach. Tým by mohli nahradiť svoje vlastné orgány, alebo ŠAT poňať ako preskúvavací orgán stojaci nad vlastnými orgánmi.

Športový arbitrážny tribunál (ŠAT)

ŠAT možno utvoriť podľa vzoru CAS – tento vzor by mohol byť zdrojom legitimacy. CAS utvoril Medzinárodný olympijský výbor. Predsedníctvo a tajomník ŠAT by boli volení na valnom zhromaždení (VZ) SOŠV na základe návrhu členov SOŠV. Štatút ŠAT (požadovaný podľa zákona o rozhodcovskom konaní) by prijímalo VZ SOŠV, jeho zmeny v taxatívne uvedených veciach (sídlo, jednoduché organizačné zmeny) by prijímal výkonný výbor SOŠV, v zásadných veciach zmeny môže prijať len VZ SOŠV. Rokovací poriadok (ako hlavný procesný predpis) by vzhľadom na potrebu flexibility pri jeho zmenách mohol byť prijímaný a menený výkonným výborom SOŠV.

Zoznam rozhodcov (z ktorých by si vyberali každá sporová strana jedného a tí dvaja by sa dohodli na treťom ako predsedovi panelu/senátu) by obsahoval mená navrhnuté každým kolektívnym členom SOŠV (napr. každý zväz ako člen SOŠV navrhne dve mená – aby si vždy dve sporové strany mohli vybrať dvoch expertov na svoj vlastný šport). Konanie by bolo spoplatnené – vo výške polovice súdneho poplatku. Prípadne ak by zväzy chceli ŠAT ako svoj prvostupňový orgán na riešenie sporov, platili by ako príspevok na chod tohto orgánu určitú ročnú platbu SOŠV.

Rozhodcom, predsedníctvu a tajomníkovi by sa platila odmena – z vybraných poplatkov za konanie (ŠAT by mal vlastný účet, vlastné hospodárenie, možno by sa vyžadoval úvodný vklad zo strany SOŠV).

SLOVENSKÝ ŠPORT — AKO ĎALEJ?

FRANTIŠEK CHMELÁR

Úvaha čestného prezidenta Slovenského olympijského a športového výboru FRANTIŠKA CHMELÁRA o súčasnom stave slovenského športu a jeho možnom ďalšom smerovaní.

V posledných desaťročiach zaznamenal šport vo svete i na Slovensku výrazný rozvoj. Procesy a zmeny boli väčšinou pozitívne. Šport posunuli na úroveň významného spoločenského fenoménu. Svet sa však mení a mení sa i pohľad ľudí na ciele, úlohy i formy športu. Vznikajú nové športy i športové súťaže. Vrcholový šport, dnes takmer vždy profesionálny, sa posúva do polôh neobyčajnej náročnosti a sofistikovanej vedeckosti. Úspešný je športový priemysel, marketing, biznis a turizmus. Šport je dnes už ekonomickou kategóriou aj nástrojom diplomacie.

Viac, ako kedykoľvek predtým, ľudia behávajú, bicyklujú sa, lyžujú, plávajú, cvičia. A pokiaľ môžu, sú ochotní za to aj platiť. Uprednostňujú nezávislosť, neorganizovanosť i nepravidelnosť.

Výkonnostný šport s pravidelnou prípravou a súťažami už nie je taký populárny a rozšírený, pretože je náročný na čas. A v takomto športe chýba komerčný motív. Organizovanosť v športových kluboch nebola nikdy taká nízka ako v súčasnosti.

Mládež je kategória obzvlášť ohrozená nedostatkom pohybu. Nedostatočná telesná a športová výchova v školách a zmena životných hodnôt a štýlu, ktorý uprednostňuje pohodlie, výrazne vyčleňujú šport na okraj záujmov mladej generácie.

Žiaľ, bez toho, že rýchlo sa rozvíjajúcu digitalizáciu a celkovú technologickú modernizáciu by kompenzoval dostatok pohybu, sociálna komunikácia a integrácia prostredníctvom športu, je budúci zdravý vývoj mladej generácie ohrozený.

Aktuálna situácia, keď náš život v dôsledku pandémie takmer zamrzol, dáva za pravdu tvrdeniu, že zámerný pohyb, cvičenie, športovanie i v obmedzených podmienkach je východiskom na prekonanie sociálnej izolácie a psychickej traumy.

ŠPORTOVANIE VEREJNOSTI AKO HLAVNÁ ÚLOHA

SOŠV je strešnou organizáciou slovenského športového hnutia, čo je významná a pozitívna zmena

v porovnaní s nedávnou minulosťou. SOŠV preto nesie najväčšiu časť zodpovednosti za poznanie, pochopenie, vytýčenie a realizáciu hlavnej úlohy športu pre najbližšiu budúcnosť.

Hlavnou úlohou je podieľať sa na utvorení podmienok na zabezpečenie dostatku pravidelného, vedomého a účinného pohybu prostredníctvom športu pre všetky kategórie obyvateľov Slovenskej republiky. Musíme očakávať, že SOŠV v tom neostane osamotený, ale silným činiteľom sa tu stane najmä vláda.

Na Slovensku od roku 2000 výrazne poklesla organizovanosť obyvateľstva v športových kluboch. Dosahuje zhruba 10 percent. Mierne sa však zvyšuje rozsah neorganizovaného športovania, predovšetkým prostredníctvom komerčných aktivít. Avšak takmer 50 percent obyvateľov Slovenskej republiky nešportuje vôbec!

To je hlboko pod priemerom krajín EÚ. Napríklad v škandinávskych krajinách je to opačne. Organizovanosť v kluboch je tam takmer 50-percentná a pravidelné športovanie ešte vyššie (asi 75 percent). Iba približne 10 percent obyvateľov Fínska, Nórska, Švédska, Dánska a Islandu nešportuje.

Má to svoje viaceré konkrétne príčiny. Jednou z hlavných je výchovno-vzdelávací systém na školách. Približne 30 percent žiakov základných škôl sa ospravedlňuje z hodín telesnej výchovy. Na stredných školách je to ešte horšie. A vysoké školy, ktoré

produkujú budúcich manažérov, politikov, starostov, učiteľov, rodičov, atď., sú schopné študentom ponúknuť len chudobný okruh nepovinných športových aktivít. Obezita a ďalšie civilizačné choroby sa v dôsledku tohto stavu medzi mladými šíria ako pandémie.

Širokospektrálna a náročná hlavná úloha, akou je šport pre všetkých, sa dá splniť iba za predpokladu úzkej a nezištnej spolupráce všetkých zainteresovaných politických, štátnych, verejných, komunálnych a športových inštitúcií a zložiek. Mala by sa realizovať pod koordináčnym a odborným vedením SOŠV. Prečo? SOŠV je najväčším dobrovoľným združením občanov v SR, má za sebou historickú skúsenosť, poznanie a demokratické inštitúty fungovania. Okrem toho má SOŠV k dispozícii obrovskú poznatkovú bázu MOV a 206 národných olympijských výborov sveta. Ani štát alebo iná inštitúcia nemá lepšie predpoklady garantovať verejnosti správnosť plnenia takejto úlohy.

Na to je potrebné:

1. Zvýrazniť v rámci novelizácie Zákona o športe autonómne a koordináčne postavenie SOŠV ako organizácie nielen zastrešujúcej dobrovoľné športové hnutie, ale aj spoluzodpovednej za tvorbu koncepcie a smerovanie športu v SR.
2. Pôsobiť, aby v Programovom vyhlásení vlády, v koalíčnej zmluve i v návrhoch príslušných zákonov SR nikdy nechýbala deklarácia podpory športu a jeho významu pre kvalitu života občanov.

3. Dosiahnuť, aby SOŠV bol zo zákona uznaný ako pripomienkovacie miesto návrhov zákonov a ďalších legislatívnych noriem SR.
4. Dosiahnuť úpravou školského zákona povinnosť všetkých kategórií materských, základných a stredných škôl zaviesť tri hodiny telesnej výchovy týždenne.
5. Dosiahnuť, aby sa viac využíval materiálny a personálny potenciál škôl na športovanie žiakov a študentov mimo vyučovania. Hľadať spôsob ohodnotenia nadpráce učiteľov mimo vyučovania, napr. v úväzku, nadúväzku, osobitným honorárom, znížením daňového základu a pod.
6. Realizovať systém „športových poukazov“ pre prácu s deťmi a mládežou.
7. Prehlibiť spoluprácu SOŠV so ZMOS, VÚC a s celou komunálnou sférou na úrovni organizačnej platformy, spoločenských programov, budovania infraštruktúry a pod., s cieľom dosiahnuť väčšie zapojenie obyvateľstva do športovania.
8. Podnecovať záujem regionálnych a miestnych samospráv o podporu športu a propagáciu zdravého životného štýlu, aj o vyzdvihovanie

pôsobenia dobrovoľníkov v športe. V spolupráci so ZMOS zväziť oceňovanie miest a obcí s najlepším prístupom k podpore športu. Posilniť športový sociálny kapitál „v obciach“.

9. Podporiť v činnosti RTVS realizáciu III. televízneho programu so zameraním na propagáciu športu a turizmu. Oslovovať širokú verejnosť celoslovenskou dlhodobou kampaňou na podporu športovania a jeho prínosov pre zdravie a život rodiny.

TALENTOVANÁ MLÁDEŽ A VRCHOLOVÝ ŠPORT

Len menšia časť populačného ročníka má predpoklady na určité špecifické pohybové činnosti, ktoré zjednodušene a nie celkom správne nazývame talent. Odhaduje sa, že na vykonávanie športu na vyššej úrovni má pohybové predpoklady v súčasnosti na Slovensku približne dvetisíc detí ročne. Na pomery SR to nie je ani málo, ani veľa.

Problémom je, že pohybové predpoklady u detí treba zavčas rozpoznať a vytvoriť odborné, organizačné i ekonomické podmienky na ich rozvíjanie. Pyramídový systém športu u nás nepripadá do úvahy a náhodný výber je neúčinný. Organizované a odborné

Foto: Wikipedia Creative Commons

testovanie všeobecných pohybových predpokladov detí je vhodným úvodným krokom.

Nasledovať by mal špecifický výber pre jednotlivé športy a zabezpečenie odbornej a pravidelnej prípravy vybraných talentov. Tam by sa prirodzene očakávala silná angažovanosť športových klubov. Tie sú však väčšinou zdecimované a na šport mládeže myslia až v poslednom rade. Česť výnimkám!

Je na škodu akejkoľvek spoločnosti, ak nevyužíva talent, schovaný v populácii. U nás i vo svete najosvedčenejší a najefektívnejší spôsob výchovy talentov sú športové školy/gymnázia, kde sa najlepšie dajú sklbiť požiadavky športovej prípravy, výchovy a vzdelania i voľného času mladých športovcov. Chápeme ich ako viac športové inštitúty, na rozdiel od tzv. športových akadémií vo futbale alebo v hokeji.

Nevyužívanie talentu schovaného v populácii je ako nezbieranie úrody. Veľmi konkrétne a negatívne sa prejaví na vrcholovom športe a v športovej reprezentácii. Nedostatok mladých talentovaných športovcov, resp. zlá práca s nimi, vytvárajú tzv. čierne diery v športovej reprezentácii krajiny.

Vrcholový šport, ktorý je vstupnou bránou do reprezentácie, je určený pre úzky okruh najperspektívnejších športovcov. Vyžaduje si maximálne časové, energetické a finančné zaťaženie, preto je takmer výlučne organizovaný na profesionálnej báze. Nemôže však byť samoučelný. Dôležitá je jeho spätná väzba na športujúcich

občanov ako inšpirácia pre deti so záujmom o šport, motivácia pre činnosť klubov, zväzov, odborných inštitúcií a množstvo zainteresovaných ľudí, i ako príspevok k budovaniu vlastenectva a národnej hrdosti. Nezanedbateľný je jeho ekonomický a propagačný efekt, všestranné obohacovanie kultúrneho dedičstva a života našich obyvateľov.

V minulosti sme na Slovensku mali úspešný systém práce s talentovanou mládežou i s vrcholovými športovcami. Rozsypal sa, rozdrobil, a zostali len nekoordinované zvyšky v niektorých kluboch a zväzoch. Strediská vrcholového športu pracujú len s tými športovcami, ktorí sa sporadicky vyskytnú. Systematická produkcia talentov chýba. Často sledujeme len enormné zásluhy rodiny alebo hru náhod, že sa objaví výraznejší talent.

V záujme slovenskej športovej reprezentácie a jej športových výsledkov je potrebné:

1. Pokračovať v testovaní všeobecných pohybových schopností (aj Olympijský odznak všestrannosti) a vytvoriť pri Národnom športovom centre (NŠC) centrálnu informačnú databázu výsledkov.
2. Utvoriť v jednotlivých športoch špecifické batérie testov pre všetky športy a kategórie talentovanej mládeže v nadväznosti na

základnú metodiku prípravy.

3. Každoročne organizovať okresné olympiády detí do 10 rokov, v dvojročných intervaloch krajské olympiády pre mládež do 12 rokov a vo vybraných športoch celoslovenské finále tímov krajov do 14 rokov. V kolektívnych športoch organizovať čo najviac žiackych turnajov na regionálnej úrovni.
4. Revitalizovať podmienky na činnosť športových škôl a športových akadémií pod odborným vedením NŠC a príslušných športových zväzov. S VÚC v tomto zmysle uzavrieť dohody na olympijský cyklus aj s ekonomickými stimulmi.
5. Zvýšiť náročnosť na odbornosť trénerov a odborného personálu, zároveň zlepšiť podmienky na ich prácu, vzdelávanie a ohodnocovanie, najmä u mládeže.
6. Zjednotiť podmienky fungovania stredísk vrcholového športu rezortov a dohodnúť sa na zabezpečovaných športoch a kategóriách v jednotlivých rezortoch.
7. Presadzovať v rámci NŠC zriadenie Národného inštitútu služieb športu, ktorý by zastrešoval informačný systém, štatistiky, prieskumy, dokumentáciu, vzdelávanie, pasportizáciu športovej infraštruktúry a ďalšie odborné úlohy, ktoré nemôže plniť dobrovoľné hnutie.
8. Organizovať každoročne odbornú konferenciu SOŠV, ktorej významná časť obsahovej náplne by bola zameraná na tematiku športovej reprezentácie, vrcholového športu a talentovanej mládeže.
9. V príslušnom olympijskom cykle zabezpečovať olympijský top tím a juniorský olympijský tím (do 23 rokov). V prípade top tímu rokovať s MŠVVŠ SR, aby sa top tím stal znovu projektom SOŠV, a to zo zákona.
10. Pripraviť strategický program rozvoja olympijskej športovej reprezentácie do roku 2032 s diferencovaným prístupom k jednotlivým športom i športovcom.
11. Pripraviť návrh udeľovania štátnych čestných titulov „majster slovenského športu.“

Foto: Wikipedia Creative Commons

PODMIENKY POTREBNÉ PRE SLOVENSKÝ ŠPORT

Na svoju činnosť potrebuje mať šport zodpovedajúcu materiálnu základňu. V nedávnych časoch mala „telovýchova“ na Slovensku majetok v hodnote cca 6 miliárd Kčs. Väčšina objektov sa stavala asi 45 rokov a prevádzkovali ich športové kluby, účelové zariadenia telovýchovy, alebo obce. Tento majetok je preč, alebo je v zúfalom stave. Situácia sa v poslednom čase zlepšuje, najmä pre futbal, čiastočne aj pre atletiku a ľadový hokej. Plávanie, gymnastika, kanoistika, streľba, biatlon a halové hry sú na tom stále biedne.

Ešte horší je stav športových objektov pri školách. Veľká väčšina školských ihrísk a telocviční chát a sú zle vybavené náradím a náčiním. Slovensko nemá tradíciu vo výrobe športového náradia a náčinia. Materiál sa dováža a nie je široko dostupný. Vybavenosť športových klubov a škôl je preto slabá. Je vo verejnom záujme, aby podstatne väčšiu zodpovednosť, ale aj väčšie možnosti mali v tomto zmysle obce.

Vytvorenie Fondu na podporu športu je dobrou cestou, ako súčasnú nedobrá situáciu postupne riešiť. Ide len o to, aby mal šport v jeho fungovaní rozhodujúce slovo i zodpovednosť.

Na objektívne rozhodovanie je však nevyhnutné konečne plnohodnotne realizovať Informačný systém športu, vráťane úplnej pasportizácie športových objektov, a stanoviť si dlhodobý plán rozvoja vytvorený na základe objektívnych požiadaviek a faktov, nie straníckych želaní. Významným stimulom pre nové investície do športu môže byť usporiadanie významných medzinárodných športových podujatí.

Československý šport mohol byť roky pyšný na svoj vzdelávací systém. Vďaka nemu mal náš šport dostatok trénerov, cvičiteľov, rozhodcov a ďalšie potrebné kádre všetkých stupňov a v požadovanej odbornosti. Koncom 90. rokov 20. storočia bolo na Slovensku vyškolených takmer 50-tisíc kádrov. Od základných stupňov až po univerzitné vzdelanie všetko slúžilo kvalite športovej činnosti. Boli sme spokojní a svet nám závidel.

Žiaľ, rýchlo sa to zmenilo! Vysokoškolské vzdelávanie sa začalo viac orientovať na komerčné oblasti, kde adepti nachádzajú viac uplatnenia. Trénerov z povolania najmä u mládeže nemá kto platiť. Dokonca

aj absolventi učiteľského štúdia si uplatnenie hľadajú úplne v iných oblastiach. Po zrušení Telovýchovnej školy poklesla väčšinou aj kvalita vzdelávania. Všeobecne sa utlmili aktivity pri náboře nových adeptov trénerstva, cvičiteľstva, rozhodcovstva a pod. Náš súčasný odvodový daňový systém tomu významne napomáha.

Akoby sa v športe približovala doba temna. Učitelia telesnej výchovy z pochopiteľných sociálnych príčin strácajú záujem pracovať s deťmi po vyučovaní. Dať dohromady dostatok organizátorov a rozhodcov na prípravu súťaží je problém. Získať nových adeptov trénerstva je takmer nemožné.

AKO ĎALEJ?

Kto bude v obciach, na školách, v kluboch, v regiónoch šport robiť? Štát? To ťažko! Rozhodujúci potenciál by mal byť v športových kluboch. Tých je však čoraz menej a majú viac existenčných problémov ako v minulosti.

Foto: Pixabay

Prezident Medzinárodného olympijského výboru Thomas Bach hovorí, že „šport pre plnohodnotný život potrebuje autonómiu tak, ako človek vzduch.“ Určitá miera voľnosti, sloboda v rozhodovaní, minimálna finančná závislosť od štátnych dotácií, zodpovedajúce postavenie v spoločnosti vyjadrené aj v zákonoch a vládnych programoch, to sú základné atribúty rozvoja športu a taktiež optimálnej a objektívnej politiky štátu.

Nemá to nič spoločné s politikárčením alebo straníckymi tričkami. Členmi športových subjektov alebo športuchtivými občanmi predsa v súčasnosti sú občania orientovaní doprava, doľava i stredovo, farební i bieli, katolíci i luteráni, ... Zneužívanie športu a športovcov na politické účely je nefér. Deje sa však, žiaľ, aj u nás.

Štát postupne slovenský šport tlačí k múru, možno aby ešte viac nariekal. Ľahšie sa potom manipuluje a jednoduchšie sa získavajú ochotní spolupracovníci, ktorým za niekoľko deravých grošov neprekáža ani čoraz horší Zákon o športe, ani ďalšie „zmysluplné a demokratické opatrenia“, vedúce slovenský šport do partie rozvojových krajín. Kdeže ste vyše storočná história a bohaté športové tradície na Slovensku?

Verejnosť od politiky očakáva zvýšenú pozornosť, venovanú riešeniu kvalitatívnych stránok života. Okrem zdravotníctva, vedy, vzdelávania, kultúry a starostlivosti o životné prostredie patrí do tejto kategórie aj šport.

Požiadavka na vyššiu transparentnosť v športovom hnutí je zo strany štátu oprávnená. Športové hnutie je dobrovoľné, občianske a širokospektrálne, v horizontálnej i vertikálnej rovine. Väčšieho na Slovensku v občianskej sfére niet a SOŠV je jeho reprezentatívnym a demokratickým orgánom. Neprimeraná kontrola, prikazovanie, administratívne zaťažovanie, obmedzovanie a šikanovanie, to všetko utlmuje záujem ľudí o dobrovoľnú prácu pre šport. A bez týchto ľudí šport nebude!

Môže sa zriadiť aj samostatné ministerstvo športu, ale čo bude robiť? Organizovať šport na celom území Slovenska, alebo si vymýšľať ďalšie nariadenia? Utvorenie funkcie štátneho tajomníka a splnomocnenca vlády pre šport doteraz slovenskému športu v ničom nepomohlo, skôr naopak. Najnovšie personálne výmeny v Národnom športovom centre, vo Fonde na podporu športu, aj v komisii na úpravu

nepodareného Zákona o športe dokumentujú, ako vážne a zodpovedne funguje spolupráca štátnych inštitúcií so športovým hnutím!

Večnou témou slovenského športu je jeho nedostatočné financovanie. Pochopiteľne sa diskusie zameriavajú predovšetkým na rozdeľovanie a pridelovanie centrálnych štátnych dotácií. O tom prevažne chce pojednávať aj už „populárny“ Zákon o športe a jeho „zázračný a všetko spravodlivo riešiaci“ vzorec.

Šport sa bez financií robiť nedá. Ani vrcholový, ani šport pre všetkých. Finančná podpora športu štátom je pochopiteľná a potrebná, je bežná na celom svete. Nie je to veľkorysý dar politikov, ale nevyhnutná investícia do vzdelania a výchovy, zdravia občanov, sociálnej integrity, rekreácie a regenerácie síl, technického rozvoja, medzinárodnej diplomacie a nie v poslednom rade aj samotnej ekonomiky.

Na Slovensku dosahuje čistý príjem štátu zo športovej činnosti ročne približne 1 miliardu eur. Rozpočet MŠVVŠ na šport na rok 2020 je vo výške 102 miliónov, k tomu sa pridáva 20 miliónov na Fond na podporu športu, plus o niečo menšia suma na strediská vrcholového športu v rezortoch obrany a vnútra. Rozdiel je evidentný!

Šport je podľa analýzy KPMG zároveň pomerne veľkým zamestnávateľom. Aktuálne sa s ním spája zhruba 90-tisíc plných pracovných úväzkov a podiel na zamestnanosti dosahuje 3,4 percenta.

Najvýznamnejší podiel na financovaní športu má aktuálne komunálna sféra, menej už marketing. Aj tak je to nedostatočné. Finančná závislosť športu od štátnych dotácií je veľká, aj keď dotácií je v porovnaní s krajinami stále málo. Neprimerane veľké výdavky na športovanie detí majú rodičia.

Na Slovensku sa dá povedať, že aj vo financiách šport spoločnosti viac odovzdáva, ako od nej dostáva. Financii nie je dostatok a napriek všetkým snahám o objektivitu a transparentnosť nie sú dobre, spravodlivo a účelne pridelované, ani využívané.

Slovenský šport je finančne na chvoste Európy. Je to najmä preto, lebo legislatívne podmienky na samofinancovanie športu sú veľmi chabé. To je tiež príčinou súčasného politického vazalstva, v ktorom

sa šport nachádza. Skúsme si položiť otázku: kto koho vlastne financuje? Vláda šport, alebo šport so státisícmi individuálnych členov vládu?

Tak teda - ako ďalej slovenský šport? Ťažká otázka! V každom prípade ľudia aj v postpandemickom čase budú šport potrebovať čoraz viac, ba možno ešte viac ako predtým. Pre zdravie, zábavu, pohodu, zážitky, sebarealizáciu, sebavedomie i sociálne kontakty s ďalšími ľuďmi. Jednoducho šport je a bude súčasťou kvality života moderných ľudí. Je dobre, ak si takýto život tvoria občania samotní a štát im v tom ochotne pomáha.

Sme už na Slovensku tak ďaleko? Pochopili tí, ktorých si volíme, skutočný význam a úlohy športu pre človeka a jeho ďalší vývoj?

Na zlepšenie podmienok športu u nás je žiaduce realizovať viacero opatrení v rámci dlhodobého programu - vízie, napríklad do roku 2050. Takýto program je možné prijať len po vzájomnej súčinnosti SOŠV, MŠVVŠ SR, SK8, ZMOS, Únie miest a ďalších zainteresovaných športových subjektov. Aká to bude vízia, záleží aj na globálnom i domácom vývoji spoločnosti a na ochote konštruktívne spolupracovať. To posledné, čo je zároveň najdôležitejšie, nám na Slovensku zatiaľ chýba. Bez toho sa však ďalej nepohneme!

Predstavy o plných štadiónoch a športových halách budú ešte zopár rokov naivnými snami. Ani mešec peňazí nebude väčší. Pandémia, zdá sa, nie je len nepríjemnou prekážkou doterajšieho fungovania spoločnosti, ale globálnym výkričníkom, že vo všetkých oblastiach života treba zmeniť prístupy a možno aj hodnoty. Čím skôr budeme o tom diskutovať a potom aj rázne konať, tým lepšie pre všetkých.

Šport je o súťaži a tréningu. To nie je nič viac, ako adaptácia športovca na mimoriadnu záťaž. Poďme sa teda adaptovať!

1 miliarda eur je čistý ročný príjem štátu zo športových činností. 10 % je organizovanosť obyvateľstva Slovenska v športových kluboch.

Foto: J. Jurášek

ROZHOVOR S...

PETROM KORČOKOM

PREZIDENTOM SLOVENSKEHO ATLETICKÉHO ZVÄZU

V októbri bol znovuzvolený na post šéfa slovenskej atletiky, na ktorom sedí už od októbra 2012. Podobne dlhý čas je tento bývalý slovenský reprezentant v chôdzi zaangažovaný aj v štruktúrach Slovenského olympijského a športového výboru, kde od roku 2016 zastáva post viceprezidenta pre šport. Aby toho nebolo málo, tento bývalý riaditeľ VŠC Dukla Banská Bystrica (2009 – 2011) bol ešte donedávna aj na čele organizačného výboru letného Európskeho olympijského festivalu mládeže, ktorý má v roku 2022 hostiť práve metropola stredného Slovenska. Nepochybne sa tak ponúka veľa tém, o ktorých je možné sa s týmto stále mladým športovým funkcionárom rozprávať. Sme radi, že nám na naše otázky poskytol odpovede.

Ako znovuzvolený prezident Slovenského atletického zväzu ste dostali príležitosť pokračovať v práci na rozvoji „kráľovnej športov“ u nás. Kontinuita bola aj kľúčovým bodom počas vašej kandidatúry na opätovné zvolenie na post šéfa zväzu. Môžete nám povedať, akým smerom sa bude uberať slovenská atletika najbližšie štyri roky?

Podporu atletického hnutia potvrdenú na valnom zhromaždení si veľmi vážim. Dostali sme mandát pokračovať v našej práci a nadviazať na úspešných 8 rokov v službách kráľovnej športov. Som presvedčený, že v atletickom hnutí potrebujeme stabilitu, kontinuitu, transparentnosť a slušnosť. Do volieb sme išli s pokorou, s jasnou víziou, kde chceme slovenskú atletiku ešte posunúť. Našu víziu sme postavili na rozvoji atletiky. Chceme vytvoriť národnú stratégiu rozvoja atletiky zameranú na atlétov, mládež, trénerov, kluby, súťaže, infraštruktúru a marketing. Chceme, aby sa atletika stala na Slovensku popri futbale a hokeji ďalším rešpektovaným a mienkotvorným zväzom.

Stratégia by mala obsahovať koncepciu prechodu pretekárov z detských a mládežníckych kategórií medzi seniorov, dotiahnutie projektu mládežníckej atletiky, ktorá nadväzuje na projekt detskej atletiky. Z kľúčových oblastí by mala obsahovať podporu TOP pretekárov na základe oponentúr tréningových plánov, spoluprácu so strediskami vrcholového športu, prácu s trénermi a koordináciu vzdelávania pomocou univerzít. Dôraz kladieme na dobudovanie atletickej infraštruktúry na celom Slovensku, organizovanie významných európskych mládežníckych podujatí, vytvorenie marketingového TOP tímu a množstvo ďalších úloh a cieľov.

Udalosti tohto roka nám ukázali, ako rýchlo sa náš zabehnutý spôsob života dokáže zmeniť a z našich plánov urobiť len bezcenný kus papiera. Športový svet zažíva nepochybne ťažké časy. Postupne sa aspoň v nejakej podobe snažil prebudiť z nečakanej „koronakómy“ a organizovať aspoň niektoré z podujatí, aj keď v značne oklieštenom formáte. S príchodom jesene však opäť došlo k sprísneniu

protipandemických opatrení, čo má negatívny dopad nielen na súťaže, ale tiež tréningy. Ako vnímate v tomto ohľade dianie vo vašom zväze a celkovo vo svete atletiky?

Rok 2020 mal byť pre slovenskú atletiku rokom plným športových výziev. Naši športovci sa pripravovali na olympiádu v Tokiu, parížske ME, halové majstrovstvá sveta i ďalšie šampionáty. Žiaľ, napokon sme v atletike zostali bez medzinárodného vrcholného podujatia. Na domácej scéne sme stihli usporiadať takmer všetky najdôležitejšie podujatia – slovenské šampionáty, ligu, 55. ročník mítingu P-T-S, Dudinskú päťdesiatku, pandémie nezastavila ani MMM v Košiciach. Športovci trénovali prevažne v domácich podmienkach a tréneri prispôbovali svoje plány neustále sa meniacim podmienkam. Napriek tejto špecifickej situácii sme zaznamenali množstvo výborných výkonov a objavili sa aj nové domáce atletické hviezdy. Tradičné opory potvrdili, že sa na ne môžeme naďalej spoľahnúť, ale objavili sa nové talenty s veľkým potenciálom dôstojne nahradiť po budúcoročnej tokijskej olympiáde odchádzajúcu generáciu. Všetci si uvedomujeme, že najdôležitejšie

je zdravie a prajeme si, aby sa budúcoročná sezóna už vrátila do normálu. Atletika však aj počas pandémie potvrdila, že má obrovský potenciál. Na základe štatistík práve beh a chôdza v nesúťažnej forme boli najviac využívanými športovými aktivitami u ľudí na celom svete.

Budúci rok by sa mali s istotou uskutočniť preložené olympijské hry v Tokiu. V prípade atletiky bola možnosť kvalifikácie na OH zmrazená až do 30. novembra. Istú úľavu dostali aspoň chodci a maratónci, ktorí sa rozhodnutím Svetovej atletiky mohli kvalifikovať už od 1. septembra. Príležitosť využil obhajca olympijského zlata v chôdzi na 50 km Matej Tóth, ktorému sa limit podarilo splniť na októbrovej Dudinskej päťdesiatke vo vynikajúcom výkone 3:41:15 h. Podobne ako Matejov výkon aj zorganizovanie podujatia bolo vzhľadom na sprísnenie vládnych opatrení veľkým úspechom. Ako hodnotíte toto podujatie a viete povedať, koľko atlétov sa k Matejovi v Tokiu ešte pripojí?

Dudinská 50-tka patrí medzi naše najvýznamnejšie

Peter Korčok ako vedúci slovenskej výpravy počas OH 2016 v Rio de Janeiro v spoločnosti vedúceho výpravy Českej republiky Martina Doktora a bývalého prezidenta SR Andreja Kisku.

P. Korčok a Sebastian Coe, prezident Svetovej atletiky počas tlačovej besedy v Bratislave, Atlét roka 2019

podujatia a teší ma, že sme ju dokázali usporiadať. Po posunutí jarného termínu na jesenný sme od augusta komunikovali so zástupcami World Athletics ohľadne možností plnenia limitov na našom podujatí a sme hrdí, že sme tú možnosť pre adeptov olympijskej účasti aj ponúkli. Samozrejme formát súťaže bol pozmenený, vynechali sme všetky kategórie mimo hlavnej disciplíny. V nej sa z dôvodu hygienických a protiepidemiologických opatrení predstavil oklieštený počet pretekárov. Podujatie bolo po organizačnej stránke veľmi dobre pripravené a výsledok Mateja Tótha bol odmenou pre nás všetkých. Vďaka patrí mnohým ľuďom, ktorí nám pomohli a aktívne sa do organizácie zapojili. Reálnych adeptov na olympiádu máme cca 20, budeme však spokojní ak sa v Tokiu prestaví akékoľvek dvojciferný počet slovenských atlétov. Kritéria na účasť na olympijských hrách sa zredukovaním počtu atlétov sprísnilo, a to sa zákonite dotkne atlétov z menších krajín (redukcia celkového počtu atlétov na OH je približne 15%). To znamená, že menší počet pretekárov zo Slovenska ako na

olympiáde v Rio de Janeiro (kde sme mali 16 atlétov) zákonite neznamená ústup z hľadiska kvality našich atlétov, a tým aj slovenskej atletiky. Viacerí z našich atlétov sa na vrcholné podujatia dostávali tesným splnením kritérií. Potešiteľné je, že stále máme aj atlétov s finálovými až medailovými ambíciami.

V októbri minulého roka Slovenský atletický zväz schválil finančný príspevok na 23 projektov výstavby či rekonštrukcie atletických štadiónov, medzi ktoré má byť rozdelená suma vo výške 5,45 milióna eur. Pre slovenskú atletiku, ktorá je infraštruktúrne dlhodobo podvyživená, je to nepochybne dobrá správa. Až v 19 prípadoch sú realizátormi projektov samosprávy miest, ktoré tiež musia čeliť dopadom súvisiacich s koronakrízou. Ako napreduje realizácia týchto projektov? Máte informácie, že by niektoré z nich súčasnej situácii podľahli?

Do výzvy sa nám prihlásilo 33 projektov a my

sme vybrali 23 z nich. Realizátormi projektov sú mestá, VUC, univerzity a tie majú v dnešnej dobe menej finančných prostriedkov ako pred rokom a aj mnoho iných starostí. Pozitívna správa je, že všetky schválené projekty sú aktuálne a vo všetkých prípadoch realizátori napredujú. Dnes sú už hotové atletické dráhy v Martine, Kysuckom Novom Meste a pred kolaudáciou je dráha v Žiari nad Hronom. Plán je vybudovať, resp. zrekonštruovať dráhy do konca roka 2022, kedy by mapa atletických štadiónov na Slovensku mala byť oveľa priaznivejšia. Zároveň sa rekonštruuje národný atletický štadión v Banskej Bystrici, kde je nová rozcvičovacia dráha už dokončená. Pre slovenskú atletiku je to veľký impulz, ktorý nám pomôže zlepšiť podmienky na tréning a zlepšiť možnosti súťaženia. Deti z celého Slovenska už nebudú musieť dochádzať za súťažami častokrát cez polovicu krajiny. Tie budeme vedieť rovnomernejšie rozložiť po jednotlivých oblastiach a súťažiť sa bude dať aj častejšie.

Bratislavský štadión Interu bol dlhé roky dejiskom jedného z najkvalitnejších atletických mítingov

P-T-S. Osud štadióna, nad ktorým zaplače nejedno srdce fanúšika kráľovnej športov, je však už asi nezvratiteľne spečatený. Míting tak našiel svoje momentálne útočisko v Šamoríne. V médiách sa však objavila správa o plánovanom projekte nového športovo-rekreačného areálu na juhu Petržalky, ktorého súčasťou má byť aj atletická dráha. Na prvý pohľad ide o jednoduchý a skromný variant štadióna, ktorý pravdepodobne zohľadňuje finančné možnosti. Celý navrhovaný areál je však na mieste s tak dobrou dopravnou polohou, ktorá si nepochybne zaslúži infraštruktúru nie lokálneho ale celomestského až nadmestského významu. Počítate s tým, že by projekt štadióna bolo možné v budúcnosti dobudovať a rozšíriť tak, aby mala Bratislava opäť dôstojný stánok, ktorý by pomohol prinavrátiť zašlú slávu „pétéesky“, príp. byť dejiskom ďalších medzinárodných atletických podujatí?

Výstavba certifikovaného atletického štadióna v hlavnom meste zostáva na najbližšie obdobie našou prioritou. Je to unikát, že v Bratislave nemáme 8

P. Korčok počas organizovania Dudinskej 50-ky 2020 s riaditeľom podujatia a bratom Júliusom Korčekom

dráhový 400 metrový ovál. V Európe sme už z pohľadu hlavného mesta zostali poslední. Od atletických klubov, škôl, verejnosti, aj samotnej samosprávy je dopyt po novom atletickom štadióne stále väčší. Navrhli sme niekoľko variantov, kde by štadión mohol stáť. Športovo-rekreačný areál v Petržalke je však zo všetkým doterajších variantov najrealistickejší projektom. Zatiaľ počítame s výstavbou atletickej dráhy s malým zázemím a v ďalších etapách by sa projekt mohol dobudovať. Miting P-T-S dovedy zostane mimo Bratislavy, aj keď toto významné, pôvodne bratislavské podujatie by si zaslužilo vrátiť sa späť a prinavrátiť mu punc slávneho pomenovania „Zürich východu“.

Svetová atletika (SA) je jednou z mála medzinárodných športových federácií, ktorá má vypracovanú vlastnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja. SA na čele s jej prezidentom Sebastianom Coeom tým vyslali jasný signál a záväzok prispieť k zmierneniu dopadov klimatických zmien. Týka sa to tak interného fungovania SA, ako aj vzťahu k jej dodávateľom a sponzorom. Zásadným bodom

tohto záväzku je do roku 2030 organizovať aj všetky svoje podujatia ako uhlíkovo neutrálne. Vníma SAZ tento krok SA aj ako výzvu smerom k nemu, aby zaviedol v rámci svojej organizácie a jej podujatí rovnaké opatrenia?

Svetová atletika sa snaží byť lídrom vo viacerých oblastiach, či je to boj proti dopingu, ale aj citlivý prístup k prírode. Už pri organizovaní ME v krose 2017 v Šamoríne sme aj my ponúkli v rámci športového rezortu x-bionics projekt zeleného podujatia s minimálnymi environmentálnymi záťažami. Bolo to však vďaka unikátnemu prístupu samotného rezortu, ktorý je v mnohých parametroch svetovým športovým centrom. Viacerí domáci organizátori podujatí myslia na túto oblasť a do budúcnosti bude rezonovať častejšie. Je to téma, ktorou sa je potrebné zaoberať na každej úrovni športových podujatí.

Téma trvalej udržateľnosti úzko súvisí aj s výstavbou športovej infraštruktúry, ktorá sa tiež podieľa výraznou mierou na celkovej produkcii uhlíkových emisií. Atletické dráhy sú napríklad

Tlačová beseda na OH 2016 v Rio de Janeiro po víťazstve Mateja Tótha v chôdzi na 50 km (P. Korčok ako vedúci výpravy v prítomnosti vedenia SOV, Matejom Spišiakom a Dankou Bartekovou).

bežne vyrábané z materiálov na báze ropy. S jej ťažbou a spracovaním pochopiteľne súvisí aj výrazná uhlíková stopa. Medzi výrobcami atletických povrchov sa však už nájdu aj takí, ktorí sa snažia nahradiť túto tradičnú surovinu inými riešeniami, napríklad na báze prírodných rastlinných polymérov bez použitia ťažkých kovov, rozpúšťadiel a iných toxických materiálov. MONDO, ktoré je dodávateľom atletických povrchov aj na olympijskom štadióne v Tokiu, sa zasa usiluje o to, aby výroba jeho produktov (na báze ropy) zohľadňovala čo najviac udržateľných štandardov. Firma disponuje aj „zeleným“ certifikátom ako osvedčením, že jej povrchy nevyučujú vplyvom tepla a slnečného žiarenia toxické výpary. Uvažuje SAZ pri realizácii svojich projektov výstavby štadiónov v súčasnosti alebo do budúcnosti aj týmto udržateľným spôsobom?

Samotný atletický zväz dráhy nestavia, sme len podporovateľom a odborným garantom v jednotlivých projektoch. Materiály, ktoré sa na štadióny použijú musia byť certifikované, čo je podmienkou pri realizáciách. Hlavným záujmom investorov je okrem kvality aj údržba a životnosť povrchu. Ako som sám mal možnosť vidieť, dráhy na olympijských štadiónoch sú s rýchlymi povrchmi šetrnými k životnému prostrediu, ale životnosti majú kratšie ako polyuretánové povrchy.

Z atletického sveta teraz nazrime aj do diania v slovenskom športovom hnutí ako celku. Na septembrovej konferencii Sport (R)Evolution zaznela diskusia na tému potreby novej stratégie slovenského športu do roku 2030. Prezident SOŠV A. Siekel sa v tejto súvislosti vyjadril, že výsledky naplnenia tej poslednej s platnosťou do konca tohto roka sú neznáme a nová, ktorá by určovala

P. Korčok v časoch aktívnej športovej kariéry po pretekoch v Krakove (2008) spolu s Matejom Tóthom a Milošom Bátovským

smerovanie slovenského športu do roku 2030, nie je stále predmetom takej pozornosti a diskusie, akú by si zaslúžila. Ako vnímate túto situáciu?

Stratégia slovenského športu na roky 2020 – 2030 by mala byť kľúčovým dokumentom, na ktorom by pod patronátom strešnej organizácie slovenského športu SOŠV malo pracovať celé športové hnutie spolu s ministerstvom školstva, prípadne iných ministerstiev (zdravotníctva, hospodárstva, práce). Následne by napĺňanie stratégie mali realizovať športové organizácie s podporou štátu. Je potrebné rozvinúť širšiu diskusiu, nájsť spoločné prieniky a koncepciu budúci rok pripraviť. Záujem zo strany dotknutých strán tu je.

Je známe, že EYOF v Banskej Bystrici sa musel prispôbiť presunu termínu podujatia z roku 2021 na rok 2022. Potom, čo mesto pod Urpínom zaskočilo za pôvodné dejisko Košice, sa rok navyše môže zdať pre organizátorov doslova darom z nebies. Minimálne pre rekonštrukciu a výstavbu športovísk to musela byť dobrá správa. Pandémia koronavírusu, ktorá zmeny v športovom kalendári spôsobila, však zasiahla aj samotné mesto Banská Bystrica, ktoré sa nečakane stiahlo z realizácie projektu novej viacúčelovej haly. V slovenskej športovej obci navyše zarezonovala pred nedávnom aj správa o vašom rozhodnutí vzdať sa pozície šéfa organizačného výboru. Čo vás k tomuto rozhodnutiu viedlo a ako by ste momentálne zhodnotili prípravu na toto najväčšie medzinárodné podujatie v doterajšej športovej histórii Slovenska? Pokiaľ je informácia správna, stále nie je jasné, či vláda EYOF finančne nakoniec podporí.

Dobrá správa je, že podujatie vláda podporí. Pre slovenský šport je to dôležité podujatie, ktoré pre viaceré zväzy bude znamenať veľkú skúsenosť a príležitosť na svoj rozvoj do budúcnosti. Po dobrom zvládnutí EYOF-u sa budeme môcť uchádzať o ďalšie podujatia, čo môže prispieť k rozvoju jednotlivých športov na Slovensku. Samotné podujatie prinesie viacero benefitov pre mesto. Podujatie je pripravené na danú dobu dobre. V organizačnom výbore je množstvo veľmi šikovných a schopných športových organizátorov doplnených o mladých členov, ktorí majú možnosť získať cenné skúsenosti. Mne osobne je ľúto, že sa mesto vzdalo projektu výstavby viacúčelovej športovej haly, ktorá bola aj pre mňa

motiváciou, prečo do toho projektu ísť. Banská Bystrica zachraňovala reputáciu Slovenska v zahraničí, preto by si mesto a jeho občania zaslúžili, aby tu po EYOF-e zostala dobudovaná infraštruktúra pre potreby športu.

Po posunutí termínu z roku 2021 na rok 2022 som sa rozhodol prehodnotiť svoje časové možnosti a rozhodol sa vzdať pozície riaditeľa podujatia. Bol som nastavený tak, že ešte rok v tomto nasadení vydržím, ale dva roky som si už netrúfol. Okrem tejto pozície som viedol tím na atletickom zväze a angažujem sa aj v súkromnom sektore. Budem naďalej súčasťou tímu organizujúceho atletickú časť podujatia, ktoré je aj pre náš zväz veľkou výzvou. Bude to prvé viacdňové majstrovské podujatie (okrem ME družstiev), ktoré nám môže otvoriť dvere k organizovaniu ďalších súťaží do budúcnosti.

Je známe, že vy sám žijete v Banskej Bystrici, kde je šport aj vďaka prítomnosti vrcholových športovcov a olympijských medailistov doslova súčasťou každodenného života. Máte obľúbené miesta, kam si chodíte zašportovať? Predpokladáme, že chôdza, resp. jej súťažná podoba, k vašim pohybovým aktivitám už nepatrí. Alebo je to naopak? Akým spôsobom si najradšej udržiavate duševnú i fyzickú pohodu a zdravie?

Už pri vstupe do Banskej Bystrice je nápis mesto olympijských víťazov, čím mesto naznačuje, že je to mesto športu. Šport bol dôvodom prečo som do Banskej Bystrice pred 28 rokmi prišiel a následne som si mesto obľúbil pre jeho atmosféru a pre ľudí, ktorí v ňom žijú. Zo športových aktivít preferujem behanie, kde si za relatívne krátky čas dobre vykompenzujem dennodenný duševný stres a príjemne sa unávím. Pravidelne si zvyknem zaposilňovať v domácich podmienkach. Behať chodím približne 3-krát do týždňa najčastejšie s kolegom reprezentačným atletickým šéftrenerom Martinom Pupišom a chodcami Matejom Tóthom a Mirkom Úradníkom. Obľubujem aj chodecké prechádzky (nie však už súťažným tempom), ktoré zvykneme absolvovať spolu s manželkou Majkou. Šport je v našej rodinne dennodennou súčasťou aj vďaka našim deťom, ktoré od malička športujú. Starší syn Petko je futbalista a mladší Jakubko atlét. Keďže žijeme v blízkosti hôr, v zimnom období sa doplnkovo venujeme zimným športom - lyžovaniu a behu na lyžiach, v lete obľubujeme bicyklovanie a plávanie.

FAKULTA TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU UK SA PODIEĽALA NA PROJEKTE ERASMUS+ “LUDUS – JUST MOVE AND HAVE FUN!”

PAVEL ŠMELA, BRANISLAV ANTALA

Co-funded by the

Erasmus+ Programme
of the European Union

Ako zvýšiť každodennú pohybovú aktivitu detí? Ako prispieť k tomu, aby vyrastali generácie zdravých ľudí s návykom športovať? Ako môžeme pomôcť deťom k tomu, aby si vytvorili trvalý pozitívny vzťah k športu? Týmito a mnohými ďalšími otázkami sa zaoberal projekt „LUDUS“ financovaný Európskou komisiou v rámci programu ERASMUS+ Sport. Projekt, ktorý bol riešený v rokoch 2018 – 2019, uplatňoval skúsenosti pracovníkov šiestich telovýchovných a športových organizácií z Turecka, Bulharska, Grécka, Talianska a Slovenska, ktorí apelovali na dôležitosť pohybovej aktivity v detstve. Jednou z týchto organizácií bola aj Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave. Na niektorých úlohách projektu FTVŠ UK spolupracovala aj s Pedagogickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave.

Projekt „LUDUS“ sa zábavnou a hravou formou zameriaval na pohybovú aktivitu detí predškolského veku, ktorá je dôležitou súčasťou ich fyzického i duševného vývinu. Špecifickým cieľom bolo vytvorenie modelu dobrovoľného programu pohybovej aktivity detí v predškolskom veku za účasti odborníkov v tejto oblasti, a tento program rozšíriť v krajinách EU a v

Turecku. Uvedený program vychádza z motta a zo samotnej filozofie projektu „Just move and have fun.“

Projekt ako taký pomáhal zvyšovať povedomie predškolských pedagógov, športových trénerov a hlavne rodičov o dôležitosti pohybovej aktivity v detstve. Intervenčný plán projektu si kládol za úlohu obmedziť alebo zastaviť sekulárny trend zvyšujúcej sa nadváhy a obezity u predškolákov a svojimi intelektuálnymi výstupmi má inšpirovať tisíce rodín (nielen) v krajinách Európskej únie.

V dňoch 25.1. – 26. 1. 2019 sa konalo zasadnutie členov riešiteľského tímu „LUDUS“ projektu aj v Bratislave. Stretnutia sa zúčastnili zástupcovia všetkých šiestich participujúcich organizácií. Účastníkov hostila Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského. Ďalšie stretnutie členov riešiteľského kolektívu projektu prebehlo v Istanbule, v talianskej Padove, v tureckej Alanyi a tiež v bulharskom Kazanlaku, za

Pracovné stretnutie členov tímu projektu LUDUS v Bratislave

účasti zástupcov z Fakulty telesnej výchovy a športu UK.

Praktickým výstupom bola aplikácia s názvom "Ludus Project" možná k stiahnutiu na platforme google play aj app store. V tejto aplikácii užívateľ nájde podrobné cvičebné karty pre jednotlivé vekové kategórie v rozmedzí 1. - 6. roka. Aplikácia aj karty sú dostupné v niekoľkých svetových jazykoch, samozrejme aj v slovenčine. Po stiahnutí si užívateľ zvolí jednu z kategórií: rodič, učiteľ alebo tréner. Ďalej užívateľ pre presnejšiu selekciu cvičebných kariet zadá vek dieťaťa / detí a zvolí si aktivitu. Po týchto krokoch sa zobrazia cvičebné karty s presným popisom cvičenia, potrebnými pomôckami, priestorom na cvičenie, ale hlavne sa rodič, učiteľ alebo tréner dozvie cieľ cvičenia a prečo je dobré túto aktivitu realizovať a rozvíjať práve v danom vekovom období. Cvičebné karty sú prispôbené požiadavkám rodičom, učiteľom alebo trénerom.

Ďalšími praktickými výstupmi z projektu ERASMUS + Ludus boli usporiadané workshopy. Workshopy mali za úlohu zvyšovať povedomie predškolských pedagógov, športových trénerov a hlavne rodičov o dôležitosti pohybovej prípravy v detstve. Praktické ukážky cvičenia a prednášky o dôležitosti pohybovej prípravy v tomto vekovom období zvyšujú erudovanosť rodičov, učiteľov a trénerov v tejto oblasti.

Dôležitou súčasťou projektu boli tiež školenia pre rodičov, učiteľov a trénerov v oblasti pohybovej prípravy v predškolskom veku. Tri takéto školenia spojené s praktickými ukážkami sa uskutočnili v mesiaci august 2019. Účastníkom školení boli sprostredkované informácie nielen o dôležitosti pohybovej prípravy v detstve spolu s metodológiou konceptu, ale tiež im boli predstavené praktické ukážky cvičenia.

Jedným z kľúčových výstupov projektu bola aj

Titulná strana publikácie „PE in Early Childhood Education and Care: Researches – Best Practices- Situation“

publikácia „Physical Education in Early Childhood Education and Care: Researches – Best Practices – Situation“, ktorá vyšla v septembri 2019. Publikácia bola pripravená pod odborným vedením učiteľov Fakulty telesnej výchovy a športu UK v spolupráci s Medzinárodnou federáciou telesnej výchovy (FIEP). Bola súčasťou série kníh vydávaných v súvislosti s 4. Svetovým prieskumom kvality telesnej výchovy, ktorý realizuje UNESCO a FIEP. Publikáciu vydala Slovenská vedecká spoločnosť pre telesnú výchovu a šport. Jeho zostavovateľmi boli B. Antala, G. Demirhan, A. Carraro, C. Oktar, H. Oz a A. Kaplánová. Má 464 strán.

Kniha je rozdelená do štyroch častí. V prvej časti „LUDUS - Just Move and Have Fun“ prináša výsledky vedeckej časti projektu LUDUS zameraného na literárne prehľady v jednotlivých zúčastnených krajinách projektu a výsledky komparatívneho výskumu názorov rodičov, učiteľov a riaditeľov predškolských zariadení v jednotlivých krajinách o vybraných otázkach detí predškolského veku zúčastňujúcich sa na pravidelných cvičeniach

v jasliach a materských školách. V druhej časti publikácie s názvom „Výskumy“ prináša najnovšie výskumné zistenia zamerané na skúmanie pohybovej aktivity detí v predškolských zariadeniach. Tretia časť „Príklady dobrej praxe“ prináša príklady osvedčených postupov z rôznych krajín sveta a posledná štvrtá časť „Situácia“ je zameraná na prezentáciu poznatkov týkajúcich sa charakteristík stavu problému v rôznych krajinách sveta.

Na knihe sa zúčastnilo 120 autorov z 32 krajín a piatich kontinentov, z toho 20 európskych krajín (Belgicko, Bulharsko, Chorvátsko, Česká republika, Dánsko, Fínsko, Nemecko, Grécko, Taliansko, Írsko, Litva, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Srbsko, Slovensko, Španielsko, Turecko, Ukrajina, Spojené kráľovstvo) 2 krajiny z Ameriky (Mexiko, USA), 4 krajiny z Ázie (Čína, Hongkong, Malajzia, Singapur), 3 krajiny z Afriky (Alžírsko, JAR, Senegal) a 3 krajiny z Oceánie (Austrália, Nový Zéland, Samoa). Publikácia preto prináša široký medzinárodný pohľad na problematiku predškolskej telesnej výchovy a pohybových aktivít v predškolských zariadeniach.

SVETOVÝ ANTIDOPINGOVÝ KÓDEX 2021

A ZOZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTOK A METÓD 2021 - SÚHRN HLAVNÝCH ZMIEN

ZUZANA JEŽÍKOVÁ

Svetový antidopingový kódex 2021 (ďalej len „Kódex“), ktorý nadobudne platnosť 1. januára 2021 nahrádza verziu z roku 2015. Kódex spolu s ôsmimi medzinárodnými normami chráni právo športovcov na čistý šport a zabezpečuje jednotné pravidlá pre všetkých na celosvetovej úrovni. Športovci, tréneri, administratívni pracovníci, rodičia, odborná verejnosť a všetci ostatní zo športového hnutia by sa mali s týmito zmenami oboznámiť, keďže je ich povinnosťou konať v súlade s antidopingovými pravidlami, ktoré stanovuje Kódex a medzinárodné antidopingové normy. Antidopingová agentúra SR (SADA) preto predkladá stručný prehľad o najdôležitejších zmenách v inovovanom Kódexe a pridružených dokumentoch.

Svetový antidopingový kódex – čo to je a na čo slúži?

Kódex je dokument, ktorý slúži celosvetovo ako hlavný pilier v rámci boja proti dopingu v športe. Popri Kódexe existuje ešte osem medzinárodných noriem, pričom každá podrobne popisuje technické detaily pre špecifické odvetvia antidopingu. Tieto dokumenty sú pravidelne aktualizované s cieľom neustáleho riešenia nových výziev v rámci antidopingu a vylepšovania interných postupov. Kódex 2021 nadobudne platnosť 1. januára 2021 a týka sa každého, kto je signatárom Svetovej antidopingovej agentúry (WADA).

Novinky v Kódexe 2021

Pod pojmom „doping“ rozumieme porušenie jedného alebo viacerých antidopingových pravidiel (ADRV). Účelom článku Kódexu, ktorý definuje

porušenia antidopingových pravidiel je podrobná špecifikácia okolností a správania, ktoré môžu byť príčinou. V Kódexe 2021 pribudlo **nové** jedenáste **porušenie antidopingového pravidla (ADRV)**, ktoré súvisí s takým konaním športovca alebo inej osoby, ktorého cieľom je odradenie „informátora“ od nahlásenia dopingovej aktivity príslušným autoritám. Toto nové porušenie vzniklo na ochranu informátorov, aby im zabezpečilo lepšiu ochranu a uplatňuje sa v prípade, že sa informátorovi niekto vyhráža alebo ho zastrašuje. Rovnako tak v prípade, že sa chce pomstiť za nahlásenie doping. Antidopingovej agentúre SR (SADA) je možné nahlásiť porušenie antidopingových pravidiel zaslaním písomného podnetu na: podnetypsc@antidoping.sk.

Zoznam zakázaných látok 2021 stanovuje aj skupinu **nelegálnych látok**, ktoré **sa zneužívajú** v spoločnosti, tzv. „rekreačné drogy“, ako napr. marihuana a kokaín. Často sa vyskytujú aj v športových komunitách, aj keď hlavným cieľom nemusí byť zvýšenie športovej aktivity. Značná časť dĺžky sankcie môže byť skrátená v prípade, že sa tieto látky detegujú u športovcov pri súťaži, zároveň však musí byť potvrdené, že použitie takejto látky bolo mimo súťaže a nesúviselo so zvýšením športového výkonu. Následne sa môže sankcia ešte viac znížiť v prípade, že športovec úspešne absolvuje program na liečbu závislosti od zneužívaných látok, ktorý schválila antidopingová organizácia zodpovedná za nakladanie s výsledkami.

Novou povinnosťou športovca je zverejniť na

základe požiadavky príslušnej antidopingovej organizácie identifikačné údaje svojho podporného personálu.

Nové medzinárodné normy

1. Medzinárodná norma pre vzdelávanie definuje požiadavky na vzdelávanie v oblasti antidopingu, ktoré sú adresované športovým organizáciám a vládneho sektoru. Podľa Zákona o športe zodpovedné uznané národné športové zväzy a uznané národné športové organizácie na Slovensku majú povinnosť poskytovať vzdelávanie v oblasti antidopingu svojim členom. Pričom SADA je jediná odborná autorita, ktorá má v gescii zodpovednosť za tvorbu obsahu a poskytovanie vzdelávania športovým a iným subjektom v oblasti antidopingu na Slovensku.

2. Medzinárodná norma pre správu výsledkov stanovuje nevyhnutné postupy pre spravodlivý proces, kam patrí aj právo športovca na verejné pojednávanie. Najdôležitejšou zmenou je teda zriadenie nových finančne aj inštitucionálne nezávislých komisií pre konanie vo veci porušenia antidopingových pravidiel. Členovia komisií budú odborníci s expertízou v právnych, prírodných, medicínskych, farmaceutických alebo športových vedách a nebude už potrebné, aby každý jeden národný športový zväz hľadal takto špecializovaných odborníkov do svojich antidopingových komisií. Pojednávanie, ako aj výberové konanie jednotlivých členov bude verejné, čím bude dosiahnutá celková transparentnosť.

Zmeny v existujúcich porušeníach antidopingových pravidiel

1. Pokus o zámernú spoluúčasť pri porušovaní antidopingového pravidla resp. krytie „páchateľa“. Dĺžka sankcie za takéto správanie začína na dvoch rokoch a môže sa vyšplhať až k doživotnému zákazu.

2. Manipulácia v zmysle zapojenia sa do podvodného konania (napr. falšovanie dokumentov) počas správy výsledkov pri hodnotení porušenia antidopingového pravidla bude považovaná za samostatný priestupok, pričom môže dôjsť k udeleniu ďalšej sankcie.

Iné sankcie, opätovne zavedené v prípade vážnych okolností

Zákaz činnosti môže byť v niektorých prípadoch predĺžený o ďalšie dva roky, napr. požitie viacerých zakázaných látok naraz. Dĺžka **sankcie týkajúcej sa správy výsledkov** sa môže skrátiť zo štyroch a viac rokov o jeden rok v prípade, ak dotknutá osoba prizná porušenie antidopingového pravidla a sankciu prijme do 20 dní.

Nové definície v

Kódexe umožnia lepšiu flexibilitu v prípade sankcií za porušenie antidopingového pravidla. Jedná sa napr. o upustenie od zverejňovania sankcie. **Chránená osoba:** táto definícia bude platiť v prípade mladých športovcov (menej

ako 16 resp. 18 rokov, podľa okolností) alebo v prípade športovcov nespôsobilých na právne úkony (mentálne znevýhodnenie). **Rekreačný športovec:** športovec, ktorý je členom konkrétnej národnej športovej organizácie, avšak na základe svojho výkonu nepatrí medzi športovcov na medzinárodnej alebo národnej úrovni (v prípade sankcií).

Podľa novej **upravenej definície** začína **súťažné obdobie** v súvislosti s odberom vzoriek športovca o 23:59 v deň pred začiatkom súťaže, ktorej sa plánuje zúčastniť a trvá až do konca tejto súťaže.

Navyše vznikol ešte **Zákon o antidopingových právach športovcov**, ktorý bol vypracovaný po rozsiahlych konzultáciách so športovcami a stanovuje jasné a univerzálne uplatniteľné práva športovcov v rámci antidopingu. Okrem iného uvádza, že športovec má právo absolvovať antidopingové vzdelávanie. Tento však nie je právnym dokumentom, zákonné práva športovcov v súvislosti s antidopingom sú iba tie, ktoré upravuje Kódex a medzinárodné normy. Tento „zákon“ sa skladá z dvoch častí. Prvá časť poukazuje na práva, ktoré sa nachádzajú v Kódexe a medzinárodných normách, kým druhá časť uvádza práva, ktoré športovci odporúčajú, aby antidopingové organizácie prijali do svojich osvedčených postupov.

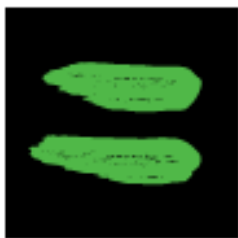
Zoznam zakázaných látok – čo to je a na čo slúži?

Antidopingová agentúra Slovenskej republiky (SADA) ako národná antidopingová organizácia, v súlade so znením Svetového antidopingového kódexu WADA, Medzinárodného dohovoru proti dopingui v športe UNESCO a Dohovoru proti dopingui Rady Európy

zverejňuje Zoznam zakázaných látok. Zoznam definuje látky a metódy, ktoré sú: zakázané trvalo (počas aj mimo súťaže), zakázané iba počas súťaže alebo zakázané v určitých športoch. Zoznam však nie je konečný, t. j. väčšina skupín obsahuje iba príklady zakázaných látok. Preto látky s o b d o b n ý m i

chemickými štruktúrami alebo biologickými účinkami ako tie, ktoré uvádza Zoznam sú taktiež zakázané. Súčasťou Zoznamu zakázaných látok a metód je aj Monitorovací program - látky, ktoré nie sú zakázané, WADA len monitoruje ich prítomnosť v biologických vzorkách. **Zoznam zakázaných látok a metód je záväzný počas celého roka pre všetky športy.**

Nový Zoznam zakázaných látok a metód publikuje WADA každoročne v októbri, aby tak poskytla čas športovcom na národnej/medzinárodnej úrovni, ako aj ich trénerom, lekárom alebo fyzioterapeutom oboznámiť sa s prípadnými zmenami pred novým

**WORLD
ANTI-DOPING
AGENCY**
play true

rokom. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky vydáva vyhlášku, ktorou sa ustanovuje zoznam zakázaných látok a zakázaných metód na účely dopingu v športe.

Novinky v Zozname 2021

Zmeny v jednotlivých skupinách zakázaných látok a metód sa týkajú viacerých skupín. V skratke zhrnieme niektoré z nich. **Skupina S2:** Inhibítory signalizácie TGF- β sú v novom Zozname uvádzané celým názvom: Inhibítory signalizácie transformačného rastového faktora beta (TGF- β). K stabilizátorom hypoxiou indukovateľných faktorov (HIF) bol ako príklad pridaný **IOX2**. **Skupina S3:** Inhalačne podaný **vilanterol** (antiastmatikum) bude povolený do maximálnej odporúčanej dennej dávky 25 μ g za 24 hodín. K tejto skupine zakázaných látok boli pridané ďalšie 2 príklady: **arformoterol** a **levosalbutamol**. Ich užívanie je trvalo zakázané a nevzťahujú sa na ne žiadne denné povolené dávky ani prahové hodnoty v moči. **Skupina S4:** Podskupiny 4.2 a 4.3 sa zlúčili a v novom Zozname majú názov Antiestrogénne látky [antiestrogény a selektívne modulátory estrogénových receptorov (SERM)]. **Skupina S5:** Výnimka týkajúca sa oftalmologického podania inhibítorov karboanhydrázy (napr. dorzolamid, brinzolamid) v novom Zozname objasňuje, že ide o „topické oftalmologické podanie“. Podskupina M2.2: (podávanie intravenózných infúzií

a/alebo injekcií v objeme viac ako 100 ml počas 12 hodín) sa mení z nešpecifikovanej na špecifikovanú metódu. **Skupina S6:** K výnimkám z použitia -derivátom imidazolu na dermatologické, nazálne alebo oftalmologické použitie sa pridali príklady: **brimonidín, klonazolín, fenoxazolín, indanazolín, nafazolín, oxymetazolín a xylometazolín**. **S9 skupina:** Do tejto skupiny sa pridali ďalšie príklady glukokortikoidov: **beklometazón, ciklezonid, fluokortolón, flunizolid, mometazón**. **Skupina P1:** Ako ďalší príklad zakázanej látky bol pridaný **nebivolol**. Monitorovací program: Pre lepší odhad terapeutického použitia vs. zneužívania salmeterolu a vilanterolu sa budú v moči monitorovať aj ich podprahové hladiny.

Záver

Cieľom tohto krátkeho zhrnutia je informovať športovcov, odbornú verejnosť a všetkých, ktorých tieto informácie zaujímajú o najdôležitejších zmenách vo Svetovom antidopingovom kódexe a v Zozname zakázaných látok, ktoré vstúpia do platnosti od 1. januára 2021.

V prípade záujmu o komplexné znenie si treba prečítať aktuálny Svetový antidopingový kódex resp. Zoznam zakázaných látok a metód, ktoré sú zatiaľ dostupné v anglickom jazyku na stránke Svetovej antidopingovej agentúry - WADA a budú začiatkom roka 2021 zverejnené na stránke www.antidoping.sk aj v slovenskom jazyku.

APLIKÁCIA PROGRAMU OVEP NA SLOVENSKU ÚSPEŠNE NAPREDUJE

IGOR KOVÁČ

Zdroj: litovský NOV

Program vzdelávania olympijských hodnôt (OVEP) je voľne dostupný výukový program vytvorený Medzinárodným olympijským výborom. Prostredníctvom kontextu olympijských športov a kľúčových hodnôt olympizmu ponúka program jedinečný nástroj hodnotového vzdelávania, ktorý pomáha jeho účastníkom rozvinúť pozitívne morálno-etické vlastnosti a stať sa plnohodnotnými členmi spoločnosti. Program zdôrazňuje prínosy športu a fyzickej aktivity, ktoré sú integrálnou súčasťou filozofie olympizmu, a ich vplyv na zdravie, radosť a spoločenskú prospešnosť každého jednotlivca.

OVEP 2.0 je druhou verziou programu, ktorá vznikla v roku 2016 po revízii a úpravách prvej verzie, ktorá bola rozšírená do viac ako sto krajín sveta. Tak ako jeho predchodca, aj aktualizované vydanie programu zdôrazňuje finančnú nenáročnosť jeho implementácie a flexibilitu, ktorá umožňuje jeho prispôbenie

rôznym kultúrnym prostrediam.

Ciele OVEP

Hlavným motívom programu OVEP je realizácia ideálov olympizmu vybudovať lepší svet

prostredníctvom športu. Ich súčasťou je aj antický ideál kalokagatie – harmonického rozvoja telesných a duševných kvalít, ktorý sa opiera o poznanie, že proces učenia sa má zahŕňať nielen mentálnu, ale aj fyzickú stránku. OVEP sa tak snaží vybudovať pozitívne životné návyky a hodnoty, ktorých súčasťou je aj dlhodobý kladný vzťah k pohybovej aktivite a zdravému životnému štýlu. Tento cieľ je v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami, ktoré dokazujú kľúčový význam pravidelnej pohybovej aktivity na samotný proces učenia, ako aj na rozvoj kreatívnych schopností či pozitívneho správania sa.

Výukové témy olympizmu

Základom programu OVEP je výchova v duchu piatich základných princípov olympizmu: radosť z vynaloženého úsilia; zmysel pre fair play; rešpekt k sebe samému a druhým; snaha o výnimočnosť a harmonický rozvoj tela, mysle a ducha. Pochopiteľne obsahová flexibilita programu ponúka priestor aj na výchovu k ďalším kladným morálno-etickým hodnotám a k budovaniu charakteru mladých ľudí.

Program bol vytvorený pre deti a mládež bez ohľadu na sociálne prostredie i športové zručnosti. Jeho obsah je prispôbený rôznym vekovým skupinám od detí na primárnom stupni vzdelávania až po študentov maturitných ročníkov.

OVEP môžu vyučovať učitelia, inštruktori, tréneri, športovci a ďalší členovia olympijskej rodiny i samotní rodičia.

Výukové materiály OVEP

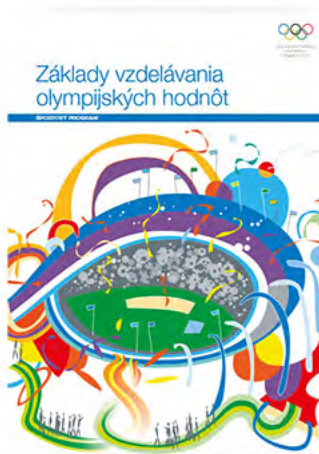
Ešte v októbri minulého roka Slovenský olympijský a športový výbor (SOŠV) zrealizoval vydanie slovenskej verzie oficiálnych výukových materiálov OVEP. Tie ponúkajú rozsiahly a voľne dostupný obsah plný nápadov, príbehov a aktivít, ktoré dokážu inšpirovať mladých ľudí a naučiť ich tým správnym hodnotám. Materiály umožňujú flexibilné prispôbenie ich obsahu učebným osnovám na školách a ich začlenenie do vyučovania jazykov, dejepisu, zemepisu, občianskej náuky či výtvarnej výchovy. Môžu byť tiež podkladom pre samostatný vyučovací program v rámci neformálneho vzdelávania.

Seminár OVEP v Litve

V ďalšej fáze príprav aplikácie programu OVEP na Slovensku absolvovali zástupcovia SOŠV začiatkom februára školenie v Litve organizované miestnym národným olympijským výborom, ktorý má s aplikáciou programu niekoľkoročné skúsenosti.

Celý program bol vedený skúsenou dvojicou litovských lektorov, ktorí sa podelili o svoje skúsenosti z oblasti neformálneho vzdelávania, budovania skupín a práce v skupinách, i špecifik týkajúcich sa výchovy mládeže. Obsah kurzu bol veľmi dobrým mixom prezentácie teoretických poznatkov a praktických aktivít, ktoré veľmi dobrým spôsobom preverili kreatívne schopnosti zúčastnených.

Zásadným poznatkom, ktorý rezonoval počas

školenia, bola skutočnosť, že súčasná mládež čelí enormnému tlaku a očakávaniam. Technologický pokrok kladie vysoké nároky ohľadom znalostí a zručností, ktoré si súčasná mladá generácia musí osvojovať. Zároveň je však zdrojom pokušení a rozptýlení, ktorým sa musí učiť odolávať a rozvíjať tak v sebe aj dôležité duševné vlastnosti od elementárnej vďačnosti či trpezlivosti až po schopnosť kritického myslenia, komunikácie i schopnosti spolupracovať.

Účastníci kurzu sa zhodli na tom, že rozvoju duševných, morálno-etických kvalít mladých ľudí sa nikto systematicky nevenuje. Predstava, že túto úlohu plnia rodiny či školy, je skôr iluzórna. Systematické hodnotové vzdelávanie je preto nevyhnutnosťou a nemalo by sa zanedbávať. Šport je v tomto ohľade veľmi účinný nástroj, pretože prispieva k rozvoju charakteru a je nositeľom cenných životných hodnôt, na ktorých je založený aj program OVEP.

Vyvrcholením práce účastníkov bola príprava vzorových 45-minútových vyučovacích hodín, ktoré boli zamerané na niektorú z hodnôt a následne

boli realizované na skupinách študentov v jednej z litovských škôl. Program OVEP sa opiera o využitie najaktuálnejších pedagogických poznatkov, ktorým dominuje tzv. zážitkové vyučovanie. Aj na základe viacročných skúseností s aplikáciou programu OVEP v Litve bolo badateľné, že jeho úspešné využitie je do podstatnej miery závislé od individuálnej kreativity lektorov a ich schopnosti prispôbiť jeho obsah rôznym vekovým skupinám detí a študentov.

Prvý seminár OVEP prebehol v septembri

Na základe poznatkov získaných počas litovského tréningového kurzu začal SOŠV organizovať prvé informatívne semináre k programu OVEP aj na Slovensku. Vzhľadom na sprísnenie protipandemických opatrení sa zatiaľ uskutočnil jeden seminár v septembrovom termíne vo Vysokých Tatrách.

Na podujatí sa zúčastnilo 30 učiteľov zo základných a stredných škôl, ako aj pedagogickí pracovníci centier voľného času. V súvislosti s pripravovaným

Zdroj: litovský NOV

Európskym olympijským festivalom mládeže 2022 v Banskej Bystrici bola väčšina účastníkov z banskobystrického regiónu.

Program stretnutia bol zameraný na prezentáciu hravých aktivít, ktoré v sebe zároveň nesú dôležitý výchovný potenciál a pomáhajú deťom uvedomiť si a pochopiť niektorú z olympijských hodnôt. Druhý deň seminára sa účastníci venovali téme sociálnych sietí a možnostiam ich využitia v rámci olympijskej výchovy.

Účastníci zhodnotili obsah seminára veľmi pozitívne a získané poznatky považujú za inšpiratívne a nápomocné v ich ďalšej pedagogickej praxi.

Veľký záujem bol aj o ďalšie semináre v októbri a novembri. Sprísnenie vládnych opatrení na zamedzenie šírenia koronavírusu však prinútilo SOŠV k ich preloženiu na budúci rok.

Na aplikácii programu OVEP sa podieľa aj SADA

Úvodný seminár OVEP vo Vysokých Tatrách absolvovali aj zástupcovia Antidopingovej agentúry SR (SADA). Súčasťou obsahu programu OVEP je totiž aj výchova mladých ľudí k športu bez doping. Je preto logické, že SOŠV nadviazal so SADA v

tomto ohľade spoluprácu. Riaditeľka SADA Žaneta Csáderová sa k vzájomnej spolupráci vyslovila nasledovne:

„Za vzdelávanie a osvetu v oblasti antidopingu nezodpovedá len Antidopingová agentúra SR, ale celé športové hnutie. Netýka sa len vrcholového športu, ale súvisí so zdravím celej populácie. Preto je dôležité budovať efektívny program prevencie v spolupráci so športovými organizáciami. Program vzdelávania o olympijských hodnotách MOV tvorí základ vzdelávania pre nižšie vekové kategórie športovcov, a práve na tom by sme chceli stavať aj antidopingové vzdelávanie. Na Slovensku sa snažíme implementovať prvý stupeň antidopingového vzdelávania pre najmenších, ktorý je založený na športových hodnotách a FAIR PLAY. Základnými piliermi výchovy mladého športovca sú rešpekt k pravidlám a rovnosť podmienok pre každého. Práve to je začiatok antidopingového vzdelávania pre deti. Ak sú staršie, potom sa dozvedia o zozname zakázaných látok, terapeutických výnimkách či procesoch dopingovej kontroly.“

Univerzálny obsah programu OVEP

Okrem samostatných workshopov na tému antidopingu program OVEP ponúka zaujímavý edukačný obsah aj v oblasti fair play, kde sa na jeho

príprave podieľa Klub fair play SOŠV. V októbri tohto roka nadviazal SOŠV spoluprácu aj s mimovládnu organizáciou „Planet Lover“, ktorá sa bude podieľať na príprave obsahu environmentálnej výchovy.

Nedeliteľnou súčasťou programu by mala byť aj dôslednejšia príprava športovcov na plnenie úlohy prezentácie olympijských hodnôt na školách. Tí by mali prostredníctvom svojich jedinečných životných príbehov a skúseností deťom odovzdávať posolstvo o význame pestovania pozitívnych morálno-etických kvalít, ktoré sú nevyhnutné na naplnenie ich vlastných nadaní a dosiahnutia svojho maximálneho potenciálu.

OVEP je vhodná alternatíva pre „koronové“ hodiny telesnej výchovy

Neľahká situácia v akej sa ocitli pedagógovia na školách v čase pandémie, ich núti hľadať alternatívne riešenia, ako žiakov zaujať. Týka sa to aj hodín telesnej výchovy, ktoré museli byť presunuté z telocviční do exteriérov, príp. do tried a učební. Program OVEP môže byť v tomto ohľade veľmi vhodnou alternatívou, čo potvrdili aj pedagógovia z radov účastníkov na prvom seminári OVEP.

Aktivity programu OVEP sú podávané zábavnou formou, umožňujú skĺbiť pohyb s hodnotovou výchovou, čím dokážu žiakov zaujať. Lektor programu OVEP z banskobystrického Centra voľného času

Junior, Julián Krull v tejto súvislosti poznamenal:

„Olympijské hodnoty nie sú zamerané len na jednu oblasť a sú potrebné pre život. Dnes je viac ako potrebné, aby sme ich priblížili pre mládež a aby ich aplikovala vo svojich životoch. Naším cieľom nie je zapamätanie si hodnôt v teoretickej rovine, ale predovšetkým v praktickej... Neformálne vzdelávanie na Slovensku je v plienkach, u nás je predovšetkým tradícia formálneho vzdelávania. Neformálne je však dobré pre mladých ľudí, ktorým môžeme dať pocit bezpečia i toho, že ich počúvame. Dávame im možnosť presvedčiť sa, že môžu svojimi postojmi a aktivitami niečo zmeniť. A to je jedna z vízií Medzinárodného olympijského výboru.“

Od budúceho roka bude SOŠV ponúkať možnosť workshopov na niektorú z tém programu OVEP aj priamo na školách. Prostredníctvom CVČ – Junior, s ktorým SOŠV v októbri podpísalo memorandum o spolupráci, bude program OVEP k dispozícii zvlášť pre stredné školy Banskobystrického samosprávneho kraja. Realizácia programu prebieha aj v spolupráci s organizačným výborom Európskeho olympijského festivalu mládeže 2022 v Banskej Bystrici.

Viac informácií o programe OVEP, vrátane publikácií a ďalších vzdelávacích materiálov sú k dispozícii na internetovej stránke <https://www.olympic.sk/ovep>.

Zdroj: litovský NOV

AJ POČAS KORONAKRÍZY BOHATÝ EURÓPSKY TÝŽDEŇ ŠPORTU, HÝBALO SA TAKMER 70-TISÍC SLOVÁKOV

V dňoch 23. – 30. septembra 2020 sa uskutočnil už šiesty ročník Európskeho týždňa športu (ETŠ). Do podujatia sa aj napriek všetkým obmedzeniam zapojilo 42 krajín z celej Európy. V šiestom ročníku medzinárodnej iniciatívy Európska komisia spája známy slogan #BeActive predovšetkým s fyzickým a duševným zdravím.

Prínosy športu pre mentálne zdravie sa často podceňujú. Európska komisia chcela počas 6. ročníka ETS poukázať na to, že fyzická aktivita pozitívne vplyva na duševnú pohodu. Športovanie má nespočetne veľa výhod z hľadiska fyzického zdravia, od zvyšovania celkovej kondície až po znižovanie telesnej hmotnosti. Odborníci sa zhodujú v tom, že šport podporuje vyvážený životný štýl a

pomáha v boji s depresiou, úzkosťami či stresom.

Iniciatíva, ktorá sa na Slovensku pod taktovkou Národného športového centra ako národného koordinátora, už tradične koná v závere septembra, bola tento rok poznačená opatreniami v súvislosti s koronavírusom. Na Slovensku aj napriek tomu športovalo 70-tisíc ľudí v rámci 500 podujatí. Športové aktivity prebiehali vo viac ako 340 slovenských mestách a obciach, dominovali školské a outdoorové aktivity.

Národné športové centrum opäť vyzvalo Slovensko na jeseň plnú pohybových aktivít. „Napriek zdravotnej situácii a opatreniam sa organizátori snažili pripraviť čo najviac podujatí. Evidujeme asi 30-percentný pokles oproti minulému roku, čo je však výrazne ovplyvnené podmienkami, v akých sa v súčasnosti nachádzame,”

povedala projektová manažérka ETŠ Jana Škripková. „Teší nás, že aj v tých najťažších časoch, ktoré

#BEACTIVE

EURÓPSKY TÝŽDEŇ ŠPORTU 23. - 30. SEPTEMBER

sme trávili väčšinou doma ambícia športovať neutíchla. Naopak, myslím, že potreba športovania sa začala vnímať po novom a intenzívnejšie. Je potrebné byť aktívny pravidelne, vonku či vo vnútri, počas celého roka, podporiť tak svoje fyzické a mentálne zdravie“.

Cvičenie v domácom prostredí sa počas koronakrízy stalo hitom. Samotná Európska komisia sa zapojila kampaňou #BeActiveAtHome, v ktorej podporovala domáce cvičenia, ktoré sú prístupné aj verejnosti na stránke tyzdensportu.sk

“Ľudia si dokázali urobiť viac času na seba a je ideálne, ak tento čas využijú aktívne, na šport, či už samostatne, alebo s rodinou, rekreačne. Pretože organizmu neprospeje len samotná fyzická kondícia, pri športe sa môžete odreagovať, myseľ si oddýchnuť,“ hovorí Jana Dukátová, ambasádorka Európskeho týždňa športu.

Hýbať sa a športovať vyzýval Slovákov počas kampane aj ďalší z ambasádorov ETŠ bývalý boxer

Tomi Kid Kovács. „Som veľmi rád, že som znovu ambasádorom Európskeho týždňa športu, je to parádny projekt, ktorý môže naštartovať záujem ľudí o akýkoľvek šport a aj tak sa môžu začať starať o svoje zdravie,“ uviedol Tomi Kid.

Do Európskeho týždňa športu sa mohli zaregistrovať rôzne športové podujatia organizované na školách, pracoviskách, ihriskách, parkoch, v športových kluboch a fitnesscentrách

Okrem podujatí pre zdravých športovcov je jedným z cieľov Európskeho týždňa športu zapojiť do pohybových aktivít aj intelektuálne znevýhodnených športovcov, ktorí sa zapojili aj tento rok. “Je ukážkou vyspelosti krajiny, keď do projektov zapája inklúziu. Športovci s intelektuálnym znevýhodnením sú prínosom v spoločných športových aktivitách, pretože učia svojich kamarátov empatii, pomoci a prijatiu inakosti,“ povedala riaditeľka Špeciálnych olympiád Slovensko Eva Gažová.

Vyvrcholením Európskeho týždňa športu bola v Bratislave víkendová akcia #BeActive Night (26. a 27. 9. 2020), ktorú organizovalo Národné športové centrum v spolupráci s MČ Ružinov. Pod taktovkou moderátora Mateja Sajfu Cífru sa tieto dva dni niesli v duchu športových aktivít, ako napr. tanečný workshop súboru Čarovné ostrohy, ukážky bojového umenia kung-fu, box s Tomi Kid Kováčsom, nindža dráha pre deti, pretláčanie rukou s majsterkou sveta Luciou Debnárovou, orientačný labyrint, kanoistický trenažér, ukážky nordic walkingu a ďalšie. Návštevníci si tak v rámci Ružinovských hodových slávností mohli zdarma vyskúšať športové aktivity, prípadne si zasúťažiť so známymi osobnosťami.

KRONIKA ŠPORTU 2020 S PEČAŤOU COVID-19

ZDENKO KRÍŽ

Rok 2020 bol pre slovenský, ale aj svetový šport atypický. Márne by sme v našej bohatej športovej histórii hľadali taký časový úsek, keď bol šport v priebehu jedného roka dva razy odsunutý na vedľajšiu koľaj, ba obrazne povedané uzavretý do „suterénu“. Pandémia COVID-19 zasiahla celý svet, ohrozila životy stá miliónov ľudí, výrazne ochromila ekonomiku a zasiahla aj do života väčšiny ľudí vo všetkých krajinách na všetkých kontinentoch, ba aj ostrovoch. Výnimkou nebol ani šport. Svetové a kontinentálne federácie, ale aj národné zväzy, ako aj kluby museli niekoľkokrát prerábať svoje športové kalendáre, viaceré významné podujatia odložiť, preložiť alebo rovno zrušiť. Novému korona vírusu padli za „obeť“ aj OH 2020 v Tokiu, ktorým hrozilo zrušenie, ale nakoniec sa MOV a japonskí organizátori dohodli o ich ročnom odložení...

Napriek uvedenému sa dlhoroční tvorcovia tradičnej Kroniky športu rozhodli neprerušit vydávanie tejto, v športovej verejnosti populárnej, publikácie a tak začiatkom budúceho roka by mala svetlo sveta uzrieť aj Kronika športu 2020 (mapuje kontinuálne históriu výsledkov slovenského, ale aj svetového športu od vzniku samostatnej SR v r. 1993). Kolektív vyše 60 autorov pod vedením hlavného zostaviteľa Petra Pašútha za podpory MŠVVaŠ SR, NŠC, SOŠV ako aj Vydavateľstva Šport press už začal s jej prípravou. Tento raz v nej nebudú iba tradičné udalosti, osobnosti, čísla a fakty, ale aj spôsoby akými sa svetový a najmä slovenský šport vyrovnával s dopadmi korona krízy. Pre históriu tak zostane zaznamenané aj jedno z najťažších období, s akým sa musel popasovať slovenský i svetový šport.

ZAÚJÍMAVOSTI Z MEDZINÁRODNÉHO DIANIA V ŠPORTE

ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY SA MÔŽU VRÁTIŤ DO VANCOUVERU

Zimné olympijské hry by sa mohli vrátiť do Vancouveru, ktorý hostil hry už v roku 2010.

Vancouverská radnica v novembri otvorila verejnú diskusiu o možnosti usporiadania zimných olympijských hier v roku 2030. S nápadom prišiel ešte vo februári bývalý šéf organizačného výboru ZOH 2010 John Furlong, pôvodne sa mali otázkou zaoberať už v apríli, pre pandémiu koronavírusu však termín posunuli až na november.

S návrhom súhlasí aj členka mestskej rady Melissa De Genová, ktorá verí, že ide o veľkú príležitosť a Vancouver by sa mal pridať k ďalším uchádzačom španielskej Barcelone, japonskému Sapporu a americkému Salt Lake City.

„Bola by škoda prísť o túto možnosť. Ako členka mestskej rady musím zvažovať všetky príležitosti, ktoré môžu obohatiť toto mesto a jeho obyvateľov.“

Výhodou Vancouveru je dobrá infraštruktúra, ktorú vybudovali pred dvadsiatimi rokmi. Furlong je presvedčený o jej využiteľnosti aj pre rok 2030. *„Ide o vzácnu príležitosť. Boli by sme prvá krajina, ktorá by mohla pri kandidatúre povedať, máme jasný plán. Navyše, spoločnosť nikdy nepotrebovala väčšiu vzpruhu ako v tejto zložitej dobe. Hry v roku 2030 by určite pozdvihli ducha mesta.“*

SPONZORI OH V TOKIU CHCÚ VYDRŽAŤ, ALE ZDRÁHAJÚ SA PLATIŤ NAVIAC

Sponzori olympijských hier v Tokiu zatiaľ plánujú pokračovať vo svojej podpore, ale majú obavy z požiadaviek na zvýšenie sponzorských príspevkov kvôli zvýšeným nákladom organizátorov po odložení hier. Poukázal na to prieskum jedného z japonských denníkov, do ktorého sa zapojilo 51 firiem zo 67 oslovených partnerov OH v Tokiu.

Príspevok sponzorov mal byť podľa odhadov rekordných 384 miliárd jenov (3,1 miliardy eur), ale kontrakty končia na konci roka 2020. Vypršia tak pred termínom konania preložených hier. Žiadna z firiem, ktorá sa do prieskumu zapojila, neuviedla, že by plánovala svoju podporu ukončiť. Dvadsať z nich vyslovene uviedlo, že hodlajú pokračovať, ďalších 23 sa zatiaľ rozhoduje a 8 sa k tejto otázke nevyjadriilo. Zásadným faktorom ale budú požiadavky organizačného výboru, aby sa firmy zapojili do úhrady

vysokých dodatočných nákladov spôsobených bezprecedentným preložením hier kvôli pandémie covidu-19. Až 39 firiem uviedlo, že práve na základe týchto záväzkov sa budú rozhodovať.

Takmer tri štvrtiny firiem váha aj kvôli pochybnostiam, či sa olympijské hry budúci rok vôbec uskutočnia. Medzinárodný olympijský výbor však ubezpečuje, že hry určite budú a pripravuje spoločne s organizátormi rôzne scenáre ich usporiadania. Zhruba polovica firiem uviedla, že ich prípadná podpora bude závisieť na výsledkoch ich vlastného hospodárenia. Mnoho sektorov ekonomiky je zasiahnutých opatreniami proti šíreniu koronavírusu. Na druhej strane sa však firmy obávajú, že by prípadným ukončením olympijského partnerstva na seba strhli vlnu kritiky zo strany verejnosti.

ZIMNÁ UNIVERZIÁDA 2021 V LUCERNE ODLOŽENÁ NA DECEMBER

Budúcoročná zimná univerziáda vo švajčiarskom Lucerne bola presunutá na december v dôsledku pretrvávajúcej pandémie koronavírusu. Medzinárodná federácia univerzitného športu (FISU) oznámila, že podujatie sa uskutoční od 11. do 21. decembra 2021.

Pôvodný termín podujatia bol naplánovaný na 21. až 31. január. Presun na december sa očakával na základe výsledkov prieskumu medzi národnými federáciami a šiestimi medzinárodnými športovými federáciami zastrešujúcimi športy v programe hier.

Na podujatí sa majú účastníci predstaviť v 10 športových disciplínach, ktoré sa uskutočnia v 7 dejiskách v 6 kantónoch centrálneho Švajčiarska.

MODERNÝ PÄŤBOJ BUDE MAŤ NA OH 2024 NOVÝ FORMÁT

Výkonný výbor Medzinárodnej únie moderného päťboja (UIPM) schválil nový formát svojich súťaží na OH 2024 v Paríži, ktoré budú trvať iba 90 minút.

Formát bude založený na systéme eliminácie, aby sa zabezpečila časová redukcia trvania súťaže a dynamickejší prístup. Všetkých päť disciplín bude prebiehať v rámci 90 minút na jednom štadióne.

Ako prvou disciplínou bude jazdectvo, ktoré potrvá 20 minút. Následne prebehne 15-minútová súťaž v šerme, 10 minút plávania a nakoniec 15 minút behu so streľbou. Medzi každou z disciplín je naplánovaná prestávka.

Nový formát súťaže by mal byť atraktívnejší pre televíznych vysielateľov a zrozumiteľnejší pre divákov.

Prínosom nového formátu má byť aj jeho udržateľnosť a efektívnosť, ktorá je v súlade s Agendou 2020 Medzinárodného olympijského výboru.

Moderný päťboj sa objavil prvýkrát na OH 1912 v Štokholme z iniciatívy Pierra de Coubertin. Pôvodne išlo o 5 dní trvajúcu súťaž. Na OH 1996 v Atlante bola skoncentrovaná do jedného dňa. V Londýne 2012 bol zasa zavedený kombinovaný beh so streľbou. Na OH 2020 v Tokiu majú všetky disciplíny prebiehať na jednom štadióne. Formát pre OH 2024 v Paríži sa považuje za ďalší krok vpred, ktorý by mu mal zabezpečiť aj naďalej miesto v olympijskom programe.

CORTINA D'AMPEZZO SA PRIPRAVUJE NA MS 2021 V ALPSKOM LYŽOVANÍ

Talianske horské stredisko Cortina d'Ampezzo stupňuje prípravy na svetový šampionát alpských lyžiarov, ktorý sa má uskutočniť v dňoch 7. – 21. februára 2021.

Taliansky podnikateľ a prezident organizačného výboru Alessandro Benetton sa vyjadril, že filozofia podujatia sa bude orientovať na mládež a trvalo udržateľný rozvoj. Zároveň má nadviazať na dedičstvo zimných olympijských hier, ktoré stredisko hostilo v roku 1956.

V dôsledku pretrvávajúcej pandémie koronavírusu však zdôrazňuje, že v nadchádzajúcom období je kľúčom k úspešnej organizácii predovšetkým flexibilita.

„Stále počítame s tisíckou divákov na každej zo súťaží. Samozrejme pri zachovaní prísnych bezpečnostných opatrení. Zároveň si uvedomujeme, že situácia sa môže veľmi rýchlo zmeniť, preto musíme stále sledovať obmedzenia v regióne Veneto. Aj keby sme však šampionát mali zorganizovať bez divákov, stále sa môžeme spoľahnúť na 500 miliónov tých pri televíznych obrazovkách.“

Budúcoročné MS budú najväčším športovým podujatím v Cortine od ZOH 1956 a zároveň budú prípravou na organizáciu ZOH v roku 2026.

GÖTEBORG SA VZDAL ORGANIZÁCIE ME V KARATE V ROKU 2021

Švédske mesto Göteborg sa v dôsledku pretrvávajúcej pandémie koronavírusu vzdalo práva organizácie ME v karate v roku 2021. Podujatie sa malo konať od 16. do 20. mája, ale švédski organizátori vyjadrili obavy nad jeho finančnou rentabilitou.

Európska federácie karate (EKF) už zahájila proces hľadania náhradného dejiska v poradí 56. šampionátu. Ten mal byť zároveň súčasťou kvalifikácie na olympijský debut karate v japonskom Tokiu.

Tohtoročné ME v azerbajdžanskom Baku mali tiež ponúknuť možnosť získať olympijské kvalifikačné body. Svetová federácia karate (WKF) však po ich zrušení rozhodla, že o olympijské miestenky sa malo bojovať práve v druhom najväčšom švédskom meste.

ATLETICKÉ ME 2024 SA USKUTOČNIA V RÍME

Európska atletika (EA) na svojom novembrovom online zasadnutí rozhodla o pridelení práva organizácie ME v roku 2024 talianskej metropole Rím.

Rím bude ME hostiť po 50 rokoch, keďže šampionát organizoval aj v roku 1974. Na Talianskej pôde sa navyše konali aj úplne prvé ME, ktoré hostil v roku 1934 Turín.

Súťaže atlétov budú prebiehať na olympijskom štadióne. Organizátori však plánujú umiestniť štart a cieľ vytrvalostných disciplín aj do Vatikánu a súťaže vo vrhu guľou by sa mali konať pred kulisou rímskeho Kolosea.

Rím sa v súboji o usporiadanie šampionátu stretol s poľskými Katovicami, ktoré ME ešte neorganizovali. Ich plánovaným dejiskom mal byť zrekonštruovaný 55-tisícový štadión v Chorzowe, ktorý je súčasťou katovickej konurbácie.

Tento rok sa mali atletické ME uskutočniť v Paríži. Z dôvodu pandémie koronavírusu však boli preložené na rok 2021.

Najlepší európsky atléti budú súťažiť aj v roku 2022 na olympijskom štadióne v Mníchove, kde sa ME uskutočnia ako súčasť multišportového podujatia Európske šampionáty. Tie sa po prvý krát uskutočnili v roku 2018 v Glasgowe, pričom atletické ME usporiadal Berlín.

EA v novembri zároveň rozhodla aj o dejisku halových ME v roku 2023, ktorým bude turecký Istanbul.

ICF NAVRHUJE ZRUŠIŤ DVE DISCIPLÍNY RÝCHLOSTNEJ KANOISTIKY NA OH 2024 V PROSPECH EXTRÉMNEHO SLALOMU

Medzinárodná kanoistická federácia (ICF) navrhuje zrušiť dve medailové disciplíny v rýchlostnej kanoistike na OH 2024 v Paríži, aby tak vytvorila miesto pre svoju novú disciplínu extrémny slalom.

ICF navrhla Medzinárodnému olympijskému výboru (MOV) zaradiť extrémny slalom do programu hier, ktorý má byť schválený do konca tohto roka. O svoje miesto pod piatimi kruhmi majú podľa rozhodnutia ICF prísť súťaže mužov a žien v K1 na 200 m. Olympijský víťaz v tejto disciplíne z OH 2016 Liam Heath kritizuje toto rozhodnutie s odôvodnením, že prebehlo netransparentne a bez komunikácie so samotnými športovcami.

Tento návrh ICF nezvýši počet účastníkov na hrách, nakoľko v novej disciplíne budú súťažiť len tí, ktorí sa kvalifikujú pre súťaže vo vodnom slalome. Súťaže budú navyše prebiehať na tom istom športovisku.

V prípade schválenia návrhu MOV, na OH 2024 prebehnú dve nové súťaže v extrémnom slalome – po jednej pre mužov a ženy.

Na OH 2020 v Tokiu bude mať kanoistika 16 disciplín – 10 v rýchlostnej kanoistike a 6 vo vodnom slalome.

Zmena programu pre OH 2024 je výsledkom snahy ICF priniesť inováciu a novú disciplínu, ktorá je rýchla, populárna medzi športovcami a divákmi, zaujímavá pre televízie a plná adrenalínu, čím si získava obľubu u mladej generácie.

Extrémny slalom spočíva v hromadnom štarte viacerých kanoistov, ktorí súťažia naraz na jednej trati slalomového kanála a súperia o čo najlepšiu pozíciu pri prechode bránami. Dĺžka trvania pretekov je zvyčajne jedna minúta.

SLOVENSKÉ ŠPORTOVÉ HNUTIE V ROKOCH 1945 - 1992

IGOR MACHAJDÍK

Otvorenie cyklistického
štadióna v Bratislave, 1952

Vývoj športového a telovýchovného hnutia po roku 1945 bol vo svojom ranom období komplikovaný, poznamenaný roztrieštenosťou spojenou so zviazanosťou a bojom o politickú moc v Československu. Počiatočnú etapu po oslobodení charakterizuje úsilie o zjednotenie telesnej výchovy a športu. Vznikol Ústredný národný telovýchovný

výbor a potom aj Slovenský ústredný telovýchovný výbor, avšak niektoré telovýchovné organizácie i športové zväzy usilovali o vlastnú samostatnosť. V novembri 1946 bol vytvorený Československý telovýchovný zväz (ČSTZ), ktorý existoval do marca 1948. ČSTZ združoval telovýchovné, športové a turistické organizácie pri zachovaní ich ideovej a

právnej samostatnosti. Na Slovensku vykonával svoju právomoc prostredníctvom Slovenskej telovýchovnej rady (STR), ktorá bola identická so slovenským zastúpením v predsedníctve ČSTZ. Zo strany STR vychádzali snahy o výraznejšie zastúpenie Slovenska v spoločných orgánoch, no právomoci slovenských orgánov boli postupne okliešťované a ich pôsobenie sa stalo formálnym. Slovenský šport stále zaostával za českým a úspechy slovenských športovcov na medzinárodnom poli zostávali naďalej sporadickými.

Až po februárových udalostiach 1948 došlo k vytvoreniu Jednotnej telovýchovnej organizácie Sokol a 31. marca 1948 bolo vyhlásené zjednotenie telesnej výchovy a športu. 14. júla 1949 bol schválený zákon o štátnej starostlivosti o telesnú výchovu a šport. Situácia sa ale zmenila koncom roka 1952. 12. decembra toho roku schválilo národné zhromaždenie ČSR zákon o organizácii telesnej výchovy a športu, ktorý uzákonil jednotné štátne riadenie a kontrolu telesnej výchovy a športu prostredníctvom Štátneho výboru pre TV a šport pri vláde ČSR. Nastáva obdobie štátneho riadenia a kontroly TV a športu (1953 – 1956). V zákone sa stanovilo, že na Slovensku vykonáva Štátny výbor svoju pôsobnosť

prostredníctvom Slovenského výboru pre TV a šport pri zbore povereníkov v Bratislave. Jeho predsedom sa stal Július Viktory. Výbor bol poverený vytvorením organizačnej štruktúry v súčinnosti s ministerstvami národnej obrany, pracovných síl, národnej bezpečnosti, školstva, vied a umení, zdravotníctva, informácií a osvetu. Kopírovaním vzoru podľa sovietskej fyzkultúry vznikla zložitá organizačná štruktúra s rozsiahlym administratívnym aparátom bez požadovaného efektu.

20. decembra 1956 bol schválený zákon o organizácii TV a športu, ktorý zrušil ŠV TVŠ, SIV TVŠ, ako aj krajské a okresné výbory pre TV šport a všetky DŠO. 3. a 4. marca 1957 sa konal ustanovujúci zjazd Jednotnej dobrovoľnej telovýchovnej organizácie (JDTO), ktorý prijal názov Československý zväz telesnej výchovy (ČSZTV). 2. a 3. apríla 1957 sa konal v Bratislave slovenský ustanovujúci zjazd ČSZTV, ktorý sa stal najvyšším orgánom zodpovedným za rozvoj základnej TV, športu a turistiky na Slovensku. Novotnovská koncepcia jednotného československého národa sa však premietla aj do štruktúr ČSZTV. Slovenské orgány boli prakticky zbavené možnosti rozhodovať a riadiť rozvoj TV a športu na Slovensku. Riadenie

Okrsková spartakiáda 1960, Kokava n. R.

TV a športu po vzniku ČSZTV sa síce zjednodušilo, ale metódy práce sa zmenili iba nepatrne, stále prevládalo centralistické a administratívno-direktívne riadenie.

Prvú polovicu 60. rokov 20. storočia charakterizuje na Slovensku rast členskej základne, ktorý dosiahol svoj vrchol v roku 1965, potom nastal pokles. Vo východnej časti republiky bolo stále citelné zaostávanie budovania materiálnej základne. Bratislava sústreďovala svoju pozornosť najmä na utvorenie národnej telovýchovnej organizácie v duchu chystaného zákona o československej federácii a v júni 1968 sa začali pripravovať stanovy Slovenskej telovýchovnej organizácie (STO). 30. júna a 1. júla 1969 sa zišiel I. zjazd Slovenskej telovýchovnej organizácie, ktorý zvolil do funkcie predsedu Ústredného výboru STO Vladimíra Černušáka.

Konsolidačné snahy likvidujúce údajné krízové obdobie rokov 1968 – 1969 spôsobili opätovný návrat k centralistickým a kontrolným metódam aj v oblasti TV a

športu. Trvanie Slovenskej telovýchovnej organizácie skončilo v októbri 1973. Zdôrazňovanou skutočnosťou sa stalo klišé o zdokonaľovaní organizačnej a riadiacej práce s podčiarknutím masového rozvoja a vyzdvihovaním politickovýchovej činnosti v ČSZTV. To demonštrovali hlavne Československé spartakiády 1975, 1980 a 1985.

Osobitná pozornosť sa začala vo vrcholovom športe venovať vytváraniu stredísk vrcholového športu a stredísk vrcholového športu mládeže, žiaľ, so slabou materiálnou bazou. Slovenský zjazd ČSZTV v októbri 1978 vyslovil nespokojnosť s podielom slovenských športovcov na reprezentácii. Dôležitým rozhodnutím koncom 70. a začiatkom 80. rokov bolo zriaďovanie internátnych športových škôl (Banská Bystrica, Košice, Trenčín, Bratislava). Napriek tomu, že realizácia plnenia úloh v telovýchovnom hnutí narážala na množstvo ťažkostí vrátane ekonomických dôvodov, slovenskí športovci dosiahli v predmetnom období niekoľko pozoruhodných úspechov na medzinárodnej športovej scéne, ktoré spoločnosť

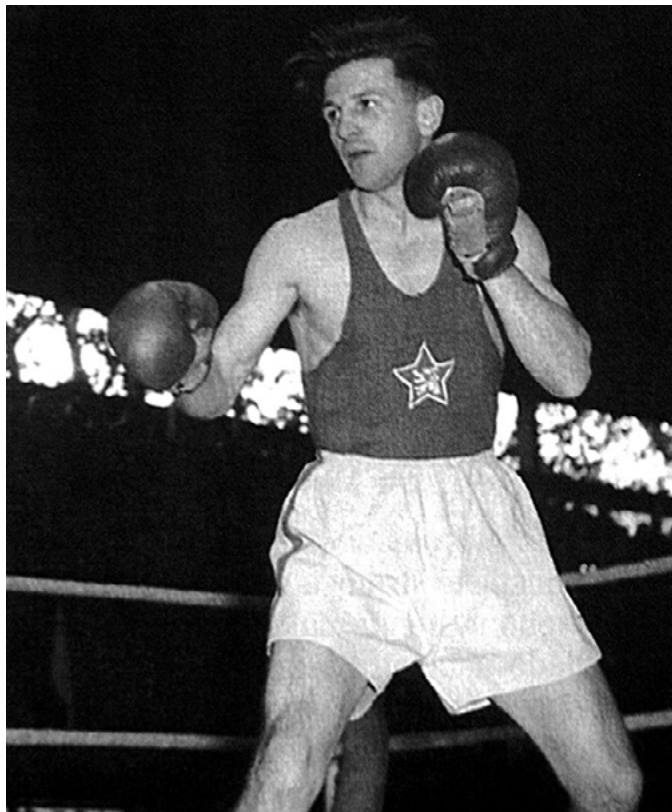

MS v klasickom lyžovaní 1970 Vysoké Tatry

vnímala veľmi pozitívne.

Nástupníckou organizáciou Československého zväzu telesnej výchovy na Slovensku sa stalo v nových spoločensko-politických pomeroch po roku 1989 Slovenské združenie telesnej kultúry, ktoré vzniklo v marci 1990. V rovnakom roku bolo založené aj Združenie technických a športových činností Slovenskej republiky, ktoré zastrešovalo športové subjekty a športovo-technické organizácie.

V centre pozornosti športovej verejnosti bolo **olympijské hnutie** a úspechy s ním spojené. V roku 1947 boli do Československého olympijského výboru koptovaní slovenskí zástupcovia. Ako prví dosiahli vynikajúce **úspechy** pod piatimi kruhmi boxer. Hneď na prvých povojnových hrách, na OH v Londýne 1948, sa stal olympijským víťazom Július Torma vo welterovej váhe, pričom o štyri roky neskôr, na OH 1952 v Helsinkách ho napodobnil ziskom najcennejšieho kovu Janko Zachara v perovej váhe.

Janko Zachara

Na tých istých hrách získal bronzovú medailu ďalší slovenský športovec, zápasník v gréckorímskom štýle Mikuláš Athanasov. Ďalší prenikavý olympijský úspech dosiahol na OH 1960 v Ríme skifár Pavel

Schmidt, keď si v dvojskife spoločne s V. Kozákom „vyveslovali“ zlato. Na OH 1964 v Tokiu boli úspešné aj naše kolektívne športy. Striebornú olympijskú medailu získali futbalisti ČSSR, v tíme ktorých hralo aj deväť Slovákov – kapitán mužstva Anton Urban, Vladimír Weiss, Vojtech Masný, Anton Švajlen, František Schmucker, Ján Geleta, Ivan Mráz, Ľudovít Cvetler a Štefan Matlák. Druhé striebro si „vysmečovali“ volejbalisti v zostave s Bohumilom Golianom a Jozefom Labudom. Tretiu striebornú medailu získala gymnastka Mariana Krajčírová a bronzovú člen osemveslice Július Toček. Z mexických výšin na OH 1968 priviezol volejbalista Bohumil Golian tento raz bronzovú medailu a Mária Krajčírová, už pod menom Némethová, opäť striebro.

Mária Némethová-Krajčírová

Slovenskí športovci nevyšli medailovo naprázdno ani na ďalších hrách, na OH 1972 v Mníchove. O prvú, striebornú, sa postarali hádzanári – Peter Pospíšil, Vincent Lafko a Andrej Lukošík. O tú druhú, bronzovú, prvú atletickú vôbec, sa zaslúžila v diaľkárskom sektore Eva Šuranová-Kucmanová. V kanadskom Montreale, na OH 1976, získal olympijské zlato po šiestnástich rokoch ďalší Slovák. Bol ním cyklistický šprintér Anton Tkáč. Aj OH 1980 v Moskve boli pre našich olympionikov úspešné. Československo vyhralo futbalový turnaj a zlato pripadlo aj brankárovi Stanislavovi Semanovi a obrancovi Františkovi Kunzovi. So striebornou olympijskou medailou odišiel z diskárskej kletky Imrich Bugár a medaily rovnakého lesku pridali prekvapujúco aj pozemné hokejistiky – Iveta Šranková, Viera Podhányiová a Alena Kyselicová. Cenné bronzové medaily ozdobili

zápasníkov- voľnoštyliarov Dana Karabína a Júliusa Strniska, ale aj boxera Jána Franeka či vzpierača Dušana Poliačika. Po bojkote OH 1984 v Los Angeles krajinami socialistického tábora zažili krásne chvíle naši reprezentanti na OH 1988 v Soule. Zlatú medailu si „vypochoďoval“ Jozef Pribilinec v chôdzi na 20 km. Olympijským víťazom sa stal aj tenista Miloslav Mečíř v dvojhre, navyše získal aj bronzovú medailu

Miloslav Mečíř

v štvorhre (spoločne s M. Šrejberom). A bronzovú medailu získal na zápasníckej žinenke voľnoštyliar Jozef Lohyňa.

Medzi nesporné úspechy na poli olympijskej diplomacie treba zaradiť voľbu Vladimíra Černušáka za člena Medzinárodného olympijského výboru (MOV) ako prvého Slováka v histórii. Stalo sa tak v roku 1981.

Slovenskí športovci dosiahli úspechy aj na **zimných olympijských hrách** (ZOH). Tú premiérovú získal na ZOH 1948 v St. Moritz hokejista Ladislav Troják a mala strieborný lesk. Na ZOH 1960 v Squaw Valley postriebril svoje úspešné vystúpenie na ľade

aj krasokorčuliar Karol Divín v kategórii mužov. Na ďalších ZOH 1964 v Innsbrucku obstarali bronz hokejisti ČSSR v zostave aj s Jozefom Golonkom, Františkom Gregorom a Vladimírom Dzurillom. Hokejisti sa tešili aj o štyri roky neskôr, na ZOH v Grenoble, tento raz zo striebra a boli medzi nimi opäť aj Jozef Golonka a Vladimír Dzurilla. O prvú zlatú medailu z bielych olympiád pre slovenského športovca sa zaslúžil na ZOH 1972 v Sappore krasokorčuliar Ondrej Nepela. Vladimír Dzurilla získal v Japonsku už svoju tretiu olympijskú medailu, bronzovú, a na

Ladislav Troják

krk ju zavesili aj obrancovi Rudolfovi Tajcnárovi. Na ZOH 1984 v Sarajeve sa tešili znova československí hokejisti a majiteľmi olympijského striebra sa stali aj Dáriuš Rusnák, Igor Liba, Vincent Lukáč a Dušan Pašek. Strieborné medaily vydolovali v bežeckej stope aj členky štafety na 4x5 km, a medzi nimi aj Gabriela Svobodová-Sekajová. V krasokorčuľarskej olympijskej súťaži sa blysol ziskom bronzovej medaily

Jozef Sabovčík. ZOH 1992 v Albertville priniesli hokejistom ČSFR bronzový úspech a medaily z tohto kovu vybojovali aj Jaromír Dragan, Róbert Švehla, Igor Liba a Peter Veselovský.

V apríli 1990 bola vytvorená **Olympijská spoločnosť Slovenska** (OOS), ktorá vznikla ako občianske združenie zástupcov športových zväzov, olympionikov Slovenska, významných osobností a ľudí podporujúcich olympijské hnutie. Na jej čele stála Mária Mračnová a neskôr sa OOS zlúčila so **Slovenským olympijským výborom** (SOV), ktorý vznikol na ustanovujúcom zasadnutí 19. decembra 1992. Jeho prvým predsedom sa stal Vladimír Černušák.

Najpopulárnejším športom zostal **futbal**. Slovan Bratislava, najúspešnejší slovenský klub, získal titul

Slovan Bratislava, víťaz PVP 1969

majstra Československa 4-krát v rokoch 1949 až 1955, potom 3-krát v sedemdesiatych rokoch a v roku 1992. Vynikajúci úspech vybojovali belasí v roku 1969, keď ako jediné naše mužstvo vyhralo Pohár víťazov pohárov. 5-krát sa radovali z domáceho

Futbalisti ČSSR, strieborní na MS 1962 v Čile

titulu futbalisti Spartaka Trnava, v rokoch 1968 až 1973 a raz ČH Bratislava (1959). Československá reprezentácia získala na MS 1962 v Čile striebornú medailu. Zaslúžili sa o ňu aj slovenskí hráči Viliam Schroj, Ján Popluhár, Adolf Scherer, Jozef Štibrányi, Andrej Kvašňák, Jozef Adamec, Titus Buberník, Pavol Molnár. Titul majstrov Európy 1976 v Belehrade

Futbalisti ČSSR, majstri Európy 1976

vybojovali Karol Dobiáš, Koloman Gögh, Jozef Čapkovič, Ladislav Jurkemik, Jozef Móder, Marián Masný, Jaroslav Pollák, Anton Ondruš, Ján Pivarník, Ján Kozák, Ján Švehlík, Alexander Vencel, Dušan Gallis a druhý tréner Jozef Vengloš. Úspechom bol aj zisk bronzovej medaily na ME 1980.

Volejbal. Od roku 1949 sa hral u nás najstarší slovenský turnaj – O pohár SNP vo Vyšných Hágoch. V ligových súťažiach boli úspešné volejbalistky Slávie UK Bratislava, viacnásobné majsterky ČSSR v 60. (3-krát za sebou, v r. 1966, 1967 a 1968), 70. i 80. rokoch, v sezóne 1975/76 víťazky PVP. V mužskom volejbale dominovala ČH Bratislava, majster ČSSR 1978 a 1979. Skvelé úspechy dosiahli hráči ČH víťazstvom v EPM 1979 a taktiež ziskom prvenstva

Volejbalisti ČH Bratislava, 1981

PVP 1981. V reprezentačnom drese dominoval najlepší volejbalista našej histórie Bohumil Golian, ktorý sa stal okrem olympijských úspechov aj dvojnásobným majstrom sveta (1956 a 1966), majstrom Európy (1958) a viacnásobným strieborným a bronzovým medailistom na MS a ME. Zlato z MS 1966 vlastní aj Jozef Labuda. A. Technovská-Slovíková získala zlato na ME 1955. Medzi medailistov zo svetových či európskych šampionátov patria aj Anna Uhrínová, Ladislav Szabo, Júlia Bendeová, Pavlína Štefková, Hilda Mazúrová, Július Veselko, J. Baniová, Darina Kodajová, Mária Mališová, Linda Vindušková, Štefan Pipa, Igor Prieložný, Štefan Chrtiansky, Táňa Krempaská, D. Dubovcová.

Hádzaná. Spočiatku sa hrávala ešte česká hádzaná i medzinárodná hádzaná s 11 hráčmi, od roku 1948 už medzinárodná hádzaná so 7 hráčmi. Tituly majstrov ČSR získali v roku 1956 muži Kovo Trnava (v „jedenástke“) a ženy Lokomotívy Bratislava. Koncom 60. a v 70. rokoch putovali tituly na Slovensko zásluhou mužov Tatрана Prešov, ČH Bratislava, VSŽ Košice a žien Odevy Hlohovec, Plastiky Nitra, Interu Bratislava i Štartu Bratislava. V 80. rokoch opäť zásluhou žien Štartu, ZVL Prešov a Iskry Partizánske. O krásny úspech v podobe titulu majstrov sveta v hádzanej mužov v roku 1967 sa v drese Československa zaslúžili Anton Frollo, Martin Gregor, Rudolf Horváth a Vladimír Seruga. Anton Frollo získal aj striebro na

Hádzanári ČSSR, majstri sveta 1967

MS 1958 a 1961 a bronz na MS 1964. Striebro z ME 1961 vlastní aj K. Lukošík a bronz z MS 1964 Vladimír Seruga. Ženy ČSR sa stali majsterkami sveta v roku 1957 a medzi nimi aj Hana Čáková-Rišová a Viera Schmidtová. Viaceré slovenské hádzanáčky vybojovali v reprezentačných tričkách striebro na MS

1986, vynikli najmä Jana Kuťková, Mária Ďurišinová, Jana Stašová, Božena Mažgutová a ďalšie.

Basketbal. Pri najväčšom úspechu hry pod deravými košmi, titule majstrov Európy 1946, nechýbali ani štyria slovenskí hráči. Zlaté medaily si prebrali Gustav Herrmann, Miloš Bobocký, Ján Hluchý a Jozef Křepela. Prvým slovenským majstrom republiky sa stali muži

Basketbalisti ČSR, majstri Európy 1946

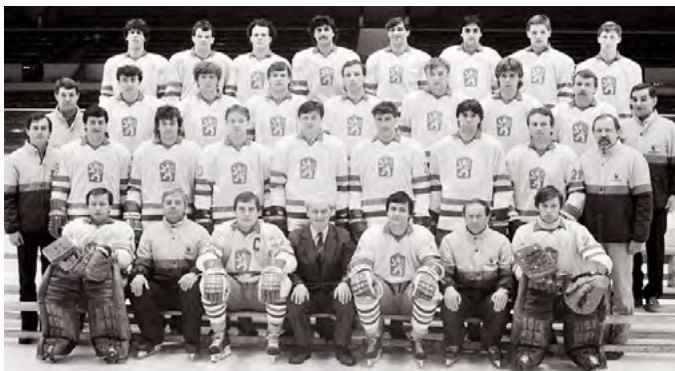
Iskry Svít v roku 1961. V roku 1979 ich napodobnil Inter Bratislava, rovnako ešte trikrát v 80. rokoch, a potom Baník Prievidza. Slovenské ženy triumfovali až v roku 1990 zásluhou PF Banská Bystrica. Po nich nastúpila éra SCP Ružomberok. Medzi najväčšie úspechy ženského basketbalu patrí striebro z MS 1971 a bronz z MS 1975. K najväčším osobnostiam a slovenským basketbalistom a medailistom z MS a ME patria: bratia Dušan a Boris Lukašíkovci, Eugen Horniak, Stanislav Kropilák, Pavol Bojanovský, Peter Rajniak, Justín Sedlák, Juraj Žuffa, Igor Vraniak, Gustav Hraška, Otto Matický, resp. Valéria Tyrolová, Elena Zvolenská, Iveta Polláková, Eva Petrovičová, Ľudmila Chmelíková, Božena Miklošovičová, Erika Dobrovičová, Anna Janoštinová a ďalšie.

Ladový hokej. Slovan Bratislava získal titul majstra Československa ako prvé slovenské mužstvo v sezóne 1978/79, keď sa o domáci triumf v najvyššej súťaži pokúšal už od konca 50. rokov a najmä v 60. rokoch, keď mu prischol prívlastok korunný princ za „večné“ druhé miesta. V sezónach 1985/86 a 1987/88 dobyli domáce tituly hokejisti VSŽ Košice a v sezóne 1991/92 Dukla Trenčín. Ma MS získali zlaté medaily v roku 1947 Ladislav Troják, v roku 1972 Vladimír Dzurilla, Július Haas, Milan Kužela, Rudolf Tajcnár, v roku 1976 Vladimír Dzurilla a Marian a Peter Šťastní, v roku 1977 opäť Vladimír Dzurilla, bratia Šťastní

Slovan Bratislava, majster ČSSR 1978/79

a Vincent Lukáč. V roku 1985 Dárius Rusnák, Igor Liba, Vincent Lukáč a Dušan Pašek. Striebornými a bronzovými medailistami zo svetových šampionátov sa stali aj Jozef Golonka, Ján Jendek, Karol Fako, Jozef Čapla, František Gregor, Marcel Sakáč, Jozef Bukovinský, Peter Ihnačák, Mojmír Božík, Vladimír Svitek, Jerguš Bača, Zdeno Cíger, Oto Haščák, Róbert Švehla, Peter Veselovský.

Hokejisti ČSSR, majstri sveta 1985

Stolný tenis. Najväčšia hráčska osobnosť slovenského stolného tenisu František Tokár získal s družstvom Československa titul majstrov sveta v rokoch 1947, 1948, 1950 a 1951, pričom v roku 1949 sa stal majstrom sveta vo štvorhre (s I. Andreadisom). Majstrom Európy vo štvorhre sa stal v roku 1964 viacnásobný medailista na ME Vladimír Miko (so Staněkom). Členom družstva Československa, zlatého na MS 1948 a MS 1950 i strieborného na MS 1949 bol aj Max Marinko. Ďalšie medailové úspechy zaznamenali Štefan Kollarovits, Viliam Polakovič, Emília Harvanová-Butzová, Irena Mikócziová-Bosá, Renata Kasalová. Krásny úspech v podobe striebornej medaily v dvojhre na MS 1973 dosiahla

Alica Grófová. Ma MS 1991 sa z bronzových medailí

Alica Grófová

pre družstvo ČSFR tešili aj Tomáš Jančí, Milan Grman i Roland Vími.

Atletika. Olympijský víťaz Jozef Pribilinec bol úspešný na MS 1983 a 1987, keď si vždy vybojoval striebro v chôdzi na 20 km. ME 1986 mu priniesli zlato. Imrich Bugár sa stal v roku 1983 majstrom sveta v hode diskom. Jozef Plachý bol druhý na ME 1969 a stal sa halovým majstrom Európy v roku 1972 v behu na 800 m. Diaľkárka Eva Šuranová si na ME 1974

Eva Šuranová

doskočila po striebornú medailu, zatiaľ čo výškarka Mária Mračnová-Faithová na ME 1969 po bronzovú. V roku 1966 získala titul majsterky Európy v behu na 400 m Anna Chmelková. Na ME 1990 vybojoval najcennejší kov Pavol Blažek v chôdzi na 20 km. Medzi úspešných atlétov sa radia aj šprintérka Eva Glesková-Lehocká, stípiar Dušan Moravčík, výškar Roman Moravec či chodec Igor Kollár.

Plávanie. V rokoch 1946 a 1947 vyrovnal Ľudovít Komadel dvakrát svetové rekordy na 400 m prsia. Slávia Bratislava bola do polovice 60. rokov na špici čs. plávania. Medzi najväčšie osobnosti bazénov patrili Vladimír Skovajsa, Ladislav Bačík, Ivan Ferák, Vladimír Hopka, Marta Skupilová. Najlepšie vodné pólo hrali ČH Košice a Slávia UK Bratislava, mnohonásobní majstri republiky. Oľga Kozičová si zaplávala finále na OH 1968, Miroslav Roľko sa stal

Miloslav Roľko

majstrom Európy 1977, Marcel Géry si vyplával bronz na ME 1985.

Cyklistika. V 50. rokoch dominoval na ceste i na dráhe Vlastimil Ružička, trikrát bol členom víťazného tímu ČSR na Pretekoch mieru. V roku 1952 vybudovali v Bratislave cyklistický štadión s klopenou dráhou, prvý na Slovensku, a v roku 1954 sa uskutočnil prvý ročník pretekov Okolo Slovenska. Vynikajúce úspechy dosiahol olympijský víťaz Anton Tkáč, keď

Anton Tkáč

sa stal v rokoch 1974, 1976 a 1978 trojnásobným majstrom sveta v cyklistickom šprinte. Cyklokrosár Róbert Glajza sa stal v roku 1989 majstrom sveta a o rok neskôr vyhral Ján Svorada Preteky mieru. Úspešná bola aj Eva Orvošová, ktorá získala na MS v horských bicykloch v roku 1991 striebro.

Lyžovanie. Od roku 1949 sa organizuje Tatranský pohár, medzinárodná súťaž v klasických lyžiarskych disciplínach a od roku 1950 Veľká cena Slovenska v zjazdovom lyžovaní. V 50. a 60. rokoch boli v bežeckej stope najlepší Rudolf Čillík, Štefan Harvan, združenár Štefan Olekšák, v zjazdových disciplínach Daniel Šlachta, Vladimír Krajňák, Jozef Krasula, Milan Pažout. Neskôr vynikli zjazdárky Dagmar Kuzmanová, Jana Gantnerová-Šoltýsová, piata na ZOH 1984 v zjazde a bežkyne Anna Pasiarová, Alžbeta Havrančíková, celkovo druhá vo svetovom pohári 1989, skokan na lyžiach Martin Švagerko, juniorský majster sveta a člen bronzového družstva ČSSR na MS 1989 a zjazdár Peter Jurko. V roku 1970 sa stali Vysoké Tatry hosťiteľom MS v klasických disciplínach. Tatry sa stali viackrát dejiskom pretekov svetového pohára. Od roku 1974 sa organizuje diaľkový lyžiarsky beh Biela stopa SNP v Kremnici.

Krasokorčuľovanie. Vynikajúce úspechy dosiahli najmä Karol Divín, majster Európy 1958 a 1956, Ondrej

Karol Divín

Nepela, trojnásobný majster sveta v rokoch 1971 až 1973 a päťnásobný majster Európy v rokoch 1969 až 1973. Majstrom Európy sa stal aj Jozef Sabovčík v rokoch 1985 a 1986, bronzovú medailu na ME

Ondrej Nepela

1974 vybojovala Liana Drahová. Bratislavský zimný štadión sa stal dejiskom európskych šampionátov v krasokorčuľovaní v rokoch 1958 a 1966 a v roku 1973 hostil účastníkov MS.

Zápásenie. Najväčšou osobnosťou bol Jozef Lohyňa, majster sveta 1990, strieborný na MS 1991 a bronzový na MS 1986, viacnásobný medailista z ME. Úspešní boli aj ďalší voľnoštýliari, Dan Karabin, majster Európy 1976, strieborný na ME 1975 a strieborný na MS 1982, Július Strnisko, dvojnásobný bronzový medailista z ME 1982 a 1983. Dušan Masár získal bronz na ME 1985 i MS 1990 v gréckorímskom štýle a Jozef Schwendtner na ME 1983. V domácich pomeroch získali tituly majstrov Československa Dunajplavba Bratislava, Baník Prievidza, Lokomotíva Košice a Dukla Trenčín.

Box. V roku 1949 sa stal Július Torma majstrom Európy, pričom z európskych šampionátov 1947 a 1955 má ešte dva bronz. Bronzovú medailu vlastní z ME 1967 Vojtech Stantien, striebornú z ME 1989 Michal Franek, juniorský majster Európy z roku 1987. V najvyššej československej súťaži získali tituly republiky boxer Dubnice nad Váhom a Martina.

Vysokú úroveň, najmä v 80. a 90. rokoch, dosahovala slovenská **kulturistika**. Medzi európskych a svetových šampiónov či úspešných medailistov patria Zuzana Kořínková, Pavol Jablonický, Anton Holíč, Peter Uríček, Pavol Grolmus.

Kanoistika. Ladislav Čepčiansky získal striebro na MS 1958, Tibor Polakovič medailu rovnakého kovu na ME 1961 a Felix Masár bronz na MS 1979. V roku

Ladislav Čepčiansky

1989 sa stal Attila Szabó majstrom sveta na 10 000 m, z MS 1987 si priviezol domov striebro a bronz. A bronz si vypádlovali na MS 1991 aj Róbert Erban – Juraj Kadnár.

Veslovanie. Dvojskif František Reich – Albert Krajmer získal na MS 1955 a ME 1956 strieborné medaily, Ctibor Reiskup v osemveslici ČSR vybojoval titul

Pavel Schmidt

majstra Európy 1956. Na ME 1959 získal v dvojskife Pavel Schmidt (s V. Kozákom) striebro a v roku 1962 bronz.

Aj v ďalších športových odvetviach získali slovenskí športovci v rokoch 1945 až 1992 cenné úspechy. Za všetkých spomeňme napríklad **šermiarku** Katarínu Ráczovú-Lokšovú, striebornú na MS 1978 v šerme fleuretom, **šachistov** Ľubomíra Vtáčnika a Jána Plachetku, ktorí získali ako členovia družstva ČSSR na šachovej olympiáde 1982 strieborné medaily. V rokoch 1983 a 1985 sa stali majstrami sveta v hliadkach na **divokej vode** M. Hajdučík s M. Kučerom. **Karatista** M. Gachulinec vybojoval striebornú medailu na MS 1992, zo Slovenska pochádza aj majster sveta v Enduro, **motokrosár** Jaroslav Katriňák a presadili sa ďalší slovenskí športovci. Pozornosť si zaslúžia **gymnasti** František Daniš, Pavel Gajdoš či Jozef Konečný, **vzpierač** Ondrej Hekel, ktorý vlastní desať medailí z MS a ME, jeho kolegovia Anton Baraniak či Miloš Čiernik, alebo kvalitní **cyklisti** Milan Jurčo, Anton Novosad i Miroslav Lipták. Obdiv patrí **horolezcom**, ktorí zdolali niekoľko himalájskych osemtisícoviek. Dvaja z nich, Zoltán Demján a Jozef Psotka, zdolali strechu sveta – Mont Everest, späť sa vrátil, žiaľ, iba ten prvý. A mohli by sme menovať ešte ďalších, ktorí

Jozef Psotka a Zoltán Demján

získavali úspechy a šírili slávu slovenského športu. Zaslúžia si našu pozornosť.

AKTUÁLNY ADRESÁR ZVÄZOV

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA AIKIDO

Adresa	PO BOX 206 91700 Trnava
Telefón	+421 905 352 542
E-mail	prezident@aikidosaa.sk
Web	www.aikikai.sk
Prezident	Roman Ilavský
Generálny sekretár	Juraj Baláž

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA AMERICKÉHO FUTBALU

Adresa	Revolučná 3289/1 01001 Žilina
Telefón	+421 904 984 419
E-mail	info@saaf.sk
Web	www.saaf.sk
Prezident	Ján Polák
Generálny sekretár	Martin Bíleš

SLOVENSKÝ ATLETICKÝ ZVÄZ

Adresa	Bajkalská 7/A 831 04 Bratislava
Telefón	+421 2 38 15 55 00
E-mail	saz@atletikasvk.sk
Web	www.atletikasvk.sk
Prezident	Peter Korčok
Generálny sekretár	Vladimír Gubrický

SLOVENSKÁ BASEBALLOVÁ FEDERÁCIA

Adresa	Junácka 6 83280 Bratislava
Telefón	+421 915 754 777
E-mail	office@baseballslovakia.com
Web	www.baseballslovakia.com
Prezident	Dušan Noga
Generálny sekretár	František Bunta

**SLOVENSKÁ BASKETBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 37 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 491 14 545
<i>E-mail</i>	sekretariat@slovakbasket.sk
<i>Web</i>	www.slovakbasket.sk
<i>Prezident</i>	Miloš Drgoň
<i>Generálny sekretár</i>	Andrej Kuffa

**SLOVENSKÝ BEŽECKÝ
SPOLOK**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0910 483 898
<i>E-mail</i>	sbs@zoznam.sk
<i>Web</i>	www.beh.szm.sk
<i>Prezident</i>	Jozef Baráth
<i>Generálny sekretár</i>	Stanislav Moravčík

**SLOVENSKÝ BILIARDOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0905 611 719
<i>E-mail</i>	koniar@sbiz.sk
<i>Web</i>	www.biliard.online.sk
<i>Prezident</i>	Samuel Koniar
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BEDMINTONU**

<i>Adresa</i>	Slovenská 19 080 01 Prešov
<i>Telefón</i>	+421 - 905 257 791
<i>E-mail</i>	sekretar@bedminton.sk
<i>Web</i>	www.bedminton.sk
<i>Prezident</i>	Anton Siažik
<i>Generálny sekretár</i>	Peter Tarcala

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BIATLONU**

<i>Adresa</i>	Partizánska 71 97401 Banská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 - 48 - 414 4776
<i>E-mail</i>	svk@biathlon.sk
<i>Web</i>	www.biathlon.sk
<i>Prezident</i>	Peter Vozár
<i>Generálny sekretár</i>	Zuzana Donovalová

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BOBISTOV**

<i>Adresa</i>	Líščie údolie 134 841 04 Bratislava 4
<i>Telefón</i>	+421 - 903 262 626
<i>E-mail</i>	szb@boby.sk
<i>Web</i>	www.boby.sk
<i>Prezident</i>	Milan Jagnešák
<i>Generálny sekretár</i>	Zdenka Jagnešáková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
BOCCIE**

<i>Adresa</i>	Vajanského 874/46 984 01 Lučenec
<i>Telefón</i>	+421 903 630 204
<i>E-mail</i>	slovenska.asociacia.bocce@gmail.com
<i>Web</i>	www.bocce.sk
<i>Prezident</i>	Ján Macko
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÁ BOXERSKÁ
FEDERÁCIA**

<i>Adresa</i>	Dr. Vladimíra Clementisa 3222/10, 821 02 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 949 246 786
<i>E-mail</i>	sbf@sbf.sk
<i>Web</i>	www.sbf.sk
<i>Prezident</i>	Tomáš Kovács
<i>Generálny sekretár</i>	Mária Schutová

**SLOVENSKÝ CURLINGOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Mostová 2 811 03 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 606 229
<i>E-mail</i>	office@curling.sk
<i>Web</i>	www.curling.sk
<i>Prezident</i>	Pavol Pitoňák
<i>Generálny sekretár</i>	Mária Rapčanová

**SLOVENSKÝ BOWLINGOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Dunajská 12 040 11 Košice
<i>Telefón</i>	+421 903 712 927
<i>E-mail</i>	sekretariat@slovakbowling.sk
<i>Web</i>	www.slovakbowling.sk
<i>Prezident</i>	Vladimír Merkovský
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ BRIDŽOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Lopenícka 1/A 831 02 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 - 0905 012 032
<i>E-mail</i>	sbz@bridgeclub.sk
<i>Web</i>	www.bridgeclub.sk
<i>Prezident</i>	Peter Belčák
<i>Generálny sekretár</i>	Peter Hora

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
CYKLISTIKY**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 832 80 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 902 654 060
<i>E-mail</i>	szc@cyklistikaszc.sk
<i>Web</i>	www.cyklistikaszc.sk
<i>Prezident</i>	Peter Privara
<i>Generálny sekretár</i>	Katarína Jakubová

**SLOVENSKÁ CYKLOTRIALOVÁ
ÚNIA**

Adresa Štefánikova 4445
05801 Poprad

Telefón +421 910 150 950

E-mail stefan@pcola.sk

Web www.cyklotrial.sk

Prezident Štefan Pčola

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ DOSTIHOVÝ
GREYHOUND ZVÄZ**

Adresa Trieda A. Hlinku 27/7
94901 Nitra

Telefón +421 – 905 764 953

E-mail sdgz@dostihychrtov.sk

Web www.dostihychrtov.sk

Prezident Pavel Mozdík

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
FLORBALU**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 948 122 750

E-mail info@szfb.sk

Web www.szfb.sk

Prezident Oto Divinský

Generálny sekretár

DOSTIHY - ZÁVODISKO

Adresa Starohájska 29
85269 Bratislava

Telefón +421 2 624 11 504

E-mail sekretariat@zavodisko.sk

Web www.zavodisko.sk

Prezident Ľuboš Chmelár

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ DRÁHOVÉHO
GOLFU**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 0905 305 338

E-mail info@minigolfsport.sk

Web www.minigolfsport.sk

Prezident František Drgoň

Generálny sekretár René Šimanský

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
FRISBEE**

Adresa Eisnerova 13
841 07 Bratislava

Telefón +421 903 363 033

E-mail predseda@szf.sk

Web www.szf.sk

Prezident Juraj Turan

Generálny sekretár Martin Keseg

SLOVENSKÝ FUTBALOVÝ ZVÄZ

<i>Adresa</i>	Tomášikova 30/c 821 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 48 20 60 00
<i>E-mail</i>	office@futbalsfz.sk
<i>Web</i>	www.futbalsfz.sk
<i>Prezident</i>	Ján Kováčik
<i>Generálny sekretár</i>	Peter Pálenčík

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA GO

<i>Adresa</i>	Údernícka 5 851 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	
<i>E-mail</i>	slovakgo@gmail.com
<i>Web</i>	www.sago.sk
<i>Prezident</i>	Miroslav Poliak
<i>Generálny sekretár</i>	Milan Jadroň

SLOVENSKÁ GYMNASTICKÁ FEDERÁCIA

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 811 053
<i>E-mail</i>	gymnastics@sgf.sk
<i>Web</i>	www.sgf.sk
<i>Prezident</i>	Ján Novák
<i>Generálny sekretár</i>	Monika Šišková

SLOVENSKÝ FUTSAL

<i>Adresa</i>	Tomášikova 30/c 821 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 - 2 - 48 20 60 40
<i>E-mail</i>	dobsovic@futbalsfz.sk
<i>Web</i>	www.futsalslovakia.sk
<i>Prezident</i>	Dušan Dobšovič
<i>Generálny sekretár</i>	

SLOVENSKÁ GOLFOVÁ ASOCIÁCIA

<i>Adresa</i>	Kukučínova 26 831 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	0911 446 366
<i>E-mail</i>	skga@skga.sk
<i>Web</i>	www.skga.sk
<i>Prezident</i>	Tibor Hubík
<i>Generálny sekretár</i>	Kamil Balga

SLOVENSKÝ ZVÄZ HÁDZANEJ

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 37 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 708 275
<i>E-mail</i>	szh@slovakhandball.sk
<i>Web</i>	www.slovakhandball.sk
<i>Prezident</i>	Jaroslav Holeša
<i>Generálny sekretár</i>	Ivan Sabovik

**SLOVENSKÁ HOKEJBALOVÁ
ÚNIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 917 627 355

E-mail hokejbal@hokejbal.sk

Web www.hokejbal.sk

Prezident Jozef Stümpel

Generálny sekretár Július Száraz

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
JACHTINGU**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 918 529 304

E-mail szj@sailing.sk

Web www.sailing.sk

Prezident Marián Babjak

Generálny sekretár Zuzana Bodnáríková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
JOGY**

Adresa Svätoplukova 20, 82108 Bratislava
Korešp.: Kováčska 16, 040 01 Košice

Telefón 0905 489 363

E-mail spjke@netkosice.sk

Web www.saj.sk

Prezident Gejza Timčák

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ HOROLEZECKÝ
SPOLOK JAMES**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 908 718 714

E-mail office@james.sk

Web www.james.sk

Prezident Anton Pacek

Generálny sekretár Marián Baran

**SLOVENSKÁ JAZDECKÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 907 100 191

E-mail info@sjf.sk

Web www.sjf.sk

Prezident Vladimír Chovan

Generálny sekretár Zuzana Bačiak Masaryková

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
JUDO**

Adresa Junácka 6, 83280 Bratislava
Korešp.: Trnavská cesta 39
831 04 Bratislava

Telefón +421 910 729 433

E-mail szj@judo.sk

Web www.judo.sk

Prezident Ján Krišanda

Generálny sekretár Peter Pisoň

SLOVENSKÁ KANOISTIKA

<i>Adresa</i>	Junácka 6, 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 659 739 +421 2 446 311 75
<i>E-mail</i>	canoe@canoe.sk
<i>Web</i>	www.canoe.sk
<i>Prezident</i>	Ivan Cibák
<i>Generálny manažér</i> <i>Generálna sekr.</i>	Boris Bergendi Lucia Antolová

SLOVENSKÁ FEDERÁCIA KARATE A BOJOVÝCH UMENÍ

<i>Adresa</i>	Pajštúnska 1 851 02 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 47 22 41
<i>E-mail</i>	info@karate-slovakia.sk
<i>Web</i>	www.karate-slovakia.sk
<i>Prezident</i>	Daniel Baran
<i>Generálny sekretár</i>	Peter Kotásek

SLOVENSKÝ ZVÄZ KICKBOXU

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 499 077
<i>E-mail</i>	onuscak@kickboxing.sk
<i>Web</i>	www.slovak-kickboxing.sk
<i>Prezident</i>	Peter Onuščák
<i>Generálny sekretár</i>	Viliam Sabol

SLOVENSKÝ ZVÄZ KARATE

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903692 095
<i>E-mail</i>	karate@karate.sk
<i>Web</i>	www.karate.sk
<i>Prezident</i>	Daniel Líška
<i>Generálny sekretár</i>	Leopold Roman

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA CAMPINGU A CARAVANINGU

<i>Adresa</i>	Mládežnícka 2481/35 017 01 Považská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 42 432 65 67
<i>E-mail</i>	sekretariat@caravaning.sk
<i>Web</i>	www.caravaning.sk
<i>Prezident</i>	Jaroslav Mišura
<i>Generálny sekretár</i>	

SLOVENSKÝ KOLKÁRSKY ZVÄZ

<i>Adresa</i>	Štúrova 1158/22, 921 01 Piešťany Korešp.: Nový Rad 278 930 36 Horná Potôň
<i>Telefón</i>	+421 905 762 340
<i>E-mail</i>	sekretariat@kolky.sk
<i>Web</i>	www.kolky.sk
<i>Prezident</i>	Štefan Kočan
<i>Generálny sekretár</i>	Eva Ondrejkočiová

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
KORFBALU**

Adresa Makovického 6
971 01 Prievidza

Telefón +421 911 361 044

E-mail m_sonoga@yahoo.com

Web www.korfbal.sk

Prezident Martin Sonoga

Generálny sekretár

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA KULTURISTIKY,
FITNESS A SILOVÉHO TROJBOJA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 908 965 156

E-mail safkst@gmail.com

Web www.sakst.sk

Prezident Boris Mlsna

Generálny sekretár

**LETECKÁ AMATÉRSKA ASOCIÁCIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Adresa Framborská 58
010 01 Žilina

Telefón 0903 431 416

E-mail sekretariat@laa.sk

Web www.laa.sk

Prezident Miroslav Jančiar

Generálny sekretár Dagmar Sekerková

**SLOVENSKÝ KRASOKORČULIARSKY
ZVÄZ**

Adresa Záhradnícka 95
821 08 Bratislava

Telefón +421 - 918 - 791 227

E-mail gs@kraso.sk

Web www.kraso.sk

Prezident Jozef Beständig

Generálny sekretár Csaba Kürti

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
ĽADOVÉHO HOKEJA**

Adresa Trnavská cesta 27/B
831 04 Bratislava

Telefón +421 2- 32 340 920

E-mail szlh@szlh.sk

Web www.szh.sk

Prezident Miroslav Šatan

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ NÁRODNÝ AEROKLUB
GENERÁLA M. R. ŠTEFÁNKA**

Adresa Pri Rajčianke 49
010 01 Žilina

Telefón +421 – 41 - 723 2204

E-mail sna@sna.sk

Web www.sna.sk

Prezident Ján Mikuš

Generálny sekretár Pavol Kavka

**SLOVENSKÁ FEDERÁCIA
ULTRAĽAHKÉHO LIETANIA**

Adresa Letisko Boľkovce 227
984 01 Lučenec

Telefón +421 905 60 27 06

E-mail sluk@sful.sk

Web www.sful.sk

Prezident Marián Sluk

Generálny sekretár

**SLOVENSKÁ LYŽIARSKA
ASOCIÁCIA**

Adresa Karpatská 15
058 01 Poprad

Telefón +421 918 249 159

E-mail info@slovak-ski.sk

Web www.slovak-ski.sk

Prezident Ivan Ivanič

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
MODERNÉHO PÄŤBOJA**

Adresa Junácka 6
832 80 Bratislava

Telefón +421 905 650 170

E-mail smpa@pentathlon.sk

Web www.pentathlon.sk

Prezident Dušan Poláček, ml.

Generálny sekretár Dušan Poláček, st.

**SLOVENSKÝ LUKOSTRELECKÝ
ZVÄZ**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 903 715 945

E-mail office@archerysvk.sk

Web www.archerysvk.sk

Prezident Vladimír Bužek

Generálny sekretár Jaroslav Vaľo

**SLOVENSKÝ ZVÄZ MALÉHO
FUTBALU**

Adresa Jašíkova 24
821 03 Bratislava

Telefón +421 911 916 731

E-mail info@malyfutbal.sk

Web www.malyfutbal.sk

Prezident Peter Králik

Generálny sekretár Matúš Kocún

**SLOVENSKÁ MOTOCYKLOVÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Šporovcov 340
017 01 Považská Bystrica

Telefón +421 42 426 0332

E-mail smf@smf.sk

Web www.smf.sk

Prezident Ing. Peter Lazar

Generálny sekretár Tatiana Kašlíková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
MOTORISTICKÉHO ŠPORTU**

<i>Adresa</i>	Fatranská 3 949 01 Nitra
<i>Telefón</i>	+421 - 37 655 46 96
<i>E-mail</i>	info@sams-asn.sk
<i>Web</i>	www.sams-asn.sk
<i>Prezident</i>	Dušan Koblišek
<i>Generálny sekretár</i>	Vojtech Ruisl

**SLOVENSKÝ ZVÄZ ORIENTAČNÝCH
ŠPORTOV**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 832 80 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 636 503
<i>E-mail</i>	slovakia@orienteering.sk
<i>Web</i>	www.orienteering.sk
<i>Prezident</i>	Andrej Patráš
<i>Generálny sekretár</i>	Milan Mazúr

**SLOVENSKÁ PLAVECKÁ
FEDERÁCIA**

<i>Adresa</i>	Za kasárňou 1 831 03 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 620 679
<i>E-mail</i>	sport@swimmsvk.sk
<i>Web</i>	www.swimmsvk.sk
<i>Prezident</i>	Ivan Šulek
<i>Generálny sekretár</i>	Miroslav Nowak

**SLOVENSKÁ NOHEJBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 832 80 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 462 372
<i>E-mail</i>	info@nohejbal-sk.sk
<i>Web</i>	www.nohejbal-sk.sk
<i>Prezident</i>	Miroslav Kováč
<i>Generálny sekretár</i>	Ján Reháček

**SLOVENSKÝ PAINTBALLOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	
<i>Telefón</i>	+421 905 120 480
<i>E-mail</i>	pavlak@paintball.sk
<i>Web</i>	www.paintball.sk
<i>Prezident</i>	Michal Čížek
<i>Generálny sekretár</i>	Turek Suchar

**SLOVENSKÝ ZVÄZ POZEMNÉHO
HOKEJA**

<i>Adresa</i>	Jurkovičova 5 83106 Bratislava
<i>Telefón</i>	0918 555 519
<i>E-mail</i>	szph@szph.sk
<i>Web</i>	www.szph.sk
<i>Prezident</i>	Ľudmila Pastorová
<i>Generálny sekretár</i>	Mariana Mankovecká

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA DYNAMICKEJ STREĽBY

Adresa Urxova 4
080 05 Prešov

Telefón

E-mail prezident@sads.sk

Web www.sads.sk

Prezident Janette Haviarová

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ ZVÄZ PSÍCH ZÁPRAHOV

Adresa M. R. Štefánika č. 217
093 01 Vranov na Topľou

Telefón +421 905 486 716

E-mail igorpribula11@gmail.com

Web www.mushing.sk

Prezident Igor Pribula

Generálny sekretár

ZVÄZ VODÁCTVA A RAFTINGU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Adresa Wolkrova 4
85101 Bratislava

Telefón + 421 903 457 074

E-mail zvazraftingu@gmail.com

Web www.zvazraftingu.sk

Prezident Radoslav Orococký

Generálny sekretár Tomáš Láng

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA PRETLÁČANIA RUKOU

Adresa Vavrečka 311
029 01 Námestovo

Telefón +421 911 880 779

E-mail sekretariat@armsport.sk

Web www.armsport.sk

Prezident Ján Germánus

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ ZVÄZ RÁDIOAMATÉROV

Adresa Mlynská 4
900 31 Stupava

Telefón +421 - 2 - 6224 7501

E-mail szr@stonline.sk

Web www.szr.sk

Prezident Roman Kudláč

Generálny sekretár Roman Kudláč

SLOVENSKÝ ZVÄZ RYBOLOVNEJ TECHNIKY

Adresa Svornosti 69
94077 Nové Zámky

Telefón +421 905 235 472

E-mail szrtznz@szm.sk

Web www.szrtznz.sk

Prezident Juraj Mészáros

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ RÝCHLOKORČULIARSKY ZVÄZ

Adresa Za Hornádom 15, ŠH
05201 Spišská Nová Ves

Telefón +421 903 601 379

E-mail stez@stez.sk

Web www.speedskating.sk

Prezident Ján Magdoško

Generálny sekretár

SLOVENSKÁ RUGBYOVÁ ÚNIA

Adresa Hrobákova 1
851 02 Bratislava

Telefón +420 722 112 356

E-mail krutzner@slovakrugby.sk

Web www.slovakrugby.sk

Prezident Eduard Krützner

Generálny sekretár Michal Mihálik

SLOVENSKÝ ŠACHOVÝ ZVÄZ

Adresa Bernolákovo námestie 25
940 01 Nové Zámky

Telefón +421 948 640 046

E-mail sekretariat@chess.sk

Web www.chess.sk

Prezident Zdeněk Gregor

Generálny sekretár Vladimír Szűcs

SLOVENSKÁ ORGANIZÁCIA KOMPOZIČNÉHO ŠACHU

Adresa Zimná 2
82102 Bratislava

Telefón +421 915 794 101

E-mail emil.klemanic@justice.sk

Web www.soks.sk

Prezident Emil Klemanič

Generálny sekretár

ZDRUŽENIE KOREŠPONDENČNÉHO ŠACHU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Adresa ZKŠ SR , P O BOX 17
82014 Bratislava

Telefón +421 - 903 455 587

E-mail manduchm@korsach.sk

Web www.korsach.sk

Prezident Milan Manduch

Generálny sekretár Pavol Polakovič

SLOVENSKÝ ZVÄZ SÁNKAROV

Adresa Starý Smokovec 18074
062 01 Vysoké Tatry

Telefón +421 905 970 041

E-mail sane@stonline.sk

Web www.sane.sk

Prezident Jozef Škvarek

Generálny sekretár Viera Bachárová Findurová

**SLOVENSKÝ ŠERMIARSKY
ZVÄZ**

Adresa Trnavská cesta 39
831 04 Bratislava

Telefón +421 903 740 961

E-mail slovakfencing@mail.t-com.sk

Web www.slovak-fencing.sk

Prezident Tatiana Drobná

Generálny sekretár Gabriela Geršiová

**ZDRUŽENIE ŠÍPKARSKÝCH
ORGANIZÁCIÍ**

Adresa Szakkayho 1
04001 Košice

Telefón + 421 905 700 790

E-mail info@sipky.sk

Web www.slovakiadart.sk

Prezident Karol Kirchner

Generálny sekretár

**SLOVENSKÁ SOFTBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 2 492 49 279

E-mail office@softballslovakia.sk

Web www.softballslovakia.com

Prezident Richard Bohunický

Generálny sekretár František Bunta

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA SILNÝCH
MUŽOV**

Adresa Opatovská 15
911 01 Trenčín

Telefón +421 948 135 151

E-mail sekretar@slovakstrongman.sk

Web www.slovakstrongman.sk

Prezident Vladimír Bátik

Generálny sekretár Pavol Guga

**SLOVENSKÁ SKIALPINISTICKÁ
ASOCIÁCIA**

Adresa Bobrovec 550
032 21 Bobrovec

Telefón +421 902 069 737

E-mail info@skialpuj.sk

Web www.skialpuj.sk

Prezident Andrej Škovrán

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ ŠPORTOVCOV
S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM**

Adresa SNP 90
040 11 Košice

Telefón +421 907 953 701

E-mail szsmpsk@gmail.com

Web www.szsm.sk

Prezident Robert Luby

Generálny sekretár

**DEAFLYMPIJSKÝ VÝBOR
SLOVENSKA**

Adresa Blumentálska 24
811 07 Bratislava

Telefón +421 911 370 888

E-mail office@deaflympic.sk

Web www.deaflympic.sk

Prezident Miloš Štefek

Generálny sekretár Dušan Dědeček

**SLOVENSKÝ ZVÄZ TELESNE
POSTIHNUTÝCH ŠPORTOVCOV**

Adresa Benediktiho 5
811 05 Bratislava

Telefón +421 915 888 553

E-mail tps@sztps.sk

Web www.sztps.sk

Prezident Ján Riapoš

Generálny sekretár Martin Čapla

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA ZRAKOVO
POSTIHNUTÝCH ŠPORTOVCOV**

Adresa Cementárenská 16
974 01 Banská Bystrica

Telefón +421 907 884 546

E-mail predseda@sazps.sk

Web www.sazps.sk

Prezident Pavol Valent

Generálny sekretár

**ZVÄZ ŠPORTOVEJ KYNOLÓGIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Adresa Medený Hámor 7
97401 Banská Bystrica

Telefón +421 48 414 40 99

E-mail zsk-sr@zsk-sr.sk

Web www.zsk-sr.sk

Prezident Juraj Štaudinger

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ STRELECKÝ
ZVÄZ**

Adresa Wolkrova 4
85101 Bratislava

Telefón +421 2 6224 4077

E-mail ssz@shooting.sk

Web www.shooting.sk

Prezident Miloslav Benca

Generálny sekretár Barbora Reichová

**ZVÄZ MODELÁROV
SLOVENSKA**

Adresa Trhovisko 10
929 01 Dunajská Streda

Telefón +421 907 217 539

E-mail sekretariat@zvazmodelarov.sk

Web www.zvazmodelarov.sk

Prezident Pavol Barbarič

Generálny sekretár Jaroslav Košťan

**ZVÄZ POTÁPAČOV
SLOVENSKA**

<i>Adresa</i>	Wolkrova 4 851 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 918 737 877
<i>E-mail</i>	zps@zps-diving.sk
<i>Web</i>	www.zps-diving.sk
<i>Prezident</i>	Roman Baláž
<i>Generálny sekretár</i>	Zuzana Žecová

**SLOVENSKÁ SQUASHOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 911 694 629
<i>E-mail</i>	gs@squash.sk
<i>Web</i>	www.squash.sk
<i>Prezident</i>	Marek Kubiček
<i>Generálny sekretár</i>	Dávid Kubiček

**SLOVENSKÁ FEDERÁCIA
SUMO**

<i>Adresa</i>	Zálužická 7 82101 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 620 366
<i>E-mail</i>	mifko@reprosova.sk
<i>Web</i>	www.sumo.szm.com
<i>Prezident</i>	David Šarkády
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ RYBÁRSKY
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Andreja Kmeťa 20 01055 Žilina
<i>Telefón</i>	+421 41 507 36 11
<i>E-mail</i>	sekretariat@srzrada
<i>Web</i>	www.srzrada.sk
<i>Prezident</i>	Rudolf Boroš
<i>Generálny sekretár</i>	Ľuboš Javor

**SLOVENSKÝ STOLNOTENISOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Černockého 6 831 53 Bratislava
<i>Telefón</i>	+ 421 02 44 884 042
<i>E-mail</i>	hatalova@sstz.sk
<i>Web</i>	www.sstz.sk
<i>Prezident</i>	Zdenko Kríž
<i>Generálny sekretár</i>	Ivica Hatalová

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
TAEKWON-DO ITF**

<i>Adresa</i>	Trnavská 18 919 04 Smolenice
<i>Telefón</i>	+ 421 908 553 335
<i>E-mail</i>	ladislav.hunady@gmail.com
<i>Web</i>	www.sztkd-itf.sk
<i>Prezident</i>	Ladislav Huňady
<i>Generálny sekretár</i>	Jozef Kotulák

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
TAEKWONDO WT**

Adresa Stará spišská cesta 38
040 01 Košice

Telefón + 421 902 901 640

E-mail satkd.wtf@gmail.com

Web www.satkd.sk

Prezident Pavel Ižarik

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ TANEČNÉHO
ŠPORTU**

Adresa Škultétyho 1
831 03 Bratislava

Telefón +421 2 4445 7850

E-mail szts@szts.sk

Web www.szts.sk

Prezident Petr Horáček

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ TENISOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Príkopova 6
831 03 Bratislava

Telefón + 421 903 793 140

E-mail stz@stz.sk

Web www.stz.sk

Prezident Tibor Macko

Generálny sekretár Igor Moška

**SLOVENSKÁ TRIATLONOVÁ
ÚNIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón + 421 905 648 349

E-mail triatlon@triathlon.sk

Web www.triathlon.sk

Prezident Jozef Jurášek

Generálny sekretár Peter Dobiáš

**KLUB SLOVENSKÝCH
TURISTOV**

Adresa Záborského 33
83103 Bratislava

Telefón +421 2 44 45 11 21

E-mail ustredie@kst.sk

Web www.kst.sk

Prezident Peter Dragúň

Generálny sekretár Dušan Valúch

**SLOVENSKÝ VESLÁRSKY
ZVÄZ**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón

E-mail rowingslovakia@gmail.com

Web www.veslovanie.sk

Prezident Ján Žiška

Generálny sekretár Stanislava Vičanová

**SLOVENSKÝ ZVÄZ VODNÉHO
LYŽOVANIA A WAKEBOARDINGU**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 905 712 830

E-mail waterski@waterski.sk

Web www.waterski.sk

Prezident Alexander Vaško

Generálny sekretár Denisa Oravcová

**SLOVENSKÁ VOLEJBALOVÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 901 770 729

E-mail sekretariat@svf.sk

Web www.svf.sk

Prezident Martin Kraščenič

Generálny sekretár

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA WESTERN
RIDINGU A RÓDEA**

Adresa Tomášovská 72
900 29 Nová Dedinka

Telefón + 421 905 413 023

E-mail tajomnik@sawrr.sk

Web www.sawrr.sk

Prezident Peter Dobeš

Generálny sekretár Alexandra Bučková

**SLOVENSKÝ ZVÄZ VODNÉHO
MOTORIZMU**

Adresa Trnavská cesta 29
832 84 Bratislava

Telefón +421 903 454 999

E-mail szvm@szvm.sk

Web www.szvm.sk

Prezident Vladimír Slaný

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
VZPIERANIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón

E-mail szv@vzpieranie.sk

Web www.vzpieranie.sk

Prezident Ján Štefánik

Generálny sekretár Jozef Sedlár

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
ČÍNSKEHO WUSHU**

Adresa Ladislava Dérera 35
831 01 Bratislava

Telefón +421 0905 948422
+421 907 320 877

E-mail email@wushuslovakia.sk

Web www.wushuslovakia.sk

Prezident Ľubomír France

Generálny sekretár Katarína Kittová

**SLOVENSKÝ ZÁPASNÍCKY
ZVÄZ**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 917 476 268

E-mail svk@fila-wrestling.com

Web www.zapasenie.sk

Prezident Ján Karšňák

Generálny sekretár Elena Valentová

Aktualizácia údajov: 01.12.2020

 NÁRODNÉ ŠPORTOVÉ CENTRUM

NÁRODNÉ ŠPORTOVÉ CENTRUM
praje príjemné prežitie vianočných sviatkov
a veľa športových úspechov v novom roku.

 **MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Národné športové centrum, Trnavská cesta 39, Športová hala Mladost', 831 04 Bratislava | Telefón: +421 2 322 236 10 | E-mail: office@sportcenter.sk | Web: www.sportcenter.sk